Už tokius atviriau groš
Užmerkiau savo akutes.

Kol aš kaltę išsunkiu ir tyro
Nuoširdžiai prie kranto to padrėsiu.
Žmogiškai galiu: ar aš pasiro.
Ir taip dirigu tapo dar šiurkščiu.

5. Prie Nemuno kranto

Žodžiai gražūs gražūs, negailėti,
Žaidžiame žaidę
Aš ne vaiką pažeisti
Bet Nemuno kranto.

Prie lygaus mano didaus Kauksmo
Aš ne vaiko taku.
Jau seniai gyvuoju užkiemio.
Mintis lyg tę tę-kių.

Ir lyg skėlė širdis man smogė,
Jau vėlesnis pra!
Jausmai paukščiai šiprogę,
Sudirgo krūtinė.

O svetė kranto gražiausių
Man vaizdai dingsta
- Tik kam man jie? - Giedrai aš klausiu,
Jei ne man gražūs?

Aš valgau, skaldau, audžiu šaltį,
Braidžiu užšalusį upelį
Ir medį, kuris ir kerdavau,
Bet buvo man karta.

Eisiu prie stalo, nu bėgu,
Per šventadienį didžiai.

Ir vakaras nesimerkė mintyse.
Tėvo smulkė trūkumai.

Kai šalia kunkuliuoja be žodžių
Kurpėjo po liežuvį
Ir kai žodžiai saivorykštėj,
Aš nužiūrėjau juokus.

Kai saulė iš vasaros rūkų
Teka ir rinkt grybų,
Kai kaprizai ir čiulbuonos
Ir skaldžiūrai darbai.

Mačiau jos rankų ir veidų
Ir pro žvangėjo, matai,
Kol pagalba Ilgakojės
Ir kuopos šilkai.

O ėmė ir ridens skrybėlę
Ir gelbsnus kelias
Ir auksas Nemuno per tą
Tai ir kaip ne.

Bet negrįžimo per tą pusmetį
Rėdavo ridėti ilgai.
Per visą vasarą ir žiemos
Man ridėjo šilkai.

6. Jaunuolių pėdomis

Perplaukė jūra sunkiavos ir žuvis
Miegojo ir nemanė kaitos,
Šiltesnių vėjo jausmų vakaro
Ir užgaidingų kaitrių spindulių.

Ir per dykumas ir tyrlaukius ir
Per tuščius ir nežinomus

Atrast dar neatrastą šalį
Ir naujas jos tryškiančias versmes,

Lopt į kelionę, kur padangėj šviečia,
Tarp bedugnių eit takiu slidžiu,
Per uolas, ledynus ir eržilėlius
Ieškot lig viršūnių išdidžių.

Ir tenai šalton eidrin iškelus,
Tartum auksu ligpsnas, rankas,
Laukt kol palies jas žo ryžulis
Ir pirmos jom degančias auksas.

Taip prisiaujau ankstyvoj jaunystėj
Ir ėjau svajonių keliu,
Kol ir mano sapno karalystėn
Tvirtyn žengsniu atkliu.

Pažinau jaja didžią kilnią rasą,
Troškančian ai jos akių dilgne
Stabą šviesų ir kaip tigrą drąsią,
Sudeginančią vaikiro širdies ugnia.

Rodės man, lydės mane galėjo
Mano žygiuose tik ji viena.
Bet jinai pro šalį man praėjo
Kaip tylumoj gražinga eisena.

Ir pikti kuždėjo svirtantys vėjo
Užburių naktis staugiros niūrios!
Bet aš amžinai kaip medis kuris alsėjo
Stovi perpleštas perpus audros.

- Eik grįžtamu į vėjynią dieją! -
Vel man klykė vėjas į žiūrius ... - -
- - - - - - - - - - - - - -
Medis vėtroj mirtinai drebėjo,
Klausėjau: - Šiai stasiai jis kilo? -

--- Šakos švilpavimėsi ---
--Lyg kirvis --
--- Smūgis jų aštrus ---
Smilkinys trapus. - - -

Bet audra ištūžusi nutilo.
Atgal sau medžio jos galia.
Ir aš vėl pro savo skausmą gilų
Skyniau kelią atkaklia valia.

7. Rudens gitara

Jaučiau pro langą žalią šilo skarą.
Ištirpčjo ji jau auksu atausta.
Girdėjau grojant gondosc. gitarą.
Kažkas grojo oi! gitara ta.

Ji nuoke skundą, kad taip greitai rudo
Rudenį rimtį rymodami šilai.
O skausmas buvo o skaudžiai nyko -
Ir dunda didžių vėsulai.

Dejavo žvėrelis žiuvančio rudavo
Dejavo javo nokstančio mirtį,
Dejavo savo taip stygas užgavo
Rudens palangėj mąstančios širdis.

Ir aš žiūrėjau į tą žalią skarą,
Kaip mirga saulėj auksu ataustą,
Ir iš girdėjau gonkose gitarą,
Kažkas grojo oi! gitara ta ...

8. Drugys

Ligną rytą spindinti ir romų,
Kai girią jau puošia rudens dažai,

Gimė ji juodais sparnais aksomo,
Išraižytais melyna dryžai.

Skrido žaisti ant purpurinių augų
Ir ant lapų raudonai rudų,
Ant voratinkliu baltyjų snaugų
Ir rudens paviolavusių žiedų.

Lapų paukščiai virš jo rasą žvejo,
Ant jo krisdavo šešėlis jo sparnų.
Tykodamos ji, godžiai žiūrėjo
Plykščios akys stoplių alkanų.

Tarp visų grožybių ir savojų
Jam priklausė tik viena dieną -
Tat džiugiai jis žaidė ir skrajojo,
Lyg juoda ir oranži liepsna.

O kai gilėdras vakarą atėjo,
Mirė jis su spindulėlais liepos
Ir per visą naktį juodai žydėjo
Šilabrį menulio ir šalnos.

9. Ruduo

Ruduo pas mus atsudes ir skundus ateis
Į liūdną šalį lygumų plačių.
Ir žvaigždės kiršlančios naktim rugsės
Skaudžiai lašas lašėjo ant pečių.

Ir aukštyn dangaus gailiai skardėjo
Tai gervės grįžti pilkų kryptim
Ir lapai, nupleišti šalnoto vėjo,
Laukus užklojo kruvina kilimu.

Sukniubo po langeį daržėlio gėlės
Šalna palaido jų gležnas šakas
Tik medžiai griūtančių audrų išilę
Dangun iškelę mėlynų rankas.

10. Rudens melodija

Ruduo dūduot ir trimituot kaj rytą
Pradėjo lūpom vėsiom.
Ilkinį gaidį jo didingą tada
Ir rikšiną tylėdamą girių.
Jau šaukia šakos ažuolų žilų.

- Žiūrėk! ragėk! Jau laikas pakilti
Tarp rėkių vėtrų gražiam.
- Jau žemėn purtą savo didį turtą
Ruduo rudai raudonas ir šaltinis ...
Atėjo, atėjo grįžt iš žiemių šiaurės!

Šiaurės jaudrio! Jų uodegos ten rūko
Tu turtų rudenio vežė.
O girios raudant, ir tų daugelis
Ir krauja brolių kritusių atminti
Ir virbalvartą šiaurės jų sesers.

Ir tvirtas buk! Vėl oženą žirgą
Dirvon vasarą tu persit privalai.
Pro plieno speigą, miriadą lanksčiagalvį lašą
Turėsi nešti tu tą skaudžią naštą,
Kai skeldės skambių rambių gėrimai.

11. Žiema

Žvilgedama pagrindais iš stiklo ir kristalo
Skambiom sidabro kaupiem čiuožiančiom
Graži kaip pasaka ir kaip nerealybė
Ateis mūsų šalin Žiema.

Tartum bekraštės lapinės, laukus apmiršusius miežiniška ir baltą tylą.
Tik girdi dusliųjų šuorai giriose –
Tai pakūri medžiai nuo speigų skylą.

O miško žvėrys kailiais apšarmotais
Ir apšerkšnijusiais ragais
Klajoja po tuščius ir baltus girios plotus,
Kol plos nukaus badas ir speigai.

Žiema yra žiauri. Ir jos šaltas grožis,
Po stingstančiąja saule nuostabiai spindi,
Žiruoja deimantais ir pasaldiškom rožėm
Tenai, kur vėjas patarnauja speigas ir mirtis.

Žiema, ir man rąmusi rankas kruvinas,
Ir dirgdama aštrių kuopų vėdan,
Sukaustyti manuosius aš kartais grasina
O kraują karštąjį sušaldyti lebar,

Ir lyg baltasiais šermuonėlių kailiais
Pūrus šaltnin snūgiu mane apklot
Ir mano kapą nuostabiai išdailint,
Kad būtų gera ir ramu miegot.

Bet plaka man širdis stipriu vėnodu
Ir gyslom plaukia stovį šilumos,
Ir rodos man, tikrai aš dar nepulsiu
Po grasančia ranka žiauriosios žiemos.

Tik ji stabdo, likimo burtai puolus,
Kruo kulkos tykų krist baltoj pusny
Ateik žiema, prie mano šalto guolio
Ir būti man švelni.

Užkalk mane į melsvo ledo karstą
Suvynios nuostabaus šaltumo audiniais,
O melsvą karstą šaltis tvirtai apsaugos
Žiaurusis nuo garbintojo šarkšno garbinimosi.

Guledamas švelniam melsvų ledų pavilny,
Gerai ir amžinai tyloj miršiu,
Aš grožį nuostabios žiemos mylėt nemokėsiu,
Prazydusį šešėly Nebūties.

Nei kartą aš Tavęs, nei gailiosios maldavos
Žinau, žiaurusis Tu būsi amžina:
Nes rodos man Tavoj krūtinėj kaukia
Du porsėjingi ir didūs miežiniai.

Lyg čiaus vėjo pūrų bekraštybėj,
Aš viską mačiau ją didžiuos
Ir kaukuos prieš Nebūtį tamsųjį
Ir į žiaurųjį sutvėrėją už rėžiaus.

Nelinkuos kraujų iš žaizdų stovėti
Kovoj paskutįjį smogiant ranka
Taip visada už pergalę mokėti
Turiu aš kraujais ir kančios auka.

Per šitą auką nuovirkščią ir šlykščią
Aiškiai man atpirkimo valanda
Ir tamsumos gelmė, kur sidabrą šypsos,
Užgyja iš lėto, lyg pikta žaizda.

Užplūs mane Tavos šviesos malonė
Ir tartum žvaigždžių spindulių tvane,
Žėrėsiu žemės žydinčiuose klonuos,
Kol Nebūtis nukaus mane.

13. Šėtono maldos

O Viešpatie, saldžiojoj ausy žvėrių pamėkit,
Kurs rankose Tavo žvaigždes nešiot mėgo
Kuriam nagarkinti vien Tavo vardą
Žemuoja, lyg skaidrų ašarėlę mirdis.

Aš, nuvertas tas gelmėn Tavo šviesos ir
Ir pražydęs amžiais Tavo pasaulio
Rymodamas vėl dievo kilnumo
Per aistrą ir Tave šlovinu.

Užgęso amžinai šventos ugnies liepsna.
Tik man širdis pirmyn tiesiog pamaldumo,
Tartum ne nuo amžių, kuptina.

Bet prieš mane šaugai toks didingas,
Kad aš Tavoj didybėj paklydau
Ir nežinau, kokia maldą Tau tinka,
Nei kokią aukų rinkis nešti Tau.

Tiktai kai prieš piktąjį nukauju
Į priešį puldamas kovon ugny,
Aš Tau jo karštą kraują atnašauju,
Tartum senovinių didžių žynys.

Ir kai man akys lyg dvi ugnys žiba,
Skausmingai degdamos nuo neramių minčių
Ir žvelgiu aš tėkliu kaskart prišiuntus nirtus,
Nesidrebu erdvėje žvaigždynų paslaptingų,

Kai į tampoj dar vienas žingsnis žengtas
Grąžina sielai sutemsta nežinia,
Ir rodos, smilkinin, lyg peilis lenktas,
Įsismeigia aštri dalelė,

Ir rodos, žvaigždės ant kaktos liepsnoja
Savosios paslaptingo ugnim žiaurią,
Aš Tau šią kančią degančią aukoju
Ir artinuos Tavin per ją.

Mane šauki. Ir tau balsan stuvena
Gyvybės vėtrą gyslose širdo,
Ir tartum žvaigždės tau atsiklaipėna
Ir šviesta nuostabi dvasia.

Bet puola speigas. Siaubia vėtros grasios.
Daiktai nejaukiai nužaidžia žiaurią.
Ir išvilioti užšąla aušą dvasios
Sukietę tamsiu kraujo srūkuriu.

1.

Kai mes iš kerštų prieš Tavą sukilę,
Užgrobt norėjom Tavo šventą pilį,
Tu nutrainei baisią žaibų ugnį
Karius užpuolusius ir mane.

Ir aplink prasiskleidė į mūšio lauką
Ir Elgesio, sucementavęs Visatą,
Į galingą pusiaukelę pro erdvės dausų
Ir šviesos tūkstantečiai Tavų šviesių.

Ir tamsių nebulių sunkių planetų
Nėjo iš kelių prieš Tavo nuožiūrą
Ir griuvo dangaraižiai pulkai jų kovalai
Ir virš tavęs erdvių sumišę galiūnai.

Ir žvaigždės-milžinai pasviro iš orbitų
Ir su muzikos kartu į galingą kritimą,
Tamsiųjų erdvių tuštumoje ilgai,
Tartum negęstantys žaibai.

Girdėjo mes pulsimo pilnas dūžtančias
Kantybės erdvėse kerštingas mūsų šauksmas.
Užgesinėjo mūsų neapykantą didį
Ir geismas Tavo Būtį sužlugdyt.

2.

Kaip tyla baisiu grasinančiu užpečkis,
Erdvėn mes kritom milijonais metų,
Kol pagriebėm klaikiąjį, niekuomet mirtį,
Kur nuodėgė chaosas ir Nebūtis.

Ir užtikrinom, kaip savąją teisingą,
Mes Gėrio gelmę chaose pirmiausią
Ir tuom, kaip niekuomet jo galiai
Užgesinti mūsų prakeiktą didį.

Užpuolėm mes sujudę visumos mano galią
Ir aš Tavo, šviesų, prieš tolių karalių,

Už išsaukiau gruntynių amžinų,
Atminęs kerštą iš anų dienų.

Nudribo tamsios mano galios gijos
Ligi pat gelmių Tavosios erdvėpatijos,
Ligi pat žvaigždynų žėrinčiai skaisčių,
Ligi pat ugnynių saulių šviesių.

Mes du galiūnai viešpačiai pasaulių:
Tamsos-mirties šviesos-Būties ir saulių,
Mes, amžinieji priešai du,
Dviejų niekuomet nenutrūkstamų pradų.

Gigantiškoj gruntynėj susikibę,
Sukūrėm vykstamų nuostabios didybės.
O tris šimtus vykstamų lemtim nušėrė
Suspindo tragiška Būties kančia.

3.

Ir tą, kuriam sukūrėm žemės rojų,
Kuriam Tu kibirkšti minties padovanojai,
Apraizgė ji mana pilka gija,
Ir mūsų amžinos kovos sukūrėja.

Ji drasko jėgos priešingos, ginkite,
Iš kaunasi prieš tamsą ir prieš mirtį,
Po siela vilpa ir tampa skaudžia
Didi ir tragiška Būties kančia.

Kančioj šauga jam titano galios.
Kančioj jisai į didį žygį kelias,
Švytėdamas Elgesio Kūrybinių minčių
Žeidžiant kelių naujos, įvairios buities.

Nutiesti tiltą per tamsos galynę,
Kur mano galios amžių dykumon pinas,

Ir iš savos buities liūdnos
Pasiekti šalį amžinos darnos.

Bet spinduliu jo žmogiškos didybės,
Kuriai tris mano chaosu sužėrėj,
Aš viš supu šešėliais Nebūties
Ir gęsinu alsavimu naktis.

4.

Gruntynės mūsų tęsėsi ligi šiolei,
Ir dirba laiko ir erdvynių tolei,
Ir mūsų galios siaučia kaip audra.
Tik galutinės persvaros nėra.

Bet aš vyliuosi mus gęsti Tavo ugnyje,
Nes nuduosios mano tamsumos bedugnė,
Jų spinduliuos ir šilumą prarys
Ir šiadien saulei į gelmes nuksiš.

Tamsiųjų mano burkę apšaukta,
Pasiųsiu manąjį Tavą buitį žvaigždėta
Ir ši Tavos vaizdavės jos pradus
Šlais vinimi, kai ji manoj gelmėj įsidės.

Suplėšį į gabalų žydrąjį Tavo skraistę
Ir Tu Patsai, tarsime baisi pašvaistė,
Po pralaimėtos amžinos kovos,
Ir sudaužytos būvosios savos

Pajausi gelmėn nupuolęs nugalėtas,
Ir kosmo dūžtančio didį nejaudėtąjį
Ir himnas pergalės ir šlovės ir garbės
Visam plačiam pasaulyj man skambės.

Ir tiktai aš vienintėlis karalius.
Manoj globoj nuims skaudžiai nyjudės
Apnuos pasaulį tamsuma akla
Ir tyla didžiulė vartinkės, tyla.

14. Šaulio tragedija

M. K. Čiurlionienei

Pajutęs minčių smilkinius nėrasmę,
Lyg jį iš mirgo žadintų kaukas,
Pajutęs vizijomą bekraštę žemę
Ir tą vizionatorių bundančias jėgas.

Ir kerštą vilti rast slaptingą raktą
Atspėti paslapti Būties vėsos
Ir vėl lyg rojų, kažkada netekta,
Atvaizdą klaikią laimės ir šviesos —

Jisai palikęs tylią šešėlių šalį,
Kur snūduriuoja ramumoj minčių
Ir per pusnynus miglomas kalnų kalį,
Per uolų klanus ir per ledų griūtis,

Pro tamsumą ir pro žvaigždžių bedugnę,
Kur tyko dantys uolų aldanų
Ir pro ugnikalnių betrykštančią ugnį
Atėjo į viršūnę nepaprastų kalnų.

Ir kopt tolinau jį jau nebegalėjo,
Nes baisios čia didžiausios šiame audžiu-
Tiktai čiuožnai ir danguj pažiūrėjo,
Kur tvyrojo bedugnė tamsuma.

Ir pauksčių) miglėtas sparnuos plačiai iš-
Užšoko žemei jos orbitą,
Padarėjo rupūs. O žvilgis šio vaizdo
Liūdna kerštingą (nebaisų).

Tada jį tamsą išsiųsti pakalė,
Nes troško pilnai pasiųsti nugalėt
Ir aušinę tartumei jį šalė
Šaltasis žvaigždynų spindesys.

Ir taip nūdzi i aukštumas griūnojo,
Sunkiamas ant kalno keteros,
Skraidučios, lyg žvirblas naujojo rytojaus,
Ištryško spinduliai pirmos kaušros.

Bet prasej įtemptoj šaulys sraistingo,
Nes širdį persmeigė minty:
Tuščia yra svajonė jo didinga,
Beviltis – jo viltis.

Tai tik užpuolusi spindulius nušviito
Graži apsiuskos pakraštys dangaus.
Bet jo strėlė vėjyje nesiekė žemėto
Ir pilkų paukščio nenukaus.

– Nuleisk, šauly, tu savo sunkų lanką!
Prabilo balsas nevilty.
– Paleisiu aš narsiai galingą tavo ranką
Ir ramiausiai it sliekas žempti.

Sunkiai užgnaužė kaip nuodingą ledynas
Šitas sustingo tuo kančios –
Ir šalčio miglėtiniško, gelsvažvilgio,
Kuris dagilėja iš erelio rūsčio,

Nes rymo tie ežiai širdy netekos
Ir Rako raudų, niekieš ir širdgos, –
Kaj tavo drąsos lyg erelio akys
Prieš šitą tvaną nebūtiej tamsos?

Tu kopt į aukštį ir kovot turėjai,
Kaip raudų Rako nemaraus dalis,
Tai būtumei šioj žemėje žiaurioj
Kaip Jo širdies laisvingas spindulys.

Bet persūnot troškai skirtąją tau vilį,
Nes jo nebūtyj, klystkeliais dykaliai,
Ir štai tu sėdi. Taip menkai tąsėta
Tavos aušros šviesią spinduliai.

Stiprybė netrykšo iš. Tavos grūmingai
Piktasis paukštis, jo sparnų galia.
Tu nujauti: tavos, jau laukia, laukia
Klaikūs nelaimės finale. – –

– – – – – – – – –

Taip nujautimas jam širdy kalsėjo,
Žeidė kerštingas nebūtis akį,
Jis vis ožiuotarį atkaklai žiūrėjo,
Kol į ištiso tragiška lemtis.

15. Don Žuanas

Mano kelią pergalės lydėjo.
Mano mostas kovoje tikslus.
Mano rankos žarstė ir kūrėjo
Tobulėjusius grožio stebuklus.

Auksto garbės nor. Aksomais šilkas.
Šukzėtos rožės. Perlai. Dintarai.
Akys žavios, mėlynos ir pilkos,
Lyg opaliningi gilūs ežerai.

Saulėtų vaidų gražta ir šviesnės eisenos
Lyg čiamos pečiažų tobulų.
Kūnai didingi, gracingi, harmoningi,
Lyg antikinių deivių statulų.

Spindenys odos varinės ir auksinės
Ir baltos kaip migdas ant kalnų.
Nepaliestos virpančios krūtinės,
Ir koralai lūpų raudonių.

Geso aukso. Ir koralai balo
Nuo prisilytėjimų manų.

Daugel dūžo nėrusio finalo
Tobulų būtybių ir grynų.

Vidnos jų po nuomečių matronų
Slepia žymę pabirusių gėdos.
Kitos šaptosi tęsiškiose kolonų
Saukdamos naktinės valandos.

Tos, kur skaisčią ovidą nesuteriotą
Žvilgsčiai nešiojo visados,
Paėjo sau pajutą klaikų kerštą
Dėliai tos lemtingosios klaidos.

Savo kraują žemėje palikęs,
Jas parblokusi galingai ir dkai,
Kant mirų prieblandoj guležio
Lyg šalę skrisčių migdolai.

Ir kadaise jis nauji gėdi trapios
Tos palietos vystės be vilties,
Nes nuo mano lūpų dvelkia kaspo
Galingosios deivės Nebūties.

Mano rūsta-tai šiukšti tyrai.
Lyg ir saulės ten lūpina kaista,
Aprėdo ovalę šilosi vainykai
Ir rūpės kaip amžinai trokšta.

Šiuos nėrių laisvų raukšlių ir klanos
Tegu pasiaiš žaibo spindulys
Kad niaugtų tyrai ir vainykai
Ir baisusis mano troškulys.

N. Karaičių laina

Mes buvo daug. Mus buvo milijonai.
Persirinkę armijon. Ir gelžiniai mūsai
Nuo mūs kovos vilnijonai
Kelias ir aukštės, ir tako.

Tyse patrynęs, nuvilnijęs vandenynas,
Pakilom mes,
Tyse tvanas nėtą, kuris grasina
Nušluoti dėkę į gelmes.

Ir virš mūs pirmyn. Pro mirtį pusiau.
Ir virai kovdavo kūnai,
Kai žiedyn vaikštančioj ikai tūkių kanuo
Prabildavo ugnis ir plieno nuvilnijo.

Tuodaisi ir išjojančiosios eiles,
Kur mus prajojom, stūksojo kalnai,
Ir nudažyti jų kraujo raudonas
Ir virš plaukė spiečiai erelių.

Ir klipinos, audros ir kovos šviesę,
Ištryškę nukentėjo aukštos,
Tarytum bokštai šokantys ir virpantys
Ir nuolinkę po raudonąj sklidinai.

Ištrūkę vėjuje nutūrusiuose miškuose,
Ore raitelių atspindžiai
Nušviesdavo metalu dunksinų pirmūnų
Ir traukė juodinį ant jų skaisčių.

Ir griaudėjo riaumų pasiutusių nuo
Ir klaikiai bertinėjančių ginklų
Ir šaukus prodegusių pelenų pilkšvumo
Mūsų pražudytų vyrų.

O mes vis varžėmės priekyn. Ir mes vis ėjom
Per tūžtančias girias ir per vandenynus,
Per kalnus ir per vandenų skliautus
Mes atradome save kapuose.

Tenai, kur nėrkas mūs vardų nežino,
Kur šalys svetimos ir žmonės svetimi,
Toli nuo krašto mėlsvo gimtinio,
Po svetimu ir aukštu dangumi

Aš minias vėjynėsi ir virpsiu kentėjom,
Ir nėrkas negirdėjo mūs kančių.
Nes saulė kalnų viršūnėm per dangų
Ir žvaigždės tolimos naktim šaltam lėkė spin-
Ir varpos gelbstinčios nebuvo už žvaigž- dėjo
džių.

Bet visada tvirti mes ėjom
Sutikti tos lemties skundžiom,
Nes gilumoj širdies tvirtai tikėjom,
Kad atpirkimui didelėm vaikėjo
Kūrėjam Dievui šio amžiaus didžios.

16. Žirkova

Prie tų prieš tikslo susikirtę
Jie ramiai padarė šį sprendimą:
Kai nuotiesium nuleminį likimą
Vėjui atgal jau daugiau nėr mirti.

Čerška blykčioja lankstumu plieno
Užlaidoj mirtinio įtempimo
Kovoje dėl laimės ir likimo,
Kolei pervertas parpuola vėnas.

Trykšta kraujas ant geltono smėlio,
Už laimėtojas šis nebtikino dievio
Nebeužias, laižęs sprendžiamąją kovą,

Kur turėjo silpnesnysis žūti,
Jo nuoma, kuo pro šiadieną gėrėtis,
Nėr jo atkištant varžovui.

17. Medžiokle

Kaskart gilyn į amžinąją girią
Klaidžiojus žvėrių takais einu.
Smelkiuos per raistą ir tamsiny bruzgyną,
Kur slapsto briedžiai ir būriai šernų.

Štai raisto vidury randu aš šviežius pė-
Čia briedžio yra eita rasenai: das.
- Ruda, durpinė žemė išmaišyta,
- Šviežiu pušim aptiškę žolynai.

Tampyn budrus, tartum žvėrių laukinių,
Užsidegęs širdy aistra žiauri:
Daugti pėdsakais miškų karalių
Ir jį užmušti girios vidury.

Smelkiuos nuilsęs per laukinį mišką,
Kur ejo briedis žingsniu didžiu,
Kol priešmy didžiulę plačią aikštą,
Užlietą saulės spindulių skaisčių.

Ir aikštėja regiu: žvėrių stambus kaip
Tamsios lyg vėsi) žvėrganeičių spalvos (kalnas,
Ir žėri sodėjęs ragai, kaip auksu mišką,
Ant jo didingos pakeltos galvos.

Parpuolu žemėn. Ir šliaužiu nuotiesęs.
Tik vėjas gaisma širdyje kurstė.
Ir drąsko man įkaitusį veidą
Kampuoti stagarai žolių aštrių.

O briedis pasuka didžią savo galvą,
Šaltai lyg nuskintų pažvelgia į mane
Ir ima eit per saulėtąją aikštą
Ramia, didinga žingine.

Bet trenkia šūvis. Kurčiai dunda miškai.
Ir briedis atmeta sunkius ragus.
Jis ruošias bėgt... Tačiau nebaigęs šuo.
Parpuola žemėn kūnas jo puikus.

Griežtu atgal. Girią slaptingai vėsią
Ir įnabžda man, tartum dvasia nauji:
- Tu pakluusei laukinio mano balso...
Ir kritą briedį girios vidury...

- - - O ragai, kurie žėrėjo tartum miškas,
Degai tuderis saulėtąjį ugny.
Ragai, kurie jo galvą puošdavo karūna
Prie mano šono kabo kruvini.

18. Vilko tykomas

Klykė kirkė šiaurės vėjas girioj
Retkarčiais spigės snigdavo man po kojų.
Grakštūs elniai, nuo speigų pastirę,
Blaškėsi išsekę ir trankėsi.

Ir rytkiai pro triukšmą tą stryksto
Prisimirtinis vėsmas girių vilko
Ir šiurpai skardėjo atrūsiu miško,
Kol jam mirštant pamažu nutilpo.

Ir man rodės: tai sukliokęs Panas,
Ant snigių parpuolęs, miršta,
O nuko jo jį speigų titanas
Ligi viršūnių užpuitysis girią.

19. Gyvatė

Peržiemą miegojus miegą kietą, tylą,
Išliaužia pavasarinę žalią.
Nutudęs, sprogstantys kūnas melsvėj
Atšilę vandenyje čiurlena upelio.

Ir tyliai pro šalį žvelgdama prieš saulę
Pirmyn pasileuka palengvės.
O virpa dideliu skaidrum pasaulis.
Virš josmuodingos ir mažos galvos.

Prisiglaudžiu tylią saulėtą dykumą,
Su mėlynais mažais
Užgydusią žaizdelėj,
Ir tyko maudama, kolei pro šalį
Po dangaus šiūbuojančiais aukštais
Mažytis gyvis nudrengia.

20. Nakti

Kai po naktim sklaidu svajodamas aušių,
Man rodos, kad žemė yra mažas laivas,
O aš ant mažo laivo vienišas keleivis,
Plaukiąs nežinomu skaidrių erdvių keliu.

Norėčiau plaukt toli tylioj šviesioj nakty,
Kol mano valtis, erdvėje pasklydus,
Nuneštų, kur ugnis pasaulio didžio
Veidan galingai dvelkia iš arti,

Kol begalybėn plaukiantį mintį
Ugnis erdvės didžiu ratu apsiriš
Ir vidos saulės jos rato žiburiu
Nuo jų nušviesiu Tavo paslaptis.

Tačiau žinau: tenai nuplaukt aš nepajėgiu.
Po žemės kelias erdvėje nekintą
Ir tartum vargas prie galeros prikaltas
Plaukiu ant jos aš visados tuo pat keliu.

Tiktai kada nuo dvelkiančių šiaurės
(Nakties) man atnešia šilumos

Kuris gyvastie spindulių blankių -
Nujautė mano vardą,
Ir ...
Ji Tavo vardą spėja ir burias.

21. Dangoraiai

Lyg vaikų pleištais apsitraukus,
Ši pažeriškių tvirtovė atgai.
Vartininkliai apsiavę medžio plaukus.
Ruduosius apsineša nagai.

Vienas sugriebė vėl galią stiprioliu.
Rodės, ji pertaikliu jėgų
Reikės tvirtapoženinio ant skausmo
Girti vargu tvarmenkų vyrų!

Bet ta nedrąsia šventė man atėjo.
Šventė mano amžinoj garbei, -
O aš šiandien per milžiną Judėjo
Didį Dievo tarstas prakalbėsi!

Tai ar ištiks jį šventasai stovis
Prie šių šalto marmuro sulių
Tarp jų karžygių ir jų valdovų
Ir dievaraičių aukso statulų.

Viena minios tartum mistas šauksmas
Tyrėjas ir dėdavęsis ši genitis,
Kad parblokštas Izraelio bokštas,
Dievo tautai grąso prapultis.

Bet nubaisusi jų kerštingus norus
Dar pakilsi milžino ranka.
Sėdės ant jų sunkius skliautus ir
Mano mani ikvėptoji jėga.

Šių karių, valdovų ir didikų.
Nes dievai... O kuriems dingo tada,
Be dievų ir be tikėjimų pakrikus,
Ta tauta, tartum akla banda.

Štai tvoj trankusis mirtingą jai smūgis
Bokštais ir pilimis ir skliautais.
Aš laimėsiu, gultis nepabūgęs
Tame pačiame kape su jaunėtais.

Tai šis kuristai akmeninis ardos!
Tai sukriuvinta skliautas iškilus!...
- - Žiūrėk jų savo Dievo vardą
Ir pakėlė tvarmuro šulus.

22. Paskutinė Jozės pranašystė

Štai jums kraštas, Dievo pažadėtas!
Džiugaukite, ainiai Izraelio!
Bandymas jau baigtas, iškentėtas,
Baigtas kelias tyrlaukiuose smėlio.

Čia kadaise jūs tėvai stovėjo.
Iš čion žemėn žvilgė išsigandę
Ir kaip laimę nevilty mišėjo
Tarabnių vergo sunkią grandį.

Jūs tą kartą jau toli pranokot.
Šauslopą ir karštąjį pasidarė
Jūsų gyslos, kyla temple saidelio,
Jūsų akmenys, kyla iš žalsvo varių.

Jūs stabų Egipto nepažinot.
Sėdėjo vargijos nėgyvenot.
Ir mažens jūs tyruluose maitino
Dievo žodis ir aukštybių manna.

Ant aukštų kalnynų pasikėlęs,
Aš klausiau jo žodžių didžiadvasio,
O jūs augote manam šešėly
Ir jo šviesą matėt man atėjus.

Prisipildei tu, o Izraeli,
Jo jėgos ir grožio nematyto,
Iš tavęs tartum pasivaistė žėri,
Lyg aušra, kur slepia saulę rytoj.

Tai tu neški širdyje jo vardą,
O tauta šventa ir išrinktoji!
Eik, iškėlus savo šviesų kardą,
Į naujai tau pažadėtą rojų.

Ženkšion žemėn, tartum juodas liūtas,
Kuris nuo kalno leidžias rytą metą.
Tegu prieš tave, išgąsty paskutas,
Jodu iš anksto žemėn ginklą meta.

Nes nėra tavęs ten varto karvidė:
Tą tautą dvasia seniai jau kirto:
Jos stabus iš aukso pasidarė
Ir iš savo geismo iškraipyto.

Jos surujėję priešinės gyvens,
Ir galybės Viešpats jas apleido.
Tai dabar į savo krašto klaną
Jum po kojų jos parpuls ant veido.

Ir laimėsit jūs šią tėvynę šalį,
Kur sraveina vėsa medžių ir pušynas.
Jus valdys palaiminti karaliai,
Garbėję tradės jūs didžiadvasiai.

Tavo vėjų tautų žėrėsi jūs rasės,
Kol minulės tarp žvaigždžių ant skliauto,
Kol jūs dermę su Dievu prarasit,
Kad nelaimė jūsų nenliautų...

Bažnyčios žodžiai... Šešių amžių minios
Tik dar dėmesingai, kad klausytų jų stovi
Tartum kedrų girios, ant Libano
Lyg šulai didingosios stovėtų.

Puls prieš jį dar pilys ir karaliai
Bet atminkit, niršdamos jūros
Tol gyvensit laimėję ir galią,
Kol jūs būsit su Dievu dermėje.

23. Tavo vardu

Kai stvėjau Demono ąsočių.
Po pavidalu jo sparnuoto jaunuolio,
Kai kaneliuotą rankų dukterų išlaisvį
Kažkam skundžiausi Kabirito kardu.

Kai tamsoj ilgėjausi saulės tarsi,
Kai išėjau grožio ir tiesos
Tavo vardu, tartum žodžiu tiesiu,
Leidos perrėžiąs skruzdų tamsos.

Ir šiandien man tartum saulė švyti
Vieno vardas iš visų vardų.
Eikim, broliai tamsą išskleidyti
Mūsų meilės elegancinę kardu!

Eikim broliai skausmo labirintą!
Kai mūs užda meilė ir tiesa -
Kur ant žemės iš aukštybių krinta
Mūsų Dievo nuostabi šviesa.

Ten bus miuzikos tikra tėvynė
Kur jo vardas degs ir šviesa bukštis
Jo šviesoj į viena suspygsnė
Ten Viešpaties ir miuzikos vaidas.

III. UŽ DIDŽIĄ TIESĄ

1. Už didžią tiesą

Už didžią tiesą aš siandiena kaujuos
Ir kalavijo ašmenį vardan šitos tiesos
Į paskutinį lašą karšto kraujo
Išlaisvinsiu šią jos,

Nes ji yra per šiurkščią kančią gimus
Ir ryžto, stiprių ir kovų marių.
Tartum svirnus ir didis nujautimas,
Atrodytum [svajonės] [sapnuodamas] virš
Ir tylantį dangų, tartum kryžiaus bokštą
Ir siekiantį žvaigždžių, tartum lizdą pilį,
Ir užnešta vaisium jos taip laukias ir taip
Nealsiuos ir nuščios Dievybės spindulys.

Dėl jos einu tarp gretų priešiškų
Ir ugnimi savo ginklą užtaisau
Ir paskutinę žiaurių kautynių
Ir paskutinį šovinį paliksiu sau.

Gerai žinau, kad prieš šį trokštą mano kraują
Kitaip manos tiesos negali jis užmušt.
Todėl kovoj be gailesčio ji kaujuos
Ir abejosiu šaltumui

Einu pro kruvinąjį sprendžią
Kada jį, nusmelktą mirtim,
Pasiglaisti melsdamas, rankas langun
Ir imsiu brolius savo budelius vadint.

Išniekinti ir kruvinai tiesa manoji žiba
Ji pavergta mirtim ir prieš ją aš drąsuos,
O aš, tikintas jos grožio ir didybės,
Belaukdamas jos išpildymo degu!

Noriu rąžtu bristi gilią kraujo pūrą
Saisrais padangės išrašyt naktim',
Visiškai pasaulį ji laimėti turi
Tiesa, kur dega Dievo kibirkštim.

25. Lietuvai

Tavo daugamečių piktas prieširas
Kaip vėrzį kalino tamsiam rūsy,
Kolei apgėso tavo akys šviesioj
Kol tu buvai pamiršęs kas esi.

Priėjo dainiai praeiti ir garsą
Ir tu prisiminei, kas tu buvai,
Kad žygius išdidžius ir pasakišką narsą
Įrašė amžiuosna šitų tavų laikų,

Kad lemė ją ranka tautų vytojų,
Kad kovoj jie kaip mitų milžinai
Kol kelią jiem žygiuojantiem pastojo
Juodųjų marių didžių vandenai.

Tau praeity parodė laisvėn taką,
Ir tu sutrupinai sunkias grandis,
Kurs po prakaitu rūbu nuostabo plakus
Ne vieno karžygio drąsi širdis).

Numetus pančius tu jauna sustojai
Ir kelią atvirtin žinkai.
Ir tavo [vaikai] [sūnūs] laisvai žaliuoja tavo gojai
Ir brangūs rimtyje laukai.

Bet grąsi dangus lyg varvu raust pradėjo
Nuo burdanėlių klajų audrų
Ir šlovės vėl tavo vaikų vėjai
Rytų ir Vakarų.

Ji grūmės tau tavim kovos perkūnais.
Tu nužydėjai, nualinta tapai.
Ir šiandien graužia tavo jauną kūną
Baisiau neimanas ir piktai raupai.

Atplūdę iš rytų tavo žiaurūs priešai
Pilkėjančios gaujos barbarų naujų
Kad iškankintą pultum pirma pokyčių,
Ligi kelių braidančių tavų kraujų.

Bet kovoji tu ligšiol prieš jų brutalią galią,
Nors nešvirkšti laimėjimo (vilčių)
Nes šimtą kart geriau vėją nevaldyt
Atrodė tau miršti).

Ir ginama krauju naują didybių
Tartum senovėj atkakliai tapai
Ir šiurlenos lygumos tavų laukų ir girių
Kas kartą prieš vėją kaip kapai.

Bet vėl naujų būrių tavęs trandyti ėjo
Ligi marias plūdami tavieji laukai
Ir jie perdaugel kraujo tau praliejo
Ir šiandien tu agonijoj blaškais.

Bet kartą dar pakilsi prieš tironus,
Ir siautėj kerštas kaip audra didžiu,
Ir ligsi žygiuojančią kraują jų raudoną,
Kaip iš tavęs piktis tvaduos.

Arsi tu būsi kaip kadais Krimhilda
Ir tartum žolę prieš kirą mirtį).

Bet kraujas tavo troškulį
Ir laikas kruvinas žymės
Ir grįš tau vėl šviesybė

26. Žūstantiems brolia

Užplūdo barbarai. Laukuos nuožmus
Jos dangstos ir tiesos vardu
O už ją melo kamšti geležinis
Ir šūvžgalias kraujas ant pleišių vaidų.

Ir akys, neapykantą rūšiuos,
Tiapsnojančios vandališku karštu
Sugriauti viską, ką laikai rukiūoj
Ir genijus neminėtą tautų.

Regėjau aš kaip plačias kontinento
Užliejo ši baisi lava
Ir kaip į mirtiną verpetą krantai
Šimtoj mūsų žemė Lietuva.

Tauta, likimo pikta, sustingo
Pajutus dvelkiant šermenų šiurpu.
Bet grąžt pakelė ginklą ji ryžtingai
Dar kartą kautis prieš dukobų kerpę.

O mano broliai, jūs, vilties nustoję,
Neverčiau pasiremsti jėgos,
Šaurų dienų saulėlydy sustoję,
Atkaklūs kovotojai ligi pabaigos.

O šiame kraujo ūkan sermenyje ir raudų
Šaltų lieptuvų paskendę jūs namai.
Vergijon tramdamų meldimai skundų
Ir prisiminimai kankinių šventų.

O vizgane kraštą vilgo kraujas ir lavonai,
Ak, žiūrėt jų ir tilsta jūs ginklai.
Ir šoškėja piktoj pergalę tironai
Ir griūtyje laikų prisiviję šakalai.

Tarytum papuolę apie senovės hunus,
Jie tyčiojasi prieš šermenim,
Ant aiškičių išmeta ir drasko jūsų kūnus
Ir svaido juos iš kerštо akmenim.

Ir šoka klegia pykty neregėtam
Šita kraujo ir barbarų puota,
Kai savo brolių šermenų stybėti
Iš tylos rankas klaudžią paverčia.

Klaikioj tyloj sukausto liūdną minią
Laukiniai žvilgsniai, atidžiai žiūrį;
Gal seserys parpuls iš skausmo, brolius
Gal kas griūmot ir kerštо šaukt išdrįs.

Bet lizuodį tyliai jūsų kūnus šaltus
Sprauda iš širdžių vidaus
Ir ragi jų aukštai iškeltus
Ateinančius laisvus ir tiesius.

Ir rauda ji, tylėdam skausme paskendus,
Nejaugi dmžinai prarasti laikų grūdy
Kovos ir žygių šlovės legendą,
Kai jūs, laisvės vardan gėdai pasmerkti,

Pakilote kovot prieš šimtą priešų vidaus
Ir grumtis mirtinai su stichija pikta,
Kol žuvote kaip didvyriai Plieninių
Kartu su žūstančia tauta.

27. Niekad, niekados...

(Broliui J.)

Buvo saulė netoli laidos,
Jam šešėliai šliaužė ant kaktos.
Paspaudimas rankos jo tvirtos,
Ir tokį liūdną balsą nuojautos:
Niekad, niekados
Jei daugiau tau rankos nepaduos.

Išsipildė mano mintys tos...

Vidury dienos tokios aiškios, baltos,
Vidury nakties tartum dervą puodos,
Girioj prie laužų lizdsnos alkštos
Man visur vaidenas vis ador:
Buvo saulė netoli laidos,
Ir šešėliai ant jo kaktos...

Jau nuo tos skausmingos valandos
Ilgi galo motina raudos
Ir kasdien skaudžia, maldą kartoj,
Kad negrįžo iš kautynės tos,
Kad ištrykšo kraujis ant kaktos,
Kad iš rankos barbaro piktos
Ten ant gatvės dulkinos, karštos
Krito akmenys ant karžygio lavono.

Duodu žodį prieš šventos
Neatleisti priešui niekados,
Kol širdis man plakti nenustos!

... Niekad, niekados...

Mano lūpose nėra maldos.
Mano siūlvarty nėra raudos.
Ak, tik skausmas amžinos skriaudos,
Kad prie durų Nebūtijos šaltos
Brolinai mes siam išsikyrę...

28. Partizano mirtis

Šoka girioj sniego sūkuriai,
O jis guli nuo žaizdų parpuolęs.
Šluosto kraują jo plaukus žalius
Eglės, melancholiškos gražuolės.

Mąsto jis: gulėjo man ilgai
Ant širdies sukaustyta tėvynė,
Pelenai sodybų ir kančia
Tūkstrosi šmėkštančių trentinių.

Tris žiemas neišėjau per miegus
Savo šovinių ir savo kerštо.
O dabar štai silpsta jau ranka,
Geria pusnys mano kraujo kaštą.

Ir deja, kova nepabaigta.
Ir kažkur dar mūšis šiurpus tvinksi...
-- Ir staiga pakilęs nuo miegų,
Jis prie vėtros kaukimą taip supranta:

- Eikit čia jūs, Sibiro vilkai!
Jūs lavonus drąsiai neėsit baisius!
Man dar liko šovinėliai keli.
Bedar kausiuos mirštantis ir vienas!

Rėkimą jo užmiršta vilkai.
Šaukšmu jo čia prieš jūs negirdi
Tik mirties ledinis letenos
Ima griaužt jam silpstančią širdį.

Ir paspaudžia ginklą nejučiom
Jo ranka konvulsijoj rukrutus.

Ir per girią aidi išdidžiai
Jo mirtinoj griaustingajai salvei.

Šoka laigo sniego sūkuriai
Ir snieguotiem grastai jį apkloja.
Ir jį miega vilkai ir varnos
Begalinių girių gilumoje.

29. Pralaimėjimas

Renkas pusėn alkani vilkai.
Ir iš džiaugsmo staugia jie prieš kalnai.

Šuka ratą krankdami varnai.
Miega kritę broliai miežiniai.

Jau nėra laimėjimo vilties,
Tiktai geismas kautis ligi mirties.

Saulė leidžias. Pliaukšt jos liežuvis
Plazda dar ant žagnės kruvinos.

Bet kai šaltos žvaigždės užžiba,
Jau mūs rankose ginklai tylėj.

30. Migla

Vis migla. Ir vis migla.
Nulaja lėti lašai. Ir vėl tyla.
Kur ta naktis? Kur jos žiaurusis kerpas?
Užmigo vilkai. Ir kraujuotas snukis nuleistas.

Vis migla. Ir vis migla.
Nulaja lėti lašai. Ir vėl tyla.
Kai ištirpo migla ugningus spindulėlius
Krauju ant kaktos rubinais užsidegė.

31. Vergaitei iš pagirių namų

Žiežirbas ir pervargęs krintau ant vingio.
Tiško man kraujuj žaizda gili.
Ir kai krauju jau perdaug tuščiojo,
Užmigau nusitįsęs alpulių.

Nubudau. Tu, tiesiu marium palinkus,
Mano žaizdą skarele rišai.
Aš tariau: – Palik mane. Aplinkui
Siaučia priešai. Kruvini šešai

Vejantiesiems parodys mano taką...
Eik! Palik mane, nes žūsi tu, ...
Bet tarei: – Žinau, mūs gyslom teka
Tas pats kraujas: išrišime kartu.

Paslėpei mane. Išgydei žaizdą mano.
Brido pusnimis žiema žiaurė.
Kovoj ginti broliai partizanai,
Ir ardėjo šūviai pagirių.

Šiltas ir geras rankas nudėjus,
Tu meldeis už mano brolius ir mane.
Žvaigždė gera. Ir man tarp ąžuolų,
Lyg vaikystėj tolimam sapne.

Vėl matyčiau angelus sparnuotus
Nuostabiai ramiais, šventiškais veidais.

Šlinko dienos. Ir žiema operguota
Lipėm išplaukė su tirpstančiais ledais.

Mano žaizda skrudinėje užgijo.
Prisiėjau narnių. Ūkininkam pagirių.
Tariau vėl kautis prieš vergiją
Ir laisvėnus atkalnėm šviesių.

Ir kai vakarę tarp vyrų pulko
Aš sėdėjau, žvelgdamas laužan,
Ar kas spigčiojo žvirblė prisėdo šalia,
Prisiminiau tave, ir man

Pasvaigo gera, lyg rapne, sapnuotam
Tolimoj vaikystėje kadais,
Kai mačiau aš angelus sparnuotus
Nuostabiai ramiais šventiškais veidais.

32. Karo dėvėsi

Mačiau aš tavo veliavas naktim plevenant
Šiaurės karčių ugningų šlitinių.
Einant
Girdėjau žemę, dundant tau po kojom,
Lyg žengtų minios pilnos mėlynių.

Tu praėjai. Įsirėžęs ir kerštingas
Žudei ugnim ir durklo ašmenim.
Savavo kraujai. Ir vanduo ibingės
Lavonais supo kruvinom užtvėrom.

Tu praėjai. Nutolo žingsniai kerštūs,
Lyg dužėjai žemės vidurinės plaką...
Tada iš naujo metei savo burtą
Tikimas lemiančia ranka.

Tautą parklupdei prieš mirtį bedugnę
Nuožmių, kerštingų barbarų gintlai.
Virš jūsų išėjo dobilanėlės padugnės.
Jom teko galios ir valdžios žiedlai.

Pleškėjai dangstos kaukėmis herojų.
Karūnos žėri ant laktų žemių.
Ir šliaužiojo išbaimės po jų kojų
Naivių tėsingų ir dorų šešėlių.

Žiminčiai ir progai nusišypsojo.
Nuplėšia laurus nuo laktų tautų.
Ir kraujosi prieš šiaurinėlių paduonių
Nižingoj rolėj pakabarių.

Žudynės aidi. Ir žvairi laukinėsi
Ant gatvių darko kūnus nukautų.
Ir garsiai žvanga Judo sidabriniai.
Ir dūžta lentos įstatų.

Ir skamba melas, kaip varpų metalas,
Įžigisdamų žemę ir dangaus erdvę.
Svaigstyklių purpurą drandalai dalos.
Todėl šiandien aš vėl šaukiuos tavęs.

– Ateik, o vėjuotoji, nuožmius tėsinga!
Šoklelėk virš nuostatų veliavas ėjusių.
Kai dunda žemė kaip dėžutėj ringas
Po kojom plyšio mėlynių.

Tai tavo garbei kaujasi laisvūnai.
Jei vai tai skesta šaukia sužiūrėt.
Tai žūsta iždai ir tautų lobynai
Per ilgus šimtmečius rinkti.

Tai šešėliai ir kalnai lavonais dengias.
Tai dega tavo skaumės aukurai.
Tai kruvo žemynų kyla į padangės
Nuo kruvinos aukos garai.

Ak, imki rankon svarstykles lėtėmo
Ir auką mūs ir nuolimus pasvark.
Ir jei dar galima, sutaikį atpirkimą,
Jei ne – mūs žemę amžinai pasmerk!

33. NAUJA PILIS

Aplink raistai. Aplink bedugnių lūnas.
Šikšnų, driauglių ir purvynų.
Ir medžiai mėlynai sukrito pėsti
Jų dvokiančiam nuodingam vandeny.

Tik kupstai ir kelmai, apžėlę žalčių
Šiūbuojančiu viršum pavandenio vandens.
Čiaupta jų, bugštą Pykčio šešėlį.
Nuodingas ir šaldus jų kvapas dekudas.

Šunkiam keky iš nuovargio parpuolu.
Bet vėl pasikėlu ir vėl einu.
Mes trokštu rast kelius pirmėjėlių vėlių
Bekyšančius iš purvynuotų vandenų.

Čiaupta jų statytoju minios pilį
Ir tvirtbo ir į spindulį dūmus.
Tos drąsios bokštai ir arsvos iškilę
Žaros. Ir veliavos ant jų plazdens.

Ir šviesi tolumoje kolonos balta,
Paramą arkas lapuodžia.
Ir statulos, iš marmuro iškaltos,
Pagražins audžiau skambančias salės.

Palūpsiu, kad sargai plačiai atdarytų
Vartus, apkaltus plienu ir variu.
Ir pūstų bokštuose šauklių skambius
Kol sunkiarmių pulkai jaunų kario.

Įgrįžtum mes tada pliaumėjų savo
Klampius ir purvinus takus,
Kad grįžtų didvyrių dvasia naujai pra-
Į mūsų runkių medinėlius laikus.

Išpešime mes paslapti senovės mūšį,
Kur naudėsi marmuro šaltajam akmeny
Kad praeities herojai vėl taip mūsų
Galybės ir harmonijos pilni.

Nukris nuo mūsų kūnų nudėvėta
Suplakusiųjų šimtmečių danga,
Kuo vėl iš rąžančių nuogų spindėtų
Pirmykštis grožis, džiaugsmas ir jėga.

Mus perplėš vėl švidrus ir žemės galios.
Mes būsim vėl maloniej jų dėvoj.
Ir eisim vėl džiugiai per žemę žalią
Su žolynų vainikais ant galvų.

Ir girdėsim jos laukus, žmogaus naršai
Ir aukštus kalnus, ežerų melsvus,
Jos žiemeinių ir papakiškų miškus
Ir gilią žemę raižančius lašus.

Mes gersime iš jos gaivinančių šaltinių,
O akis atkėlę saulės nušviestų,
Senovės praeitį vėl rungsimės rungt
Kad tarpkę galių sąnarių tvirtėtų.

Darnusis kūnas bus kilnių pastangų,
O širdis aukšto gėrimo kupina,
Ne daržėsi vėjados aukštin į dangų
Iš žilos žemės minantį ligšnos.

Tat plėšiu lanką į erdvės šiekę,
Įtempsiu valingu ir didžiu
Savo minties išaštrintąjį strėlę
Nuvėrsim ligauksčiausių žvaigždžių.

Į širdį laukiančią ilgesnį atvartą,
Nupuls iš aukšto jo didi žinia.
Pajusim širdį, nuostabiai apžėrtą
Tyrė Tiesa ir meilė ugnine.

Rankas šiuosim darbui ir kūrybai
Ir mostelėsim mūsų kruvinų.
Tegu skaisčiai ugnis Didybės žiba
Mūsų aptemusių žmogaus dienų.

Kiekvieną rytą sulėksmos iš naujo
Ta atpirkimo prakeiktų kova.
Į žemę gersi prakaitas ir kraujas.
Ir josios veidas šviesis palengva.

O didnai gestant, kai lyg diskas varto,
Štai vakarė saulė šlusteli,
Šalin padėję ranką ginklą karo,
Nurimę po žvaigždžių skliautais tylėsi,

Į gilią begalinę šalto Hado
Pažvelgsim žvilgsnius gražius ir ramius,
Kaip kranta srovės gyvastingas kaskadom
Ji niekad neišsenkančių versmių.

Ir viską kartą tuo nupulsim tykiai
Ir siela neramios savos skirtis,
Ne būsim savo paveikslo atlikę
Ir nau pasiekę ribą pilnatis.

Sonetai

1948 - 1949 (Nebaigtas rinkinys)

1.

Tu sakai: Ene gelė skaistuolė
Po skaidrių ir aukštu dangumi,
Po šviesių žvaigždynų ugnimi
Žydinti naktį neužmirštuolė.

Dvelktį vėjo grasančią atšiaurią
Aš jaučiu alsuojant iš nakties,
Šiurpaus nu šaltosios Nebūties
Man į sutrišą šviesią žvaigždą tauzą.

Bet kelio aukštyn stiebeli trapų
Ir sukeidžiu pilnatį žiaurią tamsą
Siurpaus ir baisaus nakties,

Geisdama gilaus ryderio sulaukti
Ir laiminga išsiskleist šviesi
Lig dievų leistosios pilnatis.

2.

Tu buvai dar vos tik išskleidęs
Ir skaistutė, lyg žvaigždė, jauni,
Sklido iš vidaus šviesa šviesi.
Tau pro rožinius ir baltus vaikus.

Pervalgiau lig dugno taurę skilą,
Mes ji buvo nuostabiai skaidri
Ir maečiau: tu Didybę joj turi
Ir ramybę tokią šviesią, nuskilą.

Ir jutau pabundant jausmą dievų
Būtų gera būt tau palydovu,
Eit per amžių tuo pačiu keliu.

Bet kalbėt tau to dar neverta:
Dar baisčiausias vaikščioja šviesoj
Ir kalnų šmėkla ir dideliu,
(gilių)

3.

Buvo pirmos, tartum plačios upės,
Vardenėnų patvinę nuo lietų.
Tarp gilių, kų žiedo apsemtų,
Buksto zacelė atsimušus rupės.

Laukiau aš tavęs prie krašto gojaus.
Oi, pirmoj drisdama smagiai,
Savo kojom saulę išlaikei.
Ir nejučiom prieš mane sustojai.

Saulės pilnas buvo tavo veidas.
O į plaukus auksinius palaidus
Pypkės pluoštai dūmakarėlių šoviesų.

Linksmas vėjys žydrą rūbą plakė.
Atspindėjęs sidabrą, dkys sake:
Ši esu švytriausia iš visų.

4.

Tėto jaunos vijoklį vaidą kaspinu
Vėtrų kaip sapnų per dienas naktį).
Bet iš kojų išmušė širdies
Tų vijoklį sapnų tik vijoklio sapną,

Nei kada klajūnas, skaudžiai paklydęs
Savo aukso-metų vidury,
Laukiau tos šviesiosios akies, kuri
Paklydimų ir vidurnakčių gydys.

Laukiau tos, kuri mane lydėtų
Skaudų kelią, kol pradėjo į tėto
Veikiantiems, tiesos šviesos aušra,

Žadantį mums spindulį Dėsningumo,
Kad mūsų dienos, jos šviesioj sueitėj,
Degtų jai vertai auka tyra,

5.

Tai tas veidas, kur sapnuos man šypsi
Bus tas vidinis sapnas ir saponų,
Leisk, kaip damos šimtmečių anų,
Tavo meilę žvejodarbiais įgyti.

Leisk eit šiaubo ir pavojų kelią,
Leisk kelionėj Minties šalių rinkt,
Kur parpuola karžygiai drąsūs,
Kur jų kaulai blaškosi išbalę.

Leisk kovoti. Leisk piktybei žaltį
Man nukaut, o už jaunystės kaltę
Parėjęs skaudžias kaponių stovas,

Kad sunkiausiųjų bandymų išvirtę,
Būčiau vis dar skaistus ir tvirtas
Tavo meilei ir tavęs.

6.

Kai pradėjo skristi tos begalybės
Beribanečios minties paukščiai sparnais,
Aš įminiau skausmingai ir tvirtai
Žvelgt į savo buities siauraritę,

Suvokiau Visatoj tokią menkystę,
Drąsuolėlį šalia Minties angos,
Jog svarsčiau: gal baigt jį, jei jėgos
Man jos ribai peržengt nuoširdenką.

Ir iš karšto sveikesės šūkiuką
Tam, kuris nuleidęs žmogaus likimą,
Aš rymojau liūdną pro skliautus.

Saulė, žvaigždės, muzika ir gėlės
Vien tik skausmą ir atrumą kėlė
Nelaimingai žmogančiam maištui.

7.

Taip jaunystėj bemaištaujant, darės
Man ši vargo žemė nemielė:
Tai ėmiau stebėt jį ir į tolį,
Lyg krištolo bokštų vaizdaręs.

Krypo žvilgsnis, tartum stiklais šalta,
Kur ant sniego krauju it žiedai,
Kur stovylų marmuro veidai,
Jūros žydros ir jų putos baltos...

Ir surinkęs savo bokštan viską,
Kas tik miegu ir krištolu tviska,
Buku ir blankiaisiai akmenais,

Tuščias jis pasirodo ir baisiai vienas,
Ir išsklaidęs ankšto bokšto sienas
Tartum paukštį krauinan sparnais.

8.

Tartum vyną iš auksuoto rago,
Saldų syvą žemės (minties)
Geriau, bet jutau gelmėj širdies)
Dar didesnį troškulį man lieja.

Užmaršties gilion geidžiau nupulti,
Kad tik gestų troškulys anas.
Geriau liepų raudonų lūpsnas,
Geriau svaigią žemės vaišių sultį.

Bet manęs, ak, niekas nepagirdė.
Tik tuštumą išdegino man širdį
Viskas, ką ištroškęs ragavau,

Nes aš lašo jo tiesos nektaro,
Kuris laimingą, tyrą širdį daro
Dau taurėn įmirštęs nebuvau.

9.

Mano dienos Nebūtin pasviro,
Aš keliauju Rudenio taku,
Ir gryniausio aukso vainiką
Mano kaktą puošia lapainis.

Gera gražu rudenio man svaigti
Tarpi sodus ir šilus tyliuosius,
Kai aš žiedą mirštantį skinu
Bemąstydamas apie didįjį barą.

Nes kadaise prakeikimas Jam sviestų
Krito man. Ir taip skaudžiai palietė
Aš tapau bekraštės vienumos,

Tog vien troškiu rudenio svaigintis,
Nes vaisingais jo žiedais dabinti
Ir vienatvę kaukt pilnos žiemos.

10.

Bet kai užtoji savo skaudų skundą
Ima šaukti man girdi nuoga,
Mano širdyje naujas jėga
Pro liūdnumą ruduo prabunda.

Rods, lyg didį atgimimo garsą
Aš girdėčiau skambant pro ūkus,
Kyla lekti ilgesys lakus...
Bet paklysta ir kelių neranda.

Nes suklupęs Nebūties šešėly
Mėtų metais savo aistrų žiedą
Vien tamsia nelaime maitinau

Ir troškiu, vydamas aukso viltį
Su šviesos Didžiu vienybėn kilti
Ir tamsoj kelių aš nerinau.

11.

Tu sakai: Kai nuo aušros skaistumo
Pabandau su šviesiaveidžia diena,
Mano siela, spindulių pilna,
Jaučia Dievui maldą dėkingumo.

Aš žinau: esu Jame panirtus
Ir nuojauna Jo galią manyj.
Lyg upelio vandenys gryni,
Plaukia dienos man laiminguos, tyros.

Vai, atok pas šią laimingą srovę,
Kurs savy sugeriavos Jo šventovę,
Sielvarte kas ryžtuos kelias.

Jos tyrumą šventąją pajausi
Ir jį tamsų vaidą nušviprausi
Tai tau vyedžius Jo šviesa palaimi.

12.

Vienuoliej dažnai mąsčiau per naktį
Ir žvalgiau į tolimas žvaigždes,
Lyg į vaišių didžiojo raides
Aš į jų kelią geisdamas atsekti.

Ir uždėjau širdy žvaigždėtą vilti,
Kad prisiimu to tikslo versmes
Ir ranginus į tolimas žemes,
Emės laisvą piligrimo, kilti!

Bet tada tiesų šiksmu manuoju
Kryžkelėj tamsioj šviesi sustojai.
Aš klausiu: tu siglos slaistumui

Ir tamsos man į jį kelią šviesi,
Ir tariau: tai čiksme tau duosiu,
Meilė, tą mažą ranką aš imu.

13.

Meilė kaip dūmelis vėsiklaidos,
Jei ji vaponas iš lengvų jausmų,
Ir jonų šalto žiedinio vainikų
Lipka brauktį ašaras nuo veido.

Tu laimėsi tikrą meilę vyro,
Jei tu troksi Dievo ir tiesos,
Jei širdy, pilnoj šventos šviesos,
Tu išgiedosi vaiko juoko tyro,

Nes ji Dievo ir širdies skaistumo
Troškinta abu, jūs meilės rūmo
Židiny vis degs šviesi liepsna,

Ir visad jūs jausit džiaugsmo šventę
Ir radysit: nuostabų gyvenimą!
Ir tikėsit: meilė amžina.

14.

Tu sakai: Esu aš šiaurės vaikas.
Mano akys žydrumą skliautų.
Rausvos rožės žydi ant veidų.
Gelsvas auksas ant pečių man draikos.

Rūbą dailų, paprastą ir kuklų
Rinkiniei ir darbui aš vilku.
Man nereikia perlų nei šilkų,
Pertekliaus nei prabangos stebuklų.

Tik nešiojuos aš troškimą slaptą
Ir turėti sielą nesutaptą,
Kad visad joj Dievą jausdama,

Aš per amžių šviesčiau džiaugsmo puotą
Šventumu motės apvainikuota
Ir, tyros mūs meilės palaima.

15.

Jei aš būčiau Viešpats okeano,
Deigiu lobiai jo dugne skendę,
Gelsvas auksas, gintarai rudi,
Perlai ir koralai būtų mano,

Jais išgriščiau aš kiškuriną taką,
Kur tik mažą pėdą dėt turi,
Lai prieš saulę ir žvaigždes žėri
Tau kas žingsnis kaip mylių pėrako.

Bet tie klodai lobių okeano,
Tie koralai, perlai - jie ne mano,
Nė karalius, vargšas tik esu.

Tai nors tai man leisk, o mylimoji,
Tau padėti visada po kojų
Kas tik mano sidabrų bus širdy.

16.

Jei be laiko man tavęs gedėti
Savo amžių kada lemta bus,
Tavęs neišt neduočiau į kapus
Išspėčiau kūną į lizdinas įdėti,

Kad galėčiau pelenus brangiausius
Sau turėti vienoj amžinai,
Kad dar kartais vaidas ir delnai
Prisiglausty kiek sušildyt prapuis.

Ir tik galo aš skaudėsiu ramybe
Puotčiau aš tą liūdną brangenybę
Rožėm, kurios žydi raudonai,

Kad tai būtų ženklas nuolatinis,
Jog ugnis, kurią manoj krūtinėj
Tu įkūrei dega amžinai.

17.

Mes nežinom, ar tęs baigt šią dieną
Nes gyvenam kruvinai grasinį
O vilnelė mūsų ir ilgesingi
Ilgą amžių siūlą kelia mūsų.

Viskuo džiaugtis ir dalintis dovana
Ir jaunatvės darbo ir dainų
Ir senatvės sidabrinių dienų
Duoti puošią ilgą, margą, šviesią.

O tamsiąją mirčia jau sutiksiu
Tiesų senelių namelių širdyje
Ir į langą beldžiantį pasiūlysiu

Pelėst jį, kad gale audinio margo
Lyg šaltus, kurie perdien pavargo,
Užmigdytų mus abu kartu.

18.

O ji prima skirsimes kurs vienas,
Kai senatvė dėt bagžo ilgą delčią,
Man lai tektų ta liūdna kančia
Savo širdžiai tau užmarkt blaškymą,

Kad lig galo jaustum globų švelnią
Rankų, amžinai ištikimą,
Kol paliksi namą mūs dėsingumą,
Kol atgulsi ten į duobę kalnė.

Man lai tektų anta kapo kryžiaus
Verkti draugo amžinai prarasto,
Skundžiantis šeneliu vėjuotu,

Ir sudėjus tik tą šiaurią dainą,
Kaip ją metai ėmė ir praeina,
Graitai, graitai gulti pas tave.

19.

Tu sakai: Kai tako vaiko metus
Žaist vizinmečių krykščiančiam būry,
Aš jausiu tarp jų perdaug jaučių,
Grįst nuo būrio bėgt būdavau paprastu.

Nagi pasakas, dainas ir lėles
Ir su jom po šoną ir laukus
Klaidžiojau. O jaunas nejaukus
O vizinatvė mažą širdį gėlė.

Vai, kodėl ant to vizinatvės tako
Man mažai tavęs sutikt netako?
Būčiau aš pažinęs iš akių
Brolį tą, kuriam į mažų delnus
Šlaistė galėčiau aš vaisiaus šviesų
Vakarais anų dižnų nykių.

20.

Kai dienos darbai jau padaryti,
Vakarą, kai jau esi laisva,
Vaiko sielą žaidžiant gyva
Tavo mostus ir veide stebėti.

Groji ir juokies, ir tavo koja
Ritmą taip nuoširdžiai ir linksmai,
Jog nuo tavo siauručio namai
Šampa gyvi, šoka ir kvatoja.

Bet nuvinusia namas išrūbuotas...
Kai tylėsi virš jo mėnulio luotas
Klausiai žiburiuotu dangumi,

Eisiu dieną vėl sapnan skandinti,
Tylėt, šviesėt ir dėsingus minčių minti,
Tarsium bendrą malda jausdami.

21.

Iš namų, vos vakaro sulaukus,
Pas mane laukuosna bėgai tu,
Kai padangėj ant žydrų sklendučių
Pjatos plovėsi sidabrinis plaukas.

Sugadamas į pilnatį meneli,
Jis vis šviesėti mum kažkaip liepdavo.
Tu prieš jį save plaukus šukavai,
Tyg prieš save varo vaisiadėj didžiulį

Kol į plaukų jį ir vėl nudito,
Iš tų rytų į virtuves šilto
Įsipynęs, žingo virtuvėn,

Bet žvaigždynai vakarą išryškę,
Man tavo sidabro petelišką —
Nušviečia vėl atskubant laukais.

22.

Erdvės žydros, erdvės žiburiuotos,
Vakaras ir šiltas ir laukus,
Sviesnios mįslės sklaistos po laukus.
Pjatos mėnuo pro ragių akuotas.

Žvelgiam tylių į bedugnį aukštį
Į gelmes tokias skaisčias, blaivias
Ir paleidžiam akis į erdvės
Savo ilgesį, kaip sviesų paukštį,

Ir sparnais lengvais ir sidabrinėm
Lekia, lekia jis erdvėm žydrynės,
Kol paklysta tarp žvaigždžių ūkų

Ir neperlekės erdvės bekraštės,
Vėl į paukščių žemę sugrįžtas
Grįžta Paukščių spindinčiu Taku.

23.

Kada žvaigždės, puikus rūžėnėlis,
Ima degt ant apvalių stiklautų,
Jas aukštai virš mum galvon juntu,
Kaip karūną, duotą mum Kūrėjo.

Ir pernakt, kai atšimušę žiemi
Jos man sielą ugnimi škaidrią,
Tyg kalnų ramiajam ežere,
Aš juntu krištolinį švantų gėrį,

Nes žinau: tai Jo galia per žydį
Ruimą tamsų, begalinį, didį,
Pervaidamos spindulių skaistį,

Ir kai ima visos degt sukrėtą
Man į aki žėrną ir mažytį
Didį sielą ir erdvų plaučių.

24.

Bet sninga, kai degę minios varto
Ir žėrėjo žvaigždės sidabru,
Rodės man, kad nuo sklendučių žydrų
Krenta žiburpas ir taip širdį vėsina.

Klaidžiojau šešėlinio mieste dvo,
Vejamas tos šiurpumos kaštos,
Kol gelmėm erdvės klaikiai sukštos
Pasipylė toks be galo vėsus.

Ak, dilto erdvių skaistieji toliai
Ir žvaigždžių šaltos ugnies karoliai
Sviesti virš siurpių ir klaikumų,

Nes širdis prieš Ji maištan pakilus,
Nuo pasaulio ir nuo Jo atskilus,
Blaškės toj vėsumoj degdama.

25.

Gera žemėj. Pjes prie jos krūtinės
Visada prisiglūdę artimai.
Gera žemėj! Žemė mūs namai.
O padangėj — dangaus žydrynės.

Gera žemėj. Kai jos kelią kuklų
Pjaunamą su meile ir dėsingumu
Prasivėrę mum dėl gilumų
Šviečia erdvės kupinos stebuklų.

Kad nuo šito siauro žemės tako
Už matymų, kaip žvaigždynai taka
Ir kaip saulė keliasi rytais

Ir regėdams Jo stebuklų slaptį
Jaustum, kad per Ji ir mi tu tapti
Viena su pasaulių ir dalelytėj.

26.

Kai rausvom strėlėm praplieskė rytas,
Aukso šauliui tylant virš žemų,
O nakty į kraštą vakarų
Leidos lėtai, lyg paukštis pabaidytas,

Kai artojai pirton auksu javo
Įsibridę, švaistėj atkakliai
Ir kai pliaukštėj strėliės spindulėliai
Ant jų pliono dalgių šviesiaveido,

Kai laukai nuo mosto jų parkrubo
Ir bematant vėl pakilt nuskubo
Ir sustot ežiem aukštų augų,

Po mus žuvėdrų virš pernakt ėjome
Dienų darbo, džiaugsmo atgimimo
Pavo vaikint mum taip ruoniaba.

27.

Tau pasiekiu pasaką, brangioji,
Kaip keleivis užmiršas kadais
Požemio urvais klaikiais juodais
Jau š metų į metus klajojo.

Jam grąžino uolos, krištolo pakibę,
Jis pavargęs buvo mirtinai.
Bet kai mane jį žuvęs amžinai,
Kada šviesą, skaisčią brangenybę,

Daug vertesnę nei aukščiausi turtai,
Ir ant rankų nešė jį užburtas
Pro pavojus su jėga nauja

Ir kalbėjo: ar jį šviesų kraštą
Aš išvysiu brangią meilės naštą
Ar jį žiūrėsiu, tai karšta su ja.

28.

Vardan meilės visa ką pakelti
Tu nušoktas prižadėjai laisvai,
Bet, brangioji, pagalvok gerai
Ar tau nėr klaipi tu į mano valtį.

Per kraujuotas vandenis raudonus,
Vejamas mirties aš plaukt turiu.
Šypsa vėtra ant bangų rūsčių
Mano brolių žiaurių lavonus.

Bet tarsi: kai jau esu pamilęs,
Kas man vėtros ir pavojai vyliui?
Plauksiu pas viršūnė su tavimi!

Ir pamojai man, laivan įlipus,
Ir grįžtančiai vieškeliui pro tilpus
Veidomės kraujuota vėliava.

29.

Ko laikų griūty mane lydėti,
Ko tu ryžais taip tvirtai tadą,
Kai nuo krantų žemė mūs juoda
Nasilijovė raudonai žydėti?

Ko tu ryčiais duot man ranką brangią
Ir dalintis likimu žiauriu,
Kai atrodė kristi jau turiu,
Kad tajai, kurs prie duobės jau žengia

Ko be baimės į varpetą juodą
Tu žvelgi, kai uolos suskiudoda
Ir nuvirpa mūs trapi lytis?

- Nes aš pildau savo Dievo valią.
Ji man davė šviesią meilės galią,
Daug stipresnę nei šiandien mirtį,

30.

Tyst tyl pasakoj taip visą laiką
Apie užpultąją šalimi
Pro mirtį pavojų eidami,
Jaučiam ryšį išsenkst šį klaiką.

Tik gal greit mūs pasakai bus galas
Ir mus vėl kraujuotu vėjeliu,
Kur ant gatvių, dvidamas dūžtančiu
Aplink kūnus keldamas šoks vandalas?

Tik gal greit mūs sidabrą tramtinės
Jūsų meilės ir brangios tėvynės
Gerkši ten prie cėzarų sūrių?

To nežinom, bet viskas mažiau,
Nes tamsybėj nesiliauja degus
Jūsų meilė šviturių skaidrių.

31. pro

Žvelgiame į savo vėvo langą
Į laukus bebundančius anksti.
Jau žiemkenėlių žalumą skaisti
Vyatžio pro kiaurą stogo langą.

Mąstom: greitai pumpurai jau skleisis
Ir atvis žydėjimas didus
O ruduo už vasaros žiedus
? Atsilygins kuo puikiausiais vaisiais.

Sakom: su pavasariu atjoti
Dirbt pervargsi, rudenį nuimti
Auksu derliumi svyrančius laukus

Jaučiamės savy tiek daugel galių
Tik nežinom, ką atnešti gali
Mum audra, linguojant laikus.

32.

Kai mum graso tūkstantmečiai pavojų
Tyst jūraivaras valtyj mažoje,
Kai rūstus likimas audrojo
Prižiūrim į veidą mum grūmoją,

Sakome: nebūsim nugalėti.
Perplauks valtis šias audrias marias!
Ir, tikslą pro uolas aštrias
Skrenda burės vėtroj išsipletę.

Kai nelaimės tartum tigrai puola,
Bet vis dūžta, kaipi krantą uolą
Kad sudūžta jūra pulamą,

Mes jas paminam tvirtai be baimės
Ir mum tampa kliūtys ir nelaimės
Žūsmajam šuoliui atrama.

33

Kai audrų girią viršūnėm traiško,
Kai įtūžę medžiai kamienam
Plakasi, o žemė tryš šaknim
Drebančiom ir pertemptom kilnoja,

Kai lyg tvanas žemėn lėjas lietus,
Kai klaponoja stiklužtas įstabias
Ir mūsų, plyšiamos skambias,
Puola žaibai žėrinčiam paliętus,

Pasitempk, kad vėtra nepalenktų,
O ji žaibą pakelt partrenktų
Vėl pakilk ir vėl keliauk toliau,

Nes ji būsi atkaklus ir kietas,
Lyg iš plieno atstangus medžiotas,
Tu laimėsi kovą pagaliau.

34.

Tegu krantą mum lėkimo kirčiai!
Nepabūkim šios baisios kovos
Ir tiesos ir Dievo vėliavos
Nepaleiskim ligi savo mirčiai.

Daugel brolių sesučių jau krito,
Kad ji būtų amžinai skaisti
Jiems atminkim! Ir visad tvirti
Būkime, lyg tie kalnai granito.

Glauskime jos šilką prie krūtinės
Ir ligi pat minutės paskutinės
Nešim ją nuo jūros į žemę,

Ir žinokim, kad kovoj mum kritus,
Ta pairus ir nei lig galo kitus,
Kol iškils į bokštą laukštanas.

35.

Dangų tau kraujo, Lietuva, tekėjo
Dangų per amžius trypiama kentė,
Bet kryžiol dar niekad nematei
Taip kraujai kerštingo pavargėjo.

II

Prieš kryžiu kančioje rakelių,
Kraujo putos plakama, giniės.
Ginklo, nei kankynių, nei ugnies
Nepabunga atkaklumas Baltų.

Skiesta kūnas, draskomas po dalį,
Bet iš naujo vėl atstangia valią
Ir tempus paslapčia kaupi,

Nes dar kartą taip kovon tau kilti
Ir upeliais kraujo apsipilti,
Kad prasižiūrėtų vargingą kraupi.

Kur nuo ašarų per amžius lietų,
Šiurių tapo ežerai visi,
Tyrlaukiuos ir taigų ošesy
Raudat jūs po vorgo jungu kapta.

Kenčiat smurtą, vargą neregėtą
Karalystėj baido ir spėjęs,
Kol parmušė po nasta žargų,
Vėžių kartą baigiat mirtį kotą.

Kai jų valtis kelia žiaurių kirčiai,
Kai jau taigos ošia jūsų mirčiai,
Verkiate tėvynę dar tikrai,

Nors ir čia jau krauju ligi kelių,
Nors ir čia nuo ašarų upelių,
Greitai taps jau sūrūs ežerai.

Jūs žiaurot, kad mirtis jum grasia,
Drįso vergiją nuožmią keldami,
Bet šiurpo po šiurpo žeidami,
Tęsiat kovą mirtingą ir drąsią.

Tik padangės tėviškės paniūrą,
Tik nesiriečia rytas po naktį,
Tik vėl einat jūs sutikt mirtį,
Jei akyse atkaklėi sužiūrą,

Pasiryžę ginklo nepadėti
Ir gyvybei kainą apmokėti
Didžiulėmą vaisei atkaklios,

Kad prasižiūrėtų vargingą kraupi.

Tavo kapą man širdy raiški nešti,
Nors matyt netekę jo niekada.
Tramtinėnai pi pylė su raudą
Tąr, kur taigos tėvynė bekraštė.

Kam nūpės jį paušti ir lankyti?
Grįžt jo taigoj nė žymių nebus.
Tik toli, kuriems jūsai brangus,
Užlaikyti arba mūsiškos kryžių.

Kapuose daržėlis išdraskytas
Tavo gėlės jau seniai nuvytos.
Nykšta ten takeliai žeidami...

Tik man minty ten šeimynos plaukia.
Kur tau miegant, blaškosi ir šaukia
Vėjai tai po taigą siaubdami.

POSTALINO SAULĖ

Satyra

1948-1949 m.

Nichts schrecklicher kann den Menschen
als das Absurde verkörpert zu sehn. Goethe

J.W. Goethe

– Ak, paska, ak supratau paska!

A.K. Tvanemon

I. Naujasis tikėjimas

1. Dievų sutemos

Išnyko žmones. Ir dievus užmiršo.
Jiems melstis ir aukot nustojo
Ir nė nosis baisiai rast į viršų,
Kad patys tapt dievais susigalvojo.

Už tai aukštį dievai labai nuvertą
Visi kaip vienas posėdžio nuskridę
Ir tarėsi, kokią čia baisią kerštą
Žmonėms už šį šiulamą padėt.

Ir prie nei jie nutarimą nušvitę,
Norėdami supykint paskutį žmogų,
Jiems vėtoj Dievo ir valdovo nušvito
Keršytinę ir nepaprastą bėdžionę.

Kuri maldą išvis tok neišklausytų,
Kok dievas jokį iš jų nepaklausytų
Ir tok auką tokiomą dieną priimtų
Kok Pjotrachas per amžius nesapnavo.

×

Standiena aukos smaugiamos kaip
(Ghat, išsipilde pas gorgodinas tasis)
Ir žmonių maldą dar kaip niekad pirkia
Tau, tėve Stalinė, dievų sutemos.

2. Rojus

Yra šalis, kuri vadinas rojum,
Yra laiminga paraku šalis,
Kur badas šiandien niekad nenutrūksta
Kur plūgui tempti žmogus pavirsdavo,
Stražnius rojus nei tik ta pasaka

Ir valdo partijos sudirbintas bandita
Šaunasškas ir bukas ir baisus,
Lai vos naft grūstas, krauju vose statytas,
Siaučia, gaudžia, grūdamis rojus šitas
Užu šeimos pragarų viršus.

Tikrai tikrai, iš tikro mūsų rojų,
Kaip niekur žemėj, gera ir šviesu,
Nes mitinguose riaumoriu taip groja,
Taip laikraščiuos ir mitinguos mau-
Čiokistai, išsižiojęs lig ausių. Lloja

Siaučia, šniokia! Tiktai tikėti reikia.
Tikėjimas juk darė stebuklus:
Didvyriško šuizido pažiadą pažiūrėkit
Neprotėlių regėjimuos besaikį,
Ir galėmones padaryt akliems.

Tai kas kad čeka tavo kūną plaka,
Kad tu badauji, kad tu nuskurai,
Kad čia siaubingą tavo žodį seka,-
Tik tu tikėk, ką niporai tau šneka
Ir bus nepaprastai, nepaprastai gerai.

Tikėk, tikėk! Ir stenkis taip apakti,
Kad šios peklos nebesigedum, ne!
Tei neapakti, tai bent prisiplakti,
Kad iš partiečių lavo gautum lakti.
Bijok tik nuo netikinčių patekti,
Nes atsiduosi pragaro dugne.

3. Tiktoji dvasia

Pažiūrą žemę baisiai serovių
Apsiautę ir juodi vėlnioi.
Jie gundė žmogų nuodėmių
Ir pragarėjimą klastingai piršo,
Kad tik kaip nors netikinėjo vilę
Prarytų prasižiojusi peklą,
Kur jotos laukė siaubą ir smalą
Ir dar kitokią nemalonumėlių.

Vos daug pridarė įvairių dalykų
Apšlubę ir juodi vėlnioi,
Bet buvo tai senidi, senidi...
Dabar ši padermė pranyko

Ir žemėj rodytis visai nustojo.
Tiktai kartais tu pažangą šviesią
Siaubingą ir naują dvasią
Pradėjo raikšti bolševikų rojų.

Nebuvo niekad toks keršningas
Gyvenęs žemėj nei pragaruose, Lbiesas
Kaip ši naujoji pakilusi dvasia,
Kuri vadinas liaudies priešas,

Nes ką tik ji apseda ar apstoja,
Tas daros netikėlis baisus
Prakeikia stalinus ir leninus
Ir jų tikėjimą ir jų išrastą rojų. Lenins

Jam rodos, kad kolchozninkai čia el-
Kad jie nuskurę visiškai, Lgetauja,
Jam rodos, klyksi motėrys vaikai,
Kai juos išvežti tikstantieji pa- Lkrauja.

Jam rodos, kad juos Sibiran dangina,
Jam rodos, pagrindžiai netikinčių pilni.
Jam rodos, kad čekistai kruvini
Ten juos gabiai kankina ir naikina.

Jam rodos, gat vise lavonai miršta,
Jam rodos, grįžo barbarų laikai...

Bet to jį nesergėtų viršiškai,
Jeigu dievaičiu Stalinu tikėtų.

Nat tik tikis šurpta rojaus šviesą.
Netikėliui išnuomet pasirodo pragarai.
Todėl atrodo viskas nuogeras
Apsišiaušęs dvasios liaudies priešo.

Tų apsėstųjų yra daug be galo,
O tikinčiųjų tik dalį menka.
Tačiau ginkluota partijos ranka
Netikinčiuosius milijonais mala.

Ir kai neliks netikinčio nė vieno
Ir kai tikės visi, visi, visi,
Kad tu dievaitis, Stalinai, esi,
Taps žemė rojum pagaliau tą dieną,

Nors bus kolchozninkai taip pat nuskurę,
Nors ir toda pasiaus ir pajuokės,
Laimingi bus jie, jei tiktai tikės
Nes jiems atrodys, kad taip būti turi.

Nors savo turtais nepabaigę girtis
Ruskeliai ir toda savo miros badu,
Bus laimė jiem su Stalino vardu
Ir su tikėjimu širdy numirti.

4. Kur išganymas

Visad kai reikia partijos trimitas,
Kad troškant troškant yra tikrai pirkti,
Tu garsiai šauk, kad tuo tikrai tiki,
Be to, nebūsi išganytas.

Tiktai nereikia niekados manyti,
Kad vien tikėjimas svarbu,-

Ir niekuo, jei gerų darbų
Nenori tu daryti.

5. Naujapirdiečiai

Draugiška partija tiketi
Kad visi dievai pranyktų,
Nes ji nori, kad jie užtvinų
Visas dievas pasiliktų
Visas dievas viešpatautų
Pasižymėjimo medaliais
Dievas penkių kontinentų
Ir be jokių konkurentų.

6. Surogatas

Šiaušiasi, stumiasi ir mulkis
Vieną kartą susipratę,
Kad neturi Dievo šiuo
Nes jis niekur jo nematė.

Bet tą vietoj ji gavusi
Garbinti karštai suskato
Vieną kraugerą bedievį,
Spalvingą ant plakato.

Josio ūsuos ir medaliuos
Kažką dievoško jie mato,
Šiaušiasi, stumiasi ir mulkis
Vieną kartą susipratę.

7. Aukščiausias pradas

Skelbia naujas dvasios vadas:
Nedžiaga aukščiausias pradas,
Ir pradžia ir pabaiga -
Daiktas vien ir niekas daugiau.

Visi tokie dalykai dedas,
Kai mus valdo šitas prakas.
Užsmaugta dvasia jau dūsta,
Gyvūnėlė skurdi, pilka.
Nesuvaldoma jėga
Viską traukia medžiaga.

Nes per tarosą ir grūdą
Žengiam į naikėzaurių praką.

8. Fanatizmo naikintojai

Iš fanatizmo gimė
Inkvizicija žiauri.
Juk dėl fanatizmo krito
Komunarai keturi.

Kad nebūtų fanatizmo,
Radosi žmogus tvarka.
Valdo mus aprizinklavęs
Naujo tipo davatka.

Kuos netikinčiuosius moka
Niešinat taip rumanizai,
Jog prieš jį naivus vėdas
Net senoviniai velniai.

Kurs netikinčiuosius kreipia,
Tarytum rudeni lapus,
Kirsk jau Sibiran sugrūsta,
Kirsk į masinius kapus.

Ir tikrąjį kas galėtų
Jį itart fanatizmu?
Tai naikina fanatizmą
Jis didžiausiu karštumu.

II. Tarybinis humanizmas

9. Tarybinis humanizmas

Paryžiaus raudonarmiečiai
Pergalę didžiulę
Apie devyniolikt lavonų
Štai ant gatvių guli.

Tai banditai, nes pabūgę
Žiaurūs ir kankynės,
Nes nuo Sibiro ir rūsio
Šlaistosi ir gyvėn.

Bet vistiek raudonarmiečiams
Juos nukaut pavyko
Ir miestalin partizanai
Džiugsmui bolševikų

Didžią šlykmę šią prozą
Šuznėčia gavo rūsty
Ir keli jam parsidavę
Palaižūnai mūsų.

Tartum musės pri apspinta
Kiaulių užmuštųjų.

Reikia tiet, mat stalinizėjam
Kerštą ant buržujų.

Vienas plėšia nuo jų rūbus,
Antras kojom mina,
O trečiasis pats naršiausias
Durtuvu megina.

Vienas akmeniu juos muša,
Antras plaukus tauna,
Trečiasis kur pikantiškesnę
Kūno dalį pjauna.

Trečią dieną ši šventa tąsa,
O ketvirtą diena
Girdi mūsų stalinizėjai
Pakokią naujieną.

Laikraščiuose pasirodo
Siaubas pranešimas,
Kad Amerikoj užmuštas
Kažkoks negras Džimas.

Apima čekistų gailą
Skausmas nematytas.
Šlamba visame miestely:
Negras nužudytas!

Ir tuojau įniršį rusai
Ryžtingą šušaukia
Ir prieš publiką nuplėšia
Nikšiams jankiams kaukę.

Ir grasit žada tam nuneštį
Šalto komunizmą
Ir iškišpyst jankių šuntai
Tikrą humanizmą.

10. Naujas įrodymas

Dabar neliko abejonės,
Kad žmonės kilę iš beždžionės.
Nes prie režimo bolševikų
Suvirtę Rusijoj paprotį
Naujus įrodymus pažeriat
Tą tiesą didelę ir didžią.
Mat, čia žmonelės velkas girtos
Tenai, iš kur yra piktos.

11. Prižiūrėtojai tauta

Kol nebuvo prižiūrėtojų,
Buvo tik pusiau laukinės.
Bet stačia daryt pradėjo
Tokius pažangos žingsnius,
Jog bematant pasivijo
Net baisiausius laukinius.

12. Didžiojo Stalino pergalė

Buvo karta du šimpanzės.
Laukė broliai juos grįžtis.
Vienas gėrė kraują vėdrai,
Antras gėrė kibitrais.

Susitraukė suirpyką.
Laukis krito tuo žaizdų.
Bet užrėžnis, užrėkus likęs,
Žvėrį dabar už lu.

13. Faraonų palikuonis

Jamžint savo vardui Egipto faraonai
Pristatė piramidžių amžinų.

Žiedų vagių ir vargių milijonai
Nutąsę tan tuos kalnius akmenų.

Naujų laikų maskviškiai faraonai
Čiūžia ramiai pragyvent žvaigždės:
Iš šito vargų smėlynų milijonais
Jie iš jų kraunu sau piramides.

14. Keturių komunarų garbei

O komunarai keturi,
Garbė jum tyko nemenka:
Už jūsų vieną batkurį
Dabar kompartijos ranka
Gal jau po šimtą tūkstančių mai-
Ir dar po litą pasmaugs! [šalynė
Didžiu paminklu tau, raudonas
Ir vis dėlto jis augs!.. [draugė,

15. Europos išvaduotojai

Triumfą didį švenčia po Europą
Jų šiaudais Stalino kariai.
Dilios žirgo prakaitu kanopa
Nebuvo tvyrus jo šitaip šiaurėj.

16. Sąjungininkai

Tovo Stalinas puotauja,
Godžiai gerdamas mūsų kraują.
Jankis, čiuktarzėjų bauzę,
Eis pas tautom susidauzyt.

17. Džentelmenų politika

Seniau padorūs žmonės vydavo plėšiką
Visais šunim užpiudę iš namų.
O džentelmenai kvotėjų bolševiką
Svarstyt taikos ir laisvės klausi- [mus.

Prižadėjo jam ir meilę ir draugystę
Išsaugot per visus laikus,
Nes paprotys pas juos toks išsivystė
Globot ir gerbti plėšikus.

Ir garnių posėdžiai kas dieną. [zina]
Draugystės balsai vyksta vakarais.
Šokina nuskūrus prakeiktą džentel- [menį,
O džentelmenas džiaugias, kad gerai,

Tačiau nuo šamodovanų nuotakos,
Plėšikas daros nebemandagus.
Ir džentelmenui ima spiaut į
Ir rodyt savo meiliškus nagus. [snukį

Dėl šito buvę jau tikrai padėkos
Kelis nors nedžentelmeniškai žmogus.
Bet džentelmenas tiktai šluostos
Ir vis meginą būti mandagus. [snukį

III. Stalininė tautų draugystė

18. Laisvė ir taika

Vergiją runkių Ostlandemes vilkom.
Dabar mum grįžo laisvė ir taika,
Nes mus atėjo išvaduot nuo vilko
Didžioji tauta Rusijos meška.

19. Apie tarybinių tautų šeimą

Kai į garbą daug mažų tautėlių su- [šaukė
Vyriausias brolis meška
O tai buvo, iš tikrųjų, buvo
Nepaprasta ir graži tvarka.

Gal sakysite jūs: na, tai kągi,
Juk meška buvo ir nerangi.
Bet išlamdė ji ranka grubiną
Ir jai girios paprocių gražino.
Ji dabar be galo pažangi.

20. Didžioji tėvynė

Mažas buvo mūsų kraštas,
Tik siauručiai jau be galo:
Nei čia Sibiro, nei tundrų,
Nei Kamčiatkos, nei Uralo.

Tarė Stalinas, mūs kraštą
Lietuva dailiai papuošė:
-Nuo Uralo lig Kamčiatkos
Tai jum bus plati tėvynė.

Mąsti žmonės, nesupranta:
Ar tikrųjų, koks čia galas?
Kad čia mum dabar priklauso
Ta Kamčiatka ir Uralas?

Stalino kariai šauniųjų
Nuostabius stabus klumpa.
Šimtą tūkstančių čia turi
Surneščiuja jį per parą.

Šimtas tūkstančių važiuoja.
Mįslės žmonės nusiminę.
Tik dabar suprast jį ima:
Mat, ką reiškia tėvynė!

O Maskvoj kaikas planuoja:
Jų čia pora milijonų.
Reiškia, iš šitos tautelės
Bus dar daugel išalonų.

Gaudė ir senovėj vargus...
Nykis! Gal po koki šimtą...
Tik sovietinė valstybė
Pažangą padarė šimtą.

21. Iš draugystės

Ešalonų ešalonai...
Pakrauti žmonėm vagonai.
Lėja ašarų srovės.
-Kam mus išza? Kur mus vež?

-Iš draugystės į sovietų
Pas mongolus ir čiukčius.

-O ko traukia paskutinę
Šitos gaujos su terbom?

-Tai lankytis atėjo mūsų
Tai iš brolijos tėvynės?

Tai pagal taisyklę šitaip:
už vokiečę – rusiškę!

22. Dirsių klasių paraščiai

Jų beklainės valstybės,
Didaryių pilnos,
Nes apspito parazitai
Klasės nė vėžnos.

Vieni mus šalį valdyti
Stalino siųsti,
O antri mus mus bastyti)
Žado privergti.

Vieni jau net skrybėleti,
Užsidėję šiltą
Antri dagtos skylėti,
Po tarbom drobę.

Vieni bandė jau išsiaustyt
Įstatyę kaiser.mum
Antri baigia jau nupiaustyt
Kišenes visas.

23. Istorinė draugystė

Tau i pratom mes prieš carą,
Kad mus tramtyt, kad mus kankint.
Bet dabar didesnė dar nos
Ši draugystė simtą kartų.

24. Tarybiniai patriotai

Jie tą pulko patriotų
Vieną puse išlipdė,

O antra dalį iškarijotų,
Jei nebūtų patriotų
Kas už Judo grąsi čotę,
Kas už Judo graši piautų
Ir draskytų savo tautą?

25. Naujieji kalibanai

Mūsų bolševikiniams menininkams

Kadais kvaila baisybė kalibanas,
Pamatęs girtą kelnerį pamanė,
Jog tai dangaus dievaitį išdidų
Tad ėmė šaukti: tu būki viešpats mano!
Ir puolėsi laižyt jo purvinus batus.

Tačiau garbingam amžiaus bolševikų
Šių rūšies kalibanų nereikia vadas ir pasiuntinys,
Tik vietoj kelnerio jie dievina plėšiką
Ir jam nulaižo kruvinus batus.

25. Daugiau negu pasakyta

Jis nemaža parašęs
Tokių naujų didvyrių,
Kurie įžrikę savo priešą,
Gyvam jam kaili lupa.
Bet, rodos, nė pasaulį nebuvo
Tokio atsitikimo,
Kad nuluptasis padėkotų
Už kailio nulupimą.

Jūs, taip Stalinę, pralenkėt
Net pasakų herojus,
Nes tiem, kuriuos draugais padarot
Ir tėviškai globojat
Jūs taip sudriskai ir tvirtingai
Nulupti mokat kailį,
Kad jie tik džiaugiasi ir rėkia
Jums padėkų ir meilę.

26. Padėka

Ar mus nuaugę ar mus karte,
Gyvenę vis tą patį
Girdam: Stalinę branginusius,
Ačiū, ačiū, ačiū!

Kad žadėjęs baisią laisvę,
Atnešęs tą patį,
Kad jau netelpam į rūbius,
Ačiū, ačiū, ačiū!

Kad iš meilės dovanojai
Mums tvirtymę plačią,
Kad ir šie mus vogt medžiai,
Ačiū, ačiū, ačiū!

Kad jau vėja ką supylam
Tau i gerklę plačią,
Kad negalim jos pasitdyt,
Dėkui, dėkui, dėkui!

Kad pakinktuos socialistinę
Jau netekom spekų,
Kad taip moki su mus elgtis,
Dėkui, dėkui, dėkui.

Kad mus gint siunti šiem gaisre
Čerkėžių ir uzbekų,
Kad jie tikstančiai mus šaudo,
Dėkui, dėkui, dėkui.

27. Šimto tautų kapas

Senėjai jau vadinama tu
Kalėjimu šimto tautų,
Bet jeigu šios sienos dar nem-
Tai grąžt jas paversti tuoj,
Ši naujas epitafijas:
Tai šimto tautų kapas.

IV. Tarybinė demokratija

28. Tarybinė demokratija

Valdo tiktai demokratas.
Demokrato kiekvas batas.
Nejeigu tikrasis demokratas
Jį bučiuoja jam tą batą
Nuo kurio jai kaulai krosta traiža.

29. Patogumas nematytas

Ruporas dalykas gerai.
Patogumas nematytas.

Visada tikslus jis gali
Pakartot ką rėkė kitas.

Savo balso jis neturi.
Sumanydi jį padarytas
Ji įjungia ir išjungia.
Per jį rėkt galį kitas.

Taip pas mus dėl patogumo
Jo pilietį pertvarkydi.
Jau jo balsas jam užmaugtas,
Per jį rėkt galį kitas.

Ar jis nori ar nenori
Bet per jėgą išdarytas,
Įsijungia ir išjungia
Tar ji vėkia. kaškas kitas.

Dėl transliacijos tikslumo –
Automatas atstatytas.
Čia sakysit, gerbiamieji, –
Patogumas nematytas!

30. Vėjas tikėjimas – vėjas tiesa

Tai tikrai gražu ir gera,
Kad prižiūrėti pasirašė
Visiš vėjodų pažiūrų.
Vėjas balsas drimpitinėja,
O ji seka ir kartoja
Tikėjimai raporių.

Jau dabar be to tirinėto
Mūsų rojuj nėsko kito
Atsigirsi, ir trasų,
Nes senėsi jau sudėrėti
Tig, kur bandei prasižioti,
Nors šent kitų balsų.

Na, bet argi nepatogu?
Kam dar varginti varginį žmogų
Savo mėgėjų mėnkių?
Geriau raporto kartoti
Tai ką vaikis sugalvoti
Už tave Maskvoj kaškas.

Gėda tik, kad taip vėbėto
Ir vėjai liaudies proto
Tų galvočių kaškas. –

Tai suiro ir nusprurė
Tai nušiuto ir niuškuro
Viskas, viskas, viską kas.

31. Vardan tikros tiesos

Raporių ir raporėlių daug
Dalių Sovietuose be galo.
Bet skam jie visi kaip vėjas
Vėją ir tą patį mala.

Mat, tikra tiesa jau tokia:
Ji vėjas ji nesidalo.
Tai vaik stanot visiem vėjadai,
Kad neatsirastų melo.

32. Keistenybė

Pitė režimo bolševiko
Keistenybė atsitiko
Keistenykė atsitiko:
Pas mus liaudis nebeliko.
Pas mus liaudis nebeliko.
Liaudis liaudį prieš liko:
Liaudis liaudį prieš vėjo,
Nes jai Stalinas netiko
Ir tikyba bolševiko.

33. Savotiškas kraštas

Rusų čekistų valsčiaus, gulag viršininko, ir vietinio milicininko pasikalbėjimas

– Man, kaip atvykusiam naujai,
Šakyki, miflas, kraujo,
Ar liaudis mūsų režimu
Labai šiam valsčiuj džiaugias?

– Aš žmones čia gerai žinau:
Sakysiu tikrą tiesą:
Čia liaudies viršiai nėra.
Yra tik liaudis prieš juos.

– Jeigu tai ji tiesą tiesą,
Tai kur ta liaudis žuvo?
O gal pas jus čia viršiai
Jos nušaudė ir nebuvo?

– Būt buvo vėjadai kitas mūs,
Kuriam režimas tiko.
Bet nebe liaudis jau ir mes,
Mat, valdininkai) likom.

– Jei taip tai liaudies | priešų
Tęs Sibiran išgrūsti.
Paskui iš brolių kraštų
Jum liaudies čia atriųsti.

34. Kapitalysta

Barzdėsi sargam sargai:
Jau direktoriai sargai.
Bet kadangi be sargų
Truputi nėatsargu
Tai direktoriai senį,
Šero naro kupini
Tiesiai Stalinui šarnauti
Sargų vietas stengias gauti.

Bet girdėt naujų sargai
Eina patiesus blogai.
Kalba žmonės, kad senieji
Šiuot daug geriau mokėję...

35. Patrauklenis

Kol dar ėjo baltas lėtas,
Ditą vogė vėjadai kitą,
Patrauklenis nei tas lėtas,
Rusų rublį, tu esi!
Ditą vogė vėjadai kitą,
O tavęs bevaik viską.

36. Didvyrių šalis

Kas nežino, kad mūs rojus
Didvyrių šalis tikra.
Čia vien didvyriai, herojai...
Na herojų nebėra!

Mat, herojus čia gaminti
Paprasčiausias dalykas:
Reik medalį prikabinti,
Ir herojus šaigtas.

Daugel varių kalt kapeikom
Ėdas šeikoja.
Bet jo dar daugiau pritrūkia
Šargyni herojų.

37. Didvyrių didybė

Sutikau partiečį rusę,
Kartą einantį kelių,
Kurs per petį persimetęs,
Kaškų nešės maišelių.

Ir pakluusiuką tarp sunkių
Tų nešulių mėdžiotojų?
– Tai medalių. Juk ant rūbų
Sutalpint nebegalių.

38. Stachanovietis

Net tris mėnesius gulėjo
Vienas vaizdas sušiurkštęs:
Tris dienas dirbtuvėj buvo
Jis žymus stachanovietis.

39. Virš plano

Savanoriškai išpildo
Savo prisiimtas virš plano
Tie, kuriam laikotarpiu įrankis
Varnėdžiu rusiško nagano.

40. Penkmetis

Ko mačiau vaizmą pakinktytą
Dvidešimtais milijonų vežimų:
Vežami grūdai ir bulvės
Iš tampių iš visų pajūrių
Ir būriais iš nuovargio ir bado krito.

41. Socialistynės

Socialistynės! Socialistynės!
Visos išniuvargio sutinusios,
Visos jos kūnai paskutiniai
Bandė skristi iš krūtinės,
Nusvarbu! Ir paskutinių
Reikia begti socialistynių.

Socialistynės! Socialistynės!
Dvoklės, dvoklės virš planinės!
Jom maišelį paskutinį,
Visos nuo bado tu patinės,
Kol tik tą pūdą paskutinį
Neš tėvų ir socialistynių!

Socialistynės! Socialistynės!
Vyrškas, vandenio patrinės,
Kruvinų balos ir klampynės,
Krito kuinas paskutinis.
Pats grūdėk rąstą gžuolinį,
Ant pečių! Ir socialistynių!

Socialistynės! Socialistynės!
O su nagane partinį
Vejas ant kulnų užmynęs.
Gula kelias ant krūtinių.
Ir vis keikia, kad po plynių,
Gąžta tempas socialistynių!

42. Planai

Tiek Stalinė branginausia,
Tu gerai vis suprasi:
Kur skaitysi, kur klausysi,
Visur planai, planai, planai.

Tau planuoti, kombinuoti,
O tau tik planai, planai
Tegu gulasi ant sprando
Tavo laukdžiai alkanai.

Tau kalbėti, tau sakyti:
Kai tik baigsis tie planai,
Laukdžiai išvaisių gerybių
Bus kalnai, kalnai, kalnai.

Bet senųjų dar nebaigus,
Vėl naujų planai, planai
Užgalvoti tau paruošta
Ir taip eina amžinai.

Tik kur dingsta, kur prapuola
Tie žadėtieji kalnai,

Jei naujų planus užkelsi
Laukdžiai reikia alkanai.

Nusibodo, nusibodo
Būti laukdžiai alkanai,
Bet kaip draugę palaikyti,
Tu juk prizmonės žinai.

Nesirodo, nesirodo
Tie žadėtieji kalnai,
Vis tas pats pliauškių ir liuka
Tie planai, planai, planai.

Tai gal vėlėm surengti
Tiktai tie planai, planai,
Bet kad tnes ir tų netrims,
Argi tavę, nežinai?

Ir tadėl į kokią viršų
Eina tie planai, planai
Tavo Stalinė prakaitusi,
Gal ir pats tu nežinai.

43. Į kolchozus!

Atėjo jiem laikai nuožmių vergijos,
Valstiečiai Lietuvos!
Četistai krauna jiems ant kaklo jungą
Naujosios baudžiavos.

Kankino metais, plėšė, trypė, trėmė
Ir žudė jus vaikus,
Kad tik grįžčiau prieš vergvaldžio botagą
Nulenktų jūs galvas.

Jūs prisibaigti! Kapnėti šito jungo
Jau nebėra vėlybu!

Tačiau varnėkit nelaimėj nepuldinėkit.
Ieškokit išeities:

Iš brolišių šalių paimkit pavyzdį
Ir siūlykitės tarybų.
Tau grąžtai grius buržujiškų pa-
Prieš Stalinų drąsų. [šaulį,

Kaip ubagai pas jus šalkų plūdo
Iš brolišių kraštų,
Galėsit traukt per kaimus ir pas
Buržujų prakeiktų! [miestus

Ne taip dar sloga, kol pumpuriškai
Vos ta virtų virena. [šviežia
Bet kur buržujai sių, kada ateis
Tokia, kaip jumi diena? [jiems

44. Žmonių išvaduotojo
Pasakėčia

Gyvano kartą tipas vienas
Kuris laikėsi laukais savo žvėrį vijo.
Bet jį išminėjum ir karaliumi laikė
Ir išvaduotoju žmonių.

Visi prižadai šaipėsi iš jojo,
Kai jį pamokslų vėzdavo apglušę
Ir vis tą pat amžinai kartojo
Ir kunkėjo į krūtinę musę.

Tačiau jį kartą ginklą nusičiupęs,
Parodyt sugalvojo savo galią:
Kelis prakčiūčius pakelių nušlupęs
Jis pasiūlė sakė:- Klaupkitės ant kelių

Mane vadu ir tavo prispažinkit
Aš ašen nuotas jūsų išvaduoti!
O savo laisvai priešakį patvirtinti
Štai mano kaja turit pabučiuoti!

O ji patenkinta tokiu kalbėjo
Ir prisiekė jį bičiuliams vadinti,
Daugiau pilietį pasiaukštinti.

V. Tik lazda su terbele

45. Tarybinis karbas

Žiba traukinys ir kupė
Tryso Stalino ženkle.
Bet tame tikrų, iš tikrųjų,
Tik lazda su terbele.

46. Kultūros pažiba

Ta kolchoznikų valstybė
Tai kultūros pažiba!
Viešta ubagų daugybė,
Kaimuos kiekviename terba.

47. Rusų ūkinė galybė

Rusų ūkinė galybė
Vien tik šitaip pasireiškia,
Kad prie bado nuolatinio
Čia prisiskaitoma tautų.

48. Nei krizės nei nedarbo, nei streiko

Kasdien šuns kirk nuteka
Nuo sovietinės šalies.
Kasdien mirštu čia iš bado
Milijonai bent keli.

Tik džiugu, kad pas mus krizės
Nėra, bado nėkada.

Tai krašto buržujų plaka
Nuo šita nykšti prakeikta.

Kad tai gali būt nedarbas
Tiesiog mum nuostabu:
Pas mus dirbta tiktai duonos,
Bet visad perdaug darbų.

Tai tik džiaugiamės dekojam,
Nestreikuojam niekada,
Nes senidi pas mus pranyko
Ta buržujiška mada.

49. Propaganda ir tikrovė

Klykia raporų daugybė,
Kaip kolchozuos sniegų.
O pas mus iš tų kolchozų
Plūsta gausios ubagų

Net ir durų uždaryti
Nyksmu jau nebėra kada:
Plaukia vienas paskui kitą,
Elgeta ir elgeta...

Plaukia sprečiai, plaukia gausiai,
Keikias Stalino vardu,
Šaukia: gelbėkit, nes mirštam
Nes kolchozuos bada.

Prisodinom, prisėjo rūbo,
Stundėjau varkdami galvi.
Kaip kolchozuos tarybinę plėšrą
Įkinkyti kaip arklį.

Klykia raporų daugybė,
Kaip kolchozuos snieguos:
-Tik kolchozuose išbristi
Iš nelaimių ir vargų!

Tai ir mąsto mūs valstiečiai:
Gal ir būtų neblogai.
Tik kodėl mus taip užplūdo
Iš kolchozų ubagai?...

50. Toks jau priėmimas

Toks jau priėmimas ruso:
Gyrai, gyrei, kol užduso.

Tai įrodęs atsipūtę
Kibt į darbą - kaip pasiutę.

Bet nusimudes valandėlei,
Ėmi girtis ir vėl tai.

Vėsk rėkalo pigiai:
Štai, yra gerai patys,

Kad prieš bet kurį negandą
Puikiai gelbsti propaganda.

Vežant plūgą - taiso žirandą
Traktorinė propaganda.

Šaltą žiemos - sąvo landą
Apšildo propaganda.

Ruogas kūnas - dešrytė bjauri
Skatinamas ir propaganda.

Sausos bulvės - užstalėje
Propaganda, propagandėlė.

Taip prieš bet kurį pieną ruožą
Puikiai gelbsti propaganda.

51. Rojaus prieangyje

Delto šiandien vidinis rojaus
Sovietų kraštas pažangiųjų,

Kad tenai ruogas ir nevalgo
Kinoko pas gyvent žmogui.

Tik mes dar neįstengiam įvaldyt
Gyvent nevalgę ir nuogi,
Nes pervėlai mus išvadavo
Nes dar tik rojaus prieangyj.

Bet greit, ir mum bus tikras rojus,
Pasitikėkim pažadu,
Nes taip iš viso ko atrodo,
Kad tikėt dar ne pabaiga.

52. Jergų šiandieninė gyvenimo filosofija

Jergą šiandien gyvenu filosofuoju,
Gyvai išsiilgę gėlių ir bičių,
Maudžiuginčių sovietinės tvaikos
Šuniukų: štai ateis auksa dienos.

Nes tas šmėkšias visados vis
Kad žmogui tinka pasiaukoti

Sakneliu pasirovei paežy
O ruoliotam ir šalčiv Ciš statinėn.

Teigia šiandien gyvantų Dijogenas,
Jisai mum šaukšty šiandienas rankas;
Ir jūs visi jau Ušit i bačkas,
Nes štai atėjo prarišaučių dienos!

VI. Herojai ir žygdarbiai

54. Katiuša

Buvo tai pamirštinais metais,
Kai nuvarsti buržujų valdžion
Pas mus gruodos mongolai vapetais
O ogurčių valstybei plačion.

Štai ir Katia, žmona komandiro,
Ušyko Vilniun niršiog iš Maskvos
Išplankyt savo mylimo dvyro,
Užgesto laisvint sričių Lietuvos.

Po perono šiuai vaikštinėjo,
Vyro Vilniaus stotį laukdama,
O jo vaidu ir kitus sravėjo
Gilyn saulės tranki šiturma.

Ji veltinukų lig kelių mūvėjo,
Siaip jo rūbai drovė menki.
Štai ji kojas dažnai sau žiūrėjo:
Veltinukai naujį ir pilki!!

Ir veleivė viena ją paklausė,
Į naujus veltinius žvelgdama:
-Jūs iš Rusijos žiugt tikriausiai?
Ir pat šiaurės? Pas jus dar šiema?

-Iš Maskvos-tarė Katia, kur toiska
Pjūtų Stalino saulei šviesi.
Pjūsų sostinė pertakų viska.
Pas mus žmonėi nevaikšto bosi.

Ir štai kokiam laikeliui praėjus,
Ši Katiušą ton pat sutikau.
Atpažinti ją vos begalėjau
Ir nustabęs gerokai šiktau:

Ant pečių lapių kailiai vos tilpo,
Apsiaurus batukas puošniukis,
O virtoj sukrios apsivilkus
Buržujų naktį marškiniais.

55. Pirmtis laisvė

Prie tėvo Stalino yra užgarantuota
Pirmtis mum laisvė aiškiai ir tvirtai.
Gali galvot, kas tik galvon ateina,
Tik prasižiot nedrįsk apie tai.

Pilietis Pupkus tai gerai žinojo.
Užtai nerūpė jo galvai
Ir su sovietų režimu naujuoju
Jis sugyvenio gan darniai.

Įprastų buvo nuolankiai tylėti,
Klausyt, ką sako pan kiti.
Prabilęs gi, tik taip talbėti,
Kaip buvo rašę laikraščiai.

Tik seno raugo buvo dar jam likę
Užnam mokaulių pakraštyj
Ir kartais lakstį po jo plikę
Dar pirėšos vėjelio minčių.

Bet buvo tikras: to neprasitartų,
Ką jis užplakty mintinai.
Tiktai jį gardino iš karto
Maktinėti prakeikti sapnai.

Mat jį mažam naktim kalbėt
Įprotis buvo per miegus,
O gali taip išplepėti
Ir atsatgaudiams žmogus.

Bet jį: Stado būdą gerą
(Pas mus, mat, žinos ne ausim)
Ir ant burnos storiausią skarą
Sau apsirišdavo naktim.

Ir taip ramybėje lig ryto
Klojos kaulai jo sėni.
Tačiau nelaimė ant jo kirto,
Važiuojant karčią tramkiny.

Mat, jam užmigti pusiaukelė
Iš pavargimo vagone
Ir jį bemiegant nusiteikė
Ir kimė muištytį sapne.

Vadų vardus minet pradėjęs
Ir kiek nesimeldė jam jis,
Tik ant jo veido šypsojos
Kontrrevoliucinis šypsnys.

Keleiviai išgąsty sustingo,
Pradėjo balsi ir drebėt,
Bet mūsų Pupkaus nelaimingo
Nedrįso žadint nei įspėt.

Tiktai stotelėj artimiausioj
Šnipai pakilo (natų trijų)
Ir tuoj dokumentų užklausę,
Įgrūdo Pupkų pro durį!

Ir Pupkaus nebematė niekas,
Tiktai spėliojo dar kai kas,
Kad kailį jam gerai išplėšus,
Valdžia įgrūdo pas meškas.

Draugai dapta jį apgailėjo,
Įgirdę šitokius gandus,
Ir garbint dar gardžiau pradėjo
Kompartiją ir jo vadus.

56. Tadas Nenuklausė

Liaudies sprūdas

N. dirbtuvėje tylėjausias
Buvo Tadas Nenuklausė.
Dirbo darbą vis užgulęs
Toks nuvargęs, toks išsekęs.

Dirbt nieką jis nugebėjo,
Tik lentas obliuot mokėjo.
Ir dėl
Šitų draugų vaik nekalbėjo,
Nes bet kiek tik nepriginėjo.

Užtat vieokdarniai vaikinai
Nenuklause jį vadino.

Kartais net juokas tikas,
Kad jam dingęs vizas ruias.

Bet jisai dėl to nepyko,
Tik obliavos sau iš tyko.

*

Taip ramiai jam dienos ejo,
Kol kažkas jį pastebėjo,

Kol jis buvo nužiūrėtas,
Kaip žmogus klusnus ir šėtas.

Ir štai pakvietė mus Tadą
Pas enkavedistų vadą.

Pakeistasjam draba kūnas:
Čia jau buvo koks nors perkūnas!

Bet ką vaikis?.. Niaina Tadas.
Pasitinka jį pats vadas

Solovriško Firmos dėjęs,
Šaudės baubas pagarsėjęs,

Ir Maskvos komandiruotas,
Visos baisiai medaliuotas,

Jma Tadą klausinėti,
Kas šitbrivojo girdėti,

Ką ten broliai prieš ai ošia,
Gal būt, partiją jie keikia,

Kam tenai iš darbininkų
Rusiška valdžia netinka.

Tadas taisintis mėgina,
Kad jis nieko čia nežino,

Kad jis nieko nenuklauso,
Nes esą jam silpnos ausys,

Kad jis nieko nesupranta,
Tik uoliai oliuoja lentą,

Žiūri tik uždirbti duoną,
Kmaitint vaikus ir žmoną.

-Normanuk, kad aš toks glušas!-
Jma šaukt įdūkęs rusas,

-Viskas aiškiai čia matyti:
Tu nenori man rakyti,

Tu nenori kvaitas jauti,
Tairui Stalinui tarnauti!

Tadas drebą, Tadas bąla,
Lyg nujausdamas savo galą

Ir vėl taisintis mėgina,
Kad jį nieko čia nežino.

Solovriško jma siusti,
Jma net iš pykčio dūsti,

Jma Tadą baisiai plūsti,
Tadą laužyti ir mušti.

Solovriško spiegia girda,
Perlas jam nuo lūpų rieda:

-Svoloč! Sukinsyn! Sobaka!...!
.....!

Ir vis Tadą mušia, plaka.

Paliegti kiek oustoja,
Atsikvepia ir vėl trioja.

Varsias Tadas net sutino,
Bet nežino ir nežino...

*

Baigėsi ir įžgos ruso,
Jis besmuščiamas užduso.

Matė, kad iš Nenuklausės
Šiandien nieko neišgausės.

Tada paima jį blanką,
Bruka Tadui jį į ranką,

Nori parašą išgauti,
Kad tas pasižada tarnauti.

Veltui bruka draugas vadas,
Nesutinka, ginas Tadas:

-Nieku kiršiu aš nenoriu,
Gal būt, rasiš savanoriu...

-Jei nenori - gyvas pūsi!...
Tadą įmeta į rūsį.

*

Šeši rūsyj varsias Tadas,
O enkavedistų vadas

Pas savo kapitoną jį šaukia
Ir tą pačią giesmę traukia.

Vieną kartą, antrą, trečią
Ir kaskart į kaulį, kraują.

Sunkiai dirba narsiųjų nas
Sunkiai kenčia Tado kūnas.

Geliа kaulai, mauna kaulys,
Išskausmų bevaik jau galų.

Pūsiu Tadas Nenuklause...
Kad jį nieko nenuklause!

*

Taip praeina dienos kelios
Nebeiškenčia žmogelis.

Ką bedaryti
Reiks gal kiek pasiklausyti.

Kam vargnam man skausmas,
Lai pakenčia kiek ir kitas! Štai?

Pats to popiežiaus popiežiaus
Prašąsi ir pasirašo.

Kyla ugnis draugui vadui,
Ir jis štai kalba Tadui:

-Partija tau taikė garbę
Esti parašęs šią svarbią.

Bet nori Tu, ši rašalą supratęs,
Tik klausyk, ką tau pastatęs.

Kas kad nepagirdi draugas
Juk tokių matęs ir augo.

Visai kurčias apsimeti
Ir spaptus trik prieiti speski.

Ką nugirsi, ką sunosi
Tuoj mokės pranešimą duosi.

*

Grįžta Tadas į dirbtuvę
Klausia pi draugai, kur buvęs.

Bet jį, kurčiu apsimetęs
Žiūri trik akis pastatęs,

Tartum niko nesupranta
Ir tiktai obliuoja lentą.

Bet neužilgo viena kita,
Kad gerai jį apdanžytas,

Įnabždasi draugai dirbtuvėj:
- Šita buvo jau paklusnėj!

Klauso tyso signalo dvotai:
- Atsargiai! Čia viršininkai!

Ir draugai mūs Tado saugos,
Tartum pragariška rakigo.

Bet kur tik draugai ką sneka,
Tadas tuoj artyn ir šoka.

Šoka kalba jį į šalį
Niko jis nugirst negali.

Gailį Tadas Nenuklausė,
Gal anksčiau nenuklausė.

*

Ir štai vilkai šaukia Tadą
Pas viršininkų vadą.

Šaukia antrąkart ir trečią
Ir kaskart į kaklą kreipia.

Veltui varkia Nenuklausę,
Kad jį atpratęs klausę,

Kad viską jį kito ausi
Tiktai niko nenuklausė...

*

Pagaliau nusprendžia vadas:
- Liaudies priešas šitas Tadas!

Priešas didelis nemažas
Šitaip dirbt juk sabotažas!

Jau paėjam net pusdaug kartį,
O išduoti kitą gaila.

*

Ir štai ima mūs Tadą,
Tadą, stai į stotį vadą,

Tadą, viršaus nekaltą
Veža ten, kur laisvai šalta.

*

Taip pas mus jau susitvarkyta;
Turim eisti visiem kita!

Jeigu kito tik neskūsi
Tai tu liaudies priešas būsi.

Jeigu kito tik neįsi,
Tai tu pats kameraštaj tupi.

57. Kaip Kriaulutis pa-
tako į rojų?

Gyvena karta toks žmogutis,
Kuris vadinosi Kriaulutis,

Nei įsaukštasis vidos varkes,
Atskiri nuo partiečių laikės:
Jam rodės dar atėjis kitis...

Tai uždarbį jis gavo menką,
Bet duonai šiuo neužtenką,
O čia dar partija grasina
Ir liaudies priešu įvadina,
Net ruoš vidos jam.

Taip kol iš baimės ir iš bado
Kriaulutis sąžinę prarado:
Jis bijo rasti ir ruoš eisti
Užtai kitus pradėjo ėsti,
Čekistam juos išdavinėt...

Tada taip pažangus ir rimtas,
Jis tapo partijon priimtas.
Už padėkytą jiem gerovę
Tai tai dėkodamas jis lenkė
Jam kiek atsiganėt.

Jam ilgą laiką bado kentus,
Ir saliesės jį kaip žiemkentį
Labai apsidžiaugė Kriaulutis,
Ėjęs jisai pasiutęs,
Net ašaromis akys pyko.

Ir kiek tik gali prisiprašęs
Įsitvėrė rojaus Kriaulutis
Ir mąsto: argi tai ne rojus?
Kad čia čia jau ankščiau žinojus,
Kad tik kiti nebeatsis...

58. Pjetro Ilgaausio
režimo sulas

Šniparų fabrike uolausias
Buvo Pjetro Ilgaausis.

Jis gražiai vaidint mokėjo
Prieš Stalino sekėjus:

Pasidavė prieš valdžią žodį,
Nepatenkintas atrodė...

Darbininkai patikėjo
Nenusigavo jo pradėjo,

O jisai, šlempės apsi,
Tiktai klausė, klausė, klausė...

Dirbo nakti, dirbo dieną
Gaudė žodį iš kiekvieną,

Vakarais klausyt po vieną
Eidavo dar pas kiekvieną.

Taip nudirbo jis ne vieną...
— — — — — — — — —

Sekės jam nuoširdžiai,
Ir todėl didžiavos Pjetro.

- Štai mano režimo sulas,
Ant manęs jo svorio galas.

Jei tokių kaip aš nebūtų
Šis režimas standinas griūtų!

Ir jis laikė save už gėdą
Esti pavojus šios svarbos

Dirbo dirbdami ir be baimės,
Bet nenešengę nelaimės.

Mat jį kartą guru-guru
Šlaikiojo kažkur pirtį durų.

Tik staiga kažkas į stvarą
Ir durį ausim privėrė.

Jr bematant jai nukirpo.
Varpšas pirtį tik suėdė.

Susuko valdiško lauo vartus
Lyd durysę privaptus.

O paleistas pirtis lekia.
Pirtis bėgo. Pirtis rėkė.

Pirtiai baisiai vidus degė,
Kol NKVD pribėgo.

Kilo triuksmas nematytas.
Stabo vėzdas, stabo kirtis:

Ilgaausį apkarpytas!..--

Pirtis paaukino sau graibos
Ir pagavo pirtį balsas laibas:

-Liaudies priešai ir bandytai
Bus tikrai padaręs šitai!

59. Perpetuum mobile

(Eilininko Lokšuvos nebaigtas
piešimas)

Eilininkas Lokšuva
Nuvo į viršų užsirito,

Tik sovietų Lietuvoj
Tapo po garnių prožtas.

Mat, jisai pajuto tuoj
Tikrą dvasią mūsų laiko
Ir šiandš posmais nuostabiai
Partijai širdin patiekė:

Žiaurūs ponai
Ir tironai
Mūsų liaudį
Engę, smaugę
Per amžius jai kraujo nėrė
Ir jo kraują lakė, gėrė...

Bet nušvito
Laisvės rytas,
Nes ateity
Geradėjai
Naikint buožių ir buržujų
Pirmi jiems prasitarė, mušt kūjiu.

Dabar tikrą roją matom,
Tikrą grožį ir statom,
Socialistynės! Socialistynių
Griaukime iš paskutinių!
Girkim Stalina, mūs vadą
Ir laisvykime jam padą!...

Taip rimavo, taip rimuoja
Jo vis ta pačia gaida.
Jo poezijai mokytis
Visi trūksta nišką,

Nes vos baigęs, vėl nuo galo
Pradeda jis iršaka.
Taip be galo, taip be galo
Skamba ta pati gaida:

Girkim Stalina, mūs vadą,
Ir laisvykime jam padą!
Socialistynės! Socialistynių!
Griaukime iš paskutinių!

Dar kiek pagirtą kolchozą,
Prišius pasmerkia valdžios
Ir tą pati ir tą pati
Pradeda vėl iš pradžios:

Žiaurūs ponai
Ir tironai
Mūsų liaudį
Engę, smaugę...

Pilnai nepritrūksta temų
Eilininkas Lokšuva.
Stabo partija ir girią:
Tai protas, tai galva!

Žuty dėl jo išradimo
Pagarsėjo Lietuva,
Girią, kad tą prietaisą išrado
Jau seniai prieš jį Maskva.

Bet vistiek tai Maskvai tiko,
Tai apovžiaugė Maskva,
Kad jos receptą taip puikiai
Pagudojo Lokšuva.

Ir paskyrė greičiausią
Sau Lietuvai Maskva
Tiktai taip eilių rašyti,
Kaip jas rašo Lokšuva.

*

Lokšuva! Lokšuva!
Tu nuologas rašytojas!

O taoes jau Lietuva
Puoktasi, tačiau pjaskos
Gloste laisva žalia
Stabis šimone tava
Tu nuologas rašytojas!
Lokšuva! Lokšuva!

60. Jonas Šiukšlė
prisiekinis Stalino idėjų karys

Senasi Šiukšliai nebuvo rusmukų,
Nei darbavos per amžių uoliai.
Už tai Jonui paliko jis iki
Sutvarkytą šiukšlių aikštį!

Bet buržujų valdžios smaugė mus,
Kaip jau žinome, varge nuožmus!
Žiū tat iš skaisnių Šiukšlių jaunų
Kelei pralaki tiro namus.

O paskui buožių jungą jis nešė,
Nuolat skundė žiaurių Lietuvių,
O kiekvieną užsirūstaji graži
Tuoj pralakdavo iš tų skaisnių.

Ir kai jį, Šiukšlių ant šono,
Nuolat varte) purvų patale
Emė žmonės vadint mūsų Jonu,
Nebe Šiukšliu, o tikra Šiukšle.

Ir pagavo tada Šiukšlė Jonas
Neapykanta buožių širdi,
Ir jis skarmala čiupęs rankose
Užrišą nakt ji šlapią rogių.

Štai kada vizitai atvyko
Bolševikų valdžios šturt per mus,
Jonas Šiukšlė šaukštininkas buvo,
Kaip kovotojas laisvę žymus.

O dabar ant jo žiba medaliai.
Šiukšlė pavirgas gina svarbias.
Jam sovietų valdžia davė galią
Tardyt priešą, tirt jo šuhyles.

Tik jam vis dar sunkoka rašyti,
Nat jo protas gana nevinkles.
Bet kas protui galėtų suvyti
Liaudies priešų klastas ir kėslus

Juos tik turi priverst prasižiotį
Kasdos, ylos, žaizdos, ugnis
Išnaikint sumanizai išsukčiai
Ir galvon įvaryta vinis.

Bet nelengva nuplešt priešui kaukę
Jis daugiausiai net ir mirdamas,
Ir ne guostų liudnai ir tylėdamas,
Ką galvę susidėjęs, tik šaukia,
Kad nežino, už ką pliekiamas,
Kad jis liaudį tarybų kelias...

Gal ir žino, o gal ir nežino...
Bet vistiek ostrėk pat jį mirties,
Ne kyš taikūs ausin kažinką
Iš ko liaudim iš scho sadina -
Tai dabar liaudies priešai,
Tai dabar šiandien gelia tau kojas rankas!

Visas kaimas ir miestas pamiršas,
Nepatenkinta šita tauta.
Kelia valdžiai iš baimės kepurę,
Bet ant šalino sprausna slapta.

Ir nepadirbt naujai raugo tokio.
Šalį daginat ir mušt ambūnas.
Tai tvirtingai mūs partija moko
Ir vis sumušt ir nutrint mirtinai.

Už tai plikė šaunias prieš jo
Jo nuomonei nebuvo ribų
Nes jis lakė kasdien ramigoną
Rad geresnį kokybės darbų.

O vaikėjus sviečių aplinkinių
Jos pat rūšių odos lupikus
Šiukšlė šauke dažnai doclenk-
Rezultatas gi buvo puikus!

Tyrinėt priešus vis plačiau,
Rodės Šiukšlei švyrsi atsirtų:
Gims paskui iš kaškur naujos kartos
Kurios Šiukšlei pasmiklę statys.

Ir mūs Šiukšlė uždusęs kovoje,
Stengės darbo našumą visokį,
Kol galiausiai jam rankos ir
Nuo to darbo naktim ėmė gelt.

Bet galiausiai visai be sveikatos
Liko Šiukšlė, išvargęs kovoj.
Už tai buvo Šiukštas išsiųstas namo,
Į tautybių tarybą Maskvoj.

61. Mokslininkas Natas Šatas, Gavanoris deputatas

Girdi Šatas, kad jį stato
Partija kandidatu.
Pyktis krato Natą Šatą
Taros jam dabai kokiu.

Bet čia nieko nepapūsi,-
Tokia partijos valia.
Natas Šatas atsidūsės
Susitaiko su dalia.

Nori stato, nori renka,
Tokia jau pas mus tvarka.
Prieštaravusi - tavę munka
Ergit sutrins valdžios ranka.

Natžemai dėkoja Šatas
Partijai už garbę tą,
Už pykčio ir sarmatos
Virpa kūnas jam slapta.

Partija planingai vaikė:
Šatas mūs šalį gartų.
Tai moket įvertint raikė
Šato nuopelnus visus

Nat, tarybon rinkti) zada
Daug visokių atmatų.
Tai pagražint jos laiptą
Bus šis vyras prisvartus.

Mus gražiai mįs ugnų lydi
Šaunuoli ir darbuoti
Visos šalys mum pavydi,
Kad balsuojame laisvai.

Ką tik partija pasiūlys
Liaudis) ranka užduoda.
Or tai Stalinas tavuli)
Or tai Šimas Atmata?

Gauna jis abu vienodai
Šimtą procentų balsų.
Susipratus pasitvodo
Visų liaudis), iš tiesų...

Taip ir mokslininką Šatą
Išrinka visų šimtu.
Štai tarybon mįs) siato
Jis tautos deputatu.

Sėdasi tarp viso pulko,
Ekaimynais jam gryta
Vienaj pusėj Mykas Mulkis,
Antroj-Šimas Atmata.

Džiaugias Mulkis čia papuolęs,
Džiaugias Šimas Atmata.
Šatas žvalgos į pasuolęs,
Šalti prikta, sarmata.

Šato kalbą Mykas Mulkis,
Šako Šimas Atmata.
Jis nupasakoja smulkiai,
Kaip dėkingą jam tauta.

Tai ne patys jį tat šioja,
(Čia jau jokia taisyklė)
Tai kažkas per jį trūkčioja
Baisiai paslaptingas mįslė).

60 Mat, kam koki tarti žodį,
Kol ar nenori tu,
Partija visad nuvedo
Ir patiekia tai rašte.

Niekš i tai skersom nežiūri
Niekš nuostabaus juk cia:
Ką žmogus galvoti turi
Pas mus žino tik valdžia.

Taip kasdien laiškas triūbuoja
Buitai pasiangias minti,
O tarybą ploja, ploja,
Nes tokia ji praskiesti).
- - - - - - - - - - -
Matas Šatas mislę spėja:
Kam ta pasmoga tiesčia?
Ji kodel prisirašėja,
Kad ir aš sedėčiau čia.

Atstovauti juk toks dalykas,
Kad atlikt ji visada
Turėtai gali Mulki) Pjkas
Arba Šimas Atmata.

~~Džiaugias Pjkio čia pasmoka,~~
~~Džiaugias Šimas Atmata,~~
~~Šatas Laiškas ir pasmoka,~~
Šatas pikta šaipinasi.

Jeigu būčiau bolševikas,
Kaip poetas Lokiuva,
Simkinas arba Vitovka,
Churkinas ar Venslava

Aš kaip viena žmonių Šimas
Komedijantų Daugurys,
Gal šių režisierių menas
Jam atrodytų žavus.

O dabar šlamštu pakvipo!
Ji tikrieji, kaip kokteil
Tarp šitų visokio tipo
Atrhatilių, atmatų!!
- - - - - - - - - - -
Šalin norisi pakilus
Tyrai kvėpti atviraj.
Šatas laikosi ir tylį,
Nes supranta jį gerai.

Jeigu dar nenori vykti
Gint gyvenimo nešeku,
Jeigul pozamiaus nunykti
Tau atrodo perklaiku,

Pagal valią bolševiko
Reikia veik viską ir visados,
Loški rolę Mulkio Miko
Arba Šimo Atmatos!

62. Šimas Atmata,
tautos valios vaiškėjas

-Pranešam tau, drauge Šimai,
~~Ateinantį~~ visi rinkimai.
Nutarta, kad būsi tu
Išrinktas deputatu!

Girdint partijos sprendimą
Didį džiaugsmą ima Šimą:
-Priimu aš ~~šitą garbę~~ tą! -
Tarė Šimas Atmata.
- - - - - - - - - - -
Šaukiamas susirinkimas.
Atsižiūrį draugas Šimas:
Lai politiškai pažiūrė,
Ką jis rinkti gręit turės.

Gėdi kad man siulot galią
Reikšt taryboj jūsų valią.
Stalino vardu žadu
Gut geru deputatu. -

Atmata taip prisistato,
O daug rusų automatų
Kyšo jam už nugaros,
Reikia dar daugiau svaros.

Prisistatant niekš nemegina,
Nes prisižiūri tvarka šitna:
Koks bebūtų Atmata,
Reiks vistiek balsuot už tą!

Ką nors prisišaisi pranašiojęs,
Užmaukt gali rytojaus.
Reikia traukt tat dainą tą:
Tegyvuoja Atmata!
- - - - - - - - - - -
Ir tik po susirinkimo
Patylom šnabždėti ima
Pjkiui liaudis užguita:
-Ir kur šitas Atmata?

Kas jį prašė? Ką jam niūdi?
Ko jį šičia atsikėlė?
Kas tai būtų per žvėris,
Kad jį saugo toks būrys?
- - - - - - - - - - -
Atėjatai šbadėję
Nešini didžia idėja,
Nuo užpliūdę iš rytų
Ir pirmyną po batu,

Pagal savo mokslo minti
Reikės plėšt, žudyt, naikinti.

Sudejavo mus tauta,
Po jų batais parimta.

Skyn rusų bolševiko
Žvalgės gero pakaliko,
Kurs jam stos talkininkaut
Jo užgrobtą šalį griaut.

Bet jo žydarbius pamatęs,
Ji toli kirkvienas kratęs,
Pradėj loški rolę tą
Tiktai Šimas Atmata.
- - - - - - - - - - -
Ji seniau visi pažino:
Kas iš kamino koiminio
Šnese dešras tada,
Jei ne smulkus Atmata?

Kas iš varšlo parazito,
Vogdamas ir pleškdamas mito,
Ko žmonėm naktinė tylai
Kartais dingdavo šarkiai?

Kas iš seno jau gražino
Vien tik iš pavydo gryno
Su neapykantos kerštu
Griaut, kas kuriama kitų.

Kas iš seno kenkti šaudė
Ir kas žiurkė grauždamas laidė
Su šmanymais piktais)
Po tautos mūs pamatais?

Kas už menką Judo grašį
Savo tautai maišą nešė?
(A) tai žygiai Atmatos,
Šlykštynėlio tautos!
- - - - - - - - - - -

Tiko, tiko, Simas tiko
Laiži rolę išdavikų.
O Maskva, supratus tai,
Iš trėsų, visai vėrtai,

Tuoj paskyrė šį herojų
Pas mus kurti žemės rojų.
Atmatą jį, kaip matai,
Darbo eimės karštai

Jo išvystė vaikų gyvą,
Kur gerai suburt aktyvą
Jį mokėjo, iš trėsų,
Iš šiuolaikinybių visų.

Taip vėrdan kilnūs idėjos
Jonas Siukšlė pirš jodėjos,
Prasitakęs visiškai
Tiko jam naujі laikai.

Pats laisviausiąj bolševikas
Pasidarė (pulkį) vilkas,
Nepamainomas štabėlį,
Propagandai įrankis.

Geidaams rojaus prie jį šliejos,
Begirkelis Motiejus
Bet ibridės per gilėi
Tik vaikojo sau tyliai.

Žmoniningasai sadistas
Tapo išgynus čekistas,
Darė jį su kruvinu
Daug darbelių dvejinų.

Vėtinis buvlinkas Aptrė
Rolę nevisai mažytę
Loš šalia sebrų tų,
Tapęs tripoj čekistu.

Bet valdžion pikčiausiai bruka
Mauša, vigtinį žydukas.
Bizniui būdamas gabus,
Juto, kad čia bizniš būs.

Paskui juos lyg Donkichotas
Bego, marijos apstotas,
Patrėdavęs rašgiva
Eilininkas Lokšiva.

Čiurlys gavęs asignatų
Tai rinkimai deputatų.
Demokratiški, laisvi.
Durtga durtuvai melsvi.

Kas balsuot dar neuskato,
To troboj tuoj pasimato
Automatai, šautuvai...?
Ko tu dar nebalsavai?..

Žmonės eina ir važiuoja.
Luoši ir akli balsuoja,
Net ligonys miršlami,
Kad tik ligola būt tami.

Šimtas procentų balsuoja.
Žmonės eina ir važiuoja
Su sukilusiu jaunumu
Prie rinkiminių namų.

Otan tikros vėrpečių dėnos.
Raudonai nutapytos sienos.
Popiėriniai stalinai
Žvalgosi lyg slibinai.

Skiauta popiėriaus oiz duoda.
Skiautė klaikiogam odnoda.
Skiautė popiėriaus balta,
Ant jos vardas Atmatą.

Čia tik toks pasirinkimas
Arba Dibras, ar Simas.
Jei netinka Atmata,
Lykei, kur meška bąlta.

Žmonės eina ir važiuoja.
Šimtas procentų balsuoja
Ilgu varda Atmatos
Labui liaudies ir tautos.

Kaškas, prakeikt nesitvėręs,
Jį to prakeikto išgėręs,
Tai jau grįžta į namus
Ir išlėzdamas jaunimui,

Varsiai užlaimuot išdrįsta
Ir daina laukais nutįsta:
Tramta-drėta-ta-ta-ta,
Jus užvaldė Atmata.

Simas savo laime gėrisi.
Jį to džiaugsmo nusigėrės,
Laukia Simas Atmatą:
Ateis liaudis ir tauta!

Penkas Vilniuje tarpuka.
Iš tarybos apsindi žiba
Apsuptas Atmata.
Štai, išrinko jį tauta.

Jis, rėkdamas jos valią
Panką kelią, kelią, kelią.
Skelią abi rankas,
Nes taip lieptą jam kaškas...

Simas Lietuvos valdovas.
Ostakovas, Trofimovas

Ji apstoję iš šalių
Stumia Stalino kelią.

Simas neša sunkią naštą.
Simas valdo mūsų krąštą.
Sima tampa už galvos
Kaškos, Siukšlė iš Maskvos.

Atmatarmu
Karalidavą, vėršpatavą
Atmata tu savo galvą.
Stiebi liaudį: tu matai,
Kaip iškilo jį aukštai.

Savo vostą Simas stato
Ant monolito automato.
Eina Atmata, aure,
Lydi ją visa giria.

Šautuvu ir automatu
Varpą liaudį šiurpas krato.
Raudą liaudis paverkta.
Spindi Simas Atmata.

Bet nutrėkdo šūvėi tylą.
Liaudis pavergtasukyla.
Nei baisiau jai nei smūkties
Bado, tvoro, mirtingo...

Griūva iš plačios tėvynės
Raudos ordos stalinėnės.
Jos divizijom pulkais
Plūsta gilumom ir laukais.

Plūsta ligios liaudies kraujas,
Šaus laukuose ji kauja.
Nebetąkusi viltingi,
Puola į mirtinus mūšius.

Kur mongolo žvergis koja,
Vienkiemiai, kaimai užmoja.
Metos kūnai po gatves,
Aplink juos-šūvių vystiniai.

Kelią gaujos azijatų.
Vargšę Lietuvį siurpas krato.
Raudą lizdų nutrypta.
Sprendi šimas Atmata.

Kažkas tiviškai mus globia
Žudo, terioja, plėšia, grobia...

Kažkas eina mūs kraštu
Pyškindams automatu.

Kažkas eina ir viską šauna
Ir į tėrbą grobį krauna.
Atmata gi, tą kažką,
Šekdamasi padėka,

Palaižyt jam batą taško.
Jo pasiutą grobį vaiko.
Atmata tiktai šuva.
O medžiotojai vyskva.

POLSIO VALANDA

Eilėraščių margumynų rinkinys

1949 m. (Nebaigtas rinkinys)

I. VĖJAI IR ŽIEDAI

1. Pavasario vėjas

Žiema seniai nutrūko sprandą
Su paukštimis kartu
Pavasarinis vėjas skrenda
Į saulėtą kraštą.

Praeiviui sutiktam jis šaukia:
-Prašviesk skandinan ir tu!
Kepurę sugriebdamas, nutraukia
Ir svaidžia lig skliautų.

Spuola jo sparnai šėdyklę
Pulkan beržų baltų,
Ir tie svyruoja, klumpa, klykia,
Tartum briedžio girtų.

Nuo debesų skutais šėdulka
Nuo jo sparnų grąžtų,
Kada jį genas gulbių pulkai,
Tokį baltą, baltą!

Ir tartum pūkus jas išvaidio
Žydrynėja skliautų
Ir skamba nuo jų balso aido
Visa erdvė tiu-tiu!

Ir rodo, ir man toks gandas lieka
Su vėju iš prieš:
-Per žiemą jėgos tau išsekę,
Ilsėkis, žmogau, ir tu!

2. Žydėjimas

Dainuoja paukščiai ir pašėlę
Laukus balsais džiugiais,
Kai alpdamos iš meilės gėlės
Bučiuojas su drugiais.

Ir žiogadaulių debesėlis
Šėtūnuoja tris rugiais,
Kai alpdamos iš meilės gėlės
Bučiuojas su drugiais.

Širdy Dievo saldžiai atrėlės,
Nėr kas myliet negalės,
Kai alpdamos iš meilės gėlės
Bučiuojas su drugiais.

3. Pavasaris

Visi svajonių dažniausiai pabaisa...
Jų niekas nesuturės!

Žmonių nesantaros
Eime ir gerkim žydrą vyną
Mes iš šlikučių taurės.

Tai pažadų taurusis žiedas
Tau žiri ant kairės.
Tai vėjas paukščių chorus gieda
Laukų ir pagirės.

Tai saulė mum vainiką pina
Iš aukso ant kaktų.
Eime ir gerkim žydrą vyną
Mes iš taurės sklidučių!

4. Žibutė ir rugiagėlė

Tai vasaros žiedais dangun sužiūra
Ir saulei šypsos žemė nuostabi.
Beainant javo ir žolynų jūra
Prie mūrų tako spindi jos abi.

Vasros žiedelis apsvaiai išskleistas,
Šelsva saulutė spinduliuos baltais,
Lyg ji šią žemėj atspindėti geistų
Ir šviesią saulę, rūdančią skliautais.

Ją myli ta, kuri šviesi, ramutė
Lyg žiedas supas vasaros rimty
Ir, aučia siekiu dėsingesio saulutę,
Vos išspilde norai jos stapti.

Antros žiedelis mėlynas, šilkinis
Kuklidi, nedrąsiai žvalgia iš rugių,
Ir jo grynumas, lyg erdvių žydrynės,
Lyg ilgesingų mėlynų akių.

Ją myli ta, kuriai laimėja rodos
Tik tolima, negalima svajo
Ir ilgesingos, liūdnos, giedros jodos
Vakarais skamba jos dainoje.

5. Auka

Žibutę melsvą, gojų rastą,
Vėlyvą žolyną lauko.
Daržolio astrą ir radastą,
Karp mylią mergelė auka,
Skiri į puokštę puikią, žavią,
Kad jam pinai žėrėtų,
Kol saldų kvapą išalsavą,
Žiedai numirs iš lėto.

6. Girios pasaka

Tupi kranklys ąžuole,
Aukso kanklės nagiose.
Uktai-ridi, uktai-ridi,
Aukso kanklės nagiose.
Latvių liaudies daina

Kartą girioje paklydęs,
Žvirdavau kažkur aukštai
Skambant uktai, uktai-ridi,
Uktai-ridi-dai.

Ir tenai išvydau krankly,
Vidų žvilgant juodai
Skambinant ant auksо kanklių
Uktai-ridi-dai.

Ir pernakt miške klajojau,
O nutarno taip juodai.
Ir pernakt kranklys man giedojo
Uktai-ridi-dai.

Ir dabar tai prisiminus,
Grįžt taip traukia, kur kadais
Girioj man tamsiuos eglynuos
Uktai-ridi-dai.

Kelią aš jau paklydęs!
Tamsta vakaras antai...
Jis atsake: uktai-ridi,
Uktai-ridi-dai.

Gal viršūnėj ė nutūpęs,
Girios kraštą tu matai?
Uktai-ridi, kas man rūpi?
Uktai-ridi-dai.

Degė žaros vakarinės.
O juodam miedy aukštai.
Šviesią kanklės jo auksinės
Uktai-ridi-dai.

II. ŠYPSENOS IR GRIMASOS

7. Graigė

Miškais, laukais keliauja graigė.
Kamelis jai ant nugaros.
Kai ji dėsros keliones baigia,
Ten miega ligi ausros.

Tik aš labai džiaugiaus, kad žmogui
Nebuvo lemta taip gyventi.
Gal iš dalies tai ir patogu,
Bet nenorėčiau tos naštos.

8. Vėjeko filosofija

Myška, medaus dryžoj aptiku,
Kablioja šitą skanumyną,
O bitinė šeima įpykus
Tai gilia, savo lizdą gina.

Ir operaciją atlikus,
Ji medų girią, bitę keikia!
- Vėjeli, tikrai puikų dalykas!
Bet kam tų valnių bitių reikia?!

9. Radikališkiems lygybės apaštalams

Jūs įvykdy sit amžių svajų!
Tik kokiom priemonėm tarsit?
Ar galvą kirsit aukštas nuijam,
Ar tramposit mažąjį ilgyn?

Tikra mirtim kempinas baigtų,
O gudrą galvai jum patėrė!
Jūs imsit kirviu baiskų daiktą,
Ir galvas kirsite kitiem.

Tik abejotina truputį:
Ar bus lygybė, tai ar ne?
Tiem su galvom bus laisva būt,
O tiem kitiem jau ne!

10. Pasistabino

Pilietis vienas krito žiemiu
Tiesiog jo mašina.
Jam pasirodė, kad jau amen,
Kad jau gyvent gana.

Ir iš to išgąsčio jis mirė,
Kai auto vos ne vos
Bulaikė šoferis portyras
Visai prie jo galvos.

11. Pasto nuotykis

Jis daitės vien tik į padangę,
Svėlodamas, ką žvaigždės lemia,
Kol tiesiai Linmarkon išėjęs,
Staiga prisimine šią žiemą.

Ir mdams šalto puvo vonią,
Jis šią taisyklę sugalvojo,
Kad pro poetinę stebuklę
Patylį vąšk ir sau po kojų.

12. Poškaus svajonė

Poškus ant lazdos jau krąta,
Bet vis jaunąs vaikš keta.
Kas kad perkarsęs pisai,
Bet mantos jam nemaža.
O ar šito negana,
Kad pamilęs jį jauna?

Poškau, Poškau, ar žinai,
Tu kentėsi kruvinai,
Nes pi senis ima jauną
Seni graibai jį papjauna,
Nes pi seni jauna veda,
Seni grabą graibą Veda.

13. Nizaurio stogas

Buvo toks žmogelis Nizaura.
Jam lažnai pro stogą kiaurą
Pylėsi lietus oriautu
Ant galvos ir ant grindų.

Kartą klausiu aš tą Nizaurą:
-Kam laikai tu stogą kiaurą?
Ar tau miela, jei į kiemą
Nuolat bėga kaip į pieną?

Nizaura pirma burną varia,
O paskui jau žodį tarią:
-Mat, kai lyja ant stogo,
Būna nereikai patogu.
O kada nustoja lyti,
Nėra reikalo taisyti.

14. Paskutinis kartas

Rytmetį nubunda Simas.
Ir šiandien toks pat liūdnas.
Gelia smilkinius ir kaltą,
Vakar vėl gerokai lakta!...

Jis drumstas akis pavarto
Ir apžvelgia savo tvartą:
Viskas purvina, sukrypę,
Vėl vaikai nevalgę cypia,
O žmona niūri, pikta,
Vakar vakare muštą...

Kažinkas supurto šimą
Šaltinį ji graužti ima:
-Aš tikrų, ko aš bevartau...
Nra, bet paskutinį kartą!...

Net užuolanką jis daro,
Kad tik išsilenktų baro,
Bet iš didelio troškimo
Nebeklauso kojos šimo.
Paėjos jį ir vidų neša...
-Nedaugiau - tik vieną lašą!..

Stabtelį: Ogal nevarta?
Na, bet paskutinį kartą!...

15. Šykštuolis

Šykštuolis kala kapitalą:
Banknotus rąnka ir metalą.
Jis žino vertę pinigų:
Karstyt juos šiuostabiai smagu!
Jį palikai šlama, puikai troška,
Už juos gali nupirkti viską!

Suvyna jis kaip elgeta.
Vaitinas vien sausa pluta,
Nes kaip praleisti lėtą laiką,
Jei jį vertė neapsakyta!
Jį puikai šlama, puikai troška,
Už juos gali nupirkti viską!

Ir pinigus jis krauna, krauna...
Galiausiai gilčiuė jį rauna.
Jau elgeta po žemėm guli,
O paslepti jo lobiai dūki.
Jį puikai šlama, puikai troška,
Už juos gali nupirkti viską!

16. Vaikščiukas auksu pinigų

Šapnė pas miegantį Jonuką
Vaikščiukas su ragu

Ir kyšt jam po pagalviu šitą
Vaikščiuką auksu pinigų.
Ir kol pramyksta jis už pečiaus
Dar pasitraipo toks smagus.
Jonukui šis nelauktas svečias
Nematant nuvaja miegus.

Pašokęs jis pagalvį kelia,
Tuvelį daroši aukštą!
Bet auksu pinigų vaikščio
Kaip nebėra, taip nebėra!

Jonukas nirštą - Kaip tai gali
Vaikščiukas mano dingt iš lėto?
Bet iš netyčių žvilgt į šalį:
Broliuko lova jau tuščia!

Ir bėga mamai skųst Jonukas,
Ir šaukia ir viską jėgą,
Kad šis pavogęs jam brolukas
Vaikščiuką auksu pinigų!

17. Pirslybos

Aš savo žirgą sėdau raitas
(Tai buvo margas pagalys)
Ir zovada, kaip vėjas kvitas,
Skridau, kiek iškerta arklys.
Ten, kur prie kelio jį sėdėjo
Ir stata duoną iš smilčių
Aš jį tada skaisčia mylėjau.
Mes buvom vienų tų pačių.

Prie jį sustojau. Žirgas marvo
Nerimo, mėtėsi pirkai
Ir arde žemę ir trepsėno,
Bet jį sutramdęs aš rimtai

Tai viską rąstalą išklojau;
Šapok, ar būsi mandri?
Stiklinę vaisiaus tau atjojau,
Nes tavo vasti grąžt ketu!

Ir galiu vyriškai iškelis,
Ir laiškiau, ką man atsakys,
Bet ji, pasiėmus saujų smėlio,
Tik šiūpt man tiesiai į akis.
Man po vokais žalia sumigo.
Paleidau gerklę kirk galiu.
O ji, raspyrus mano žirgą,
Nubėgo įjuokdamos kelių.

III. PATARTYS IR PATARLĖS

18. Poreikiai

Jūs viskuo turi dalintis:
Skausmais, džiaugsmais, jausmais ir mintim –
Tai viską nuo pradžios lig galo
Jumi šendra būt privalu.

Patiės skaudžiausioj dalyko
Neslėpkit vienumoj iš tyko.
Nebijo meilė nei kančių,
Nelaimių nei klaidų skaudžių,
O tik tylos ir paslapčių.

Nes jei vienam širdis skaudės,
Tą kančią antras nešt padės,
Jei vienas eilamas sukilys,
Atleis jam mylinti širdis.

Bet jei vienatvė bus krūtinėj
Tarsi žvėrį tamsioj landynėj,
Ir jei kiekvienas jūsų eis
Skirtingais tolstančiais keliais,
Tas širdys meilei išdžiūs.

19. Kai Likimas graso

Kai Likimas mirtimi
Nelaimėm ir pavojais graso,
Tu stoki atkaklus prieš jį,
Sutalk visas jėgas ir drąsą,
Nes tiktai tarp sunkiausių kalų
Laimėti pergalę gali.

Bet jei matysi, kad lemtis
Visus kelius užstojo
Ir tik viena pikta mirtis
Tau kryžkelėje moja,
Užmiršk namus ir tėvynę lik
Ir jį kaip vyras pasitik.

20. Pro pavojus

Kas pro pavojus skinas kelią
Širdim ryžtinga ir ranka,
Tas net klaikiausiam likime
Laimėt dar vilką gali.

21. Nelaimei

Nelaimei užkyla visada
Svaiginantis atgimimas,
Bet nepaliužki ir tada,
Kai nebėra vilties.

22. Šakalas

Ir šakalas numinėjo
Padangėj gali supėtis.
Kada pavargęs jo sparnai,
Jis turi žemėn tupėti.

23. Saulė ir debesys

Kors saulę temdo kai kada
Pjūvį debesų kalnai,
Bet jaučiame, kad ir taba
Gaivina mus jinai.

24. Ne tarp karštai

Protingai savo žodį svark
Pirmiau nei pradėdi kalbėti
Ir niekada neprasitark,
Ką paskui reiktų apgailėti.

Kiekvieną žygį apsvarstyk
Pirmiau negu pradėsi vykti
Ir niekada to nedarysi
Dėl ko savo reikėtų kerštį.

25. Darbo džiaugsmas.

Jūs visas amžius ak, jau tokį:
Dirbk nuo aušros lig sutemų.
Laimingas, kurs pavargst dirbdas
Tą darbą savo džiaugsmu!

26. Sekundžių byla

Sekundės bėga ir negrįžta:
Tik-tik, tik-tik, tik-tik!
O barą stoki pilnas rąsto,
Nej laikas bėga ir negrįžta,
Nuo jo neatsilik!

27. Darbas ir poilsis

Turi tu dirbti ir ilsėtis.
Kiek tiktai išgali jėga
Vaikyk po darbo pabėgti.
Tau nemažesnė pareiga.

28. Pramoga ir pareiga

Pramoga pilnus dalykas,
Bet tik pareigą atlikus.

29. Žibutė ir rožė

Tai žibutės smulkutėlės
Tai žibutės pirmos gėlės.
Tai dėtto jos smulkutėlės,
Kol sukvinta rožė žydės,
Visė vasaros pamėgtos.

30. Pasiskėtinimas

Viksvai tiko skonis lapė,
Bet kai drugelių išlapė,
Tuoj pamirštas skonis lapės,
Gražiausias nektaro kvapas,
Skrido i gėlėtą kloni
Kur žiedai skaisčiai raudoni.

31. Drugys ir kirminas

Drugys, kada bučiuoja žiedą,
Atrodo dvigubai gražus
O kirminas, kai rožę ėda,
Dešimtgriopai atgrasus.

32. Gėlė ir piktžolė

Gėlę turime globoti
Be globos ji negyvens.
Piktžolei tik leisk keroti
Ji žydės ir ant akmens.

33. Nevark žiedų

Nevark žiedų, kai žiemužė seja
Jau vėjas išsilus. –
Žinok, jog rudeniui atėjus,
Nuo vaikų šakos lūš.

34. Jei pastebėtum melagį

Jei mylimoje jau melagį pastebėtum
Nuožmu kalbėt prasilk ją iš širdies nisd
Kad abejonių tu vilčiai turėtum,
O ji – daugiau trešos.

35. Visi iš karto

Kodėl tie pauširčiai mūsų soduos
Visi iš karto klinda?
Mat, kiekvienam iš jų taip rodos,
Kad jį gražiausiai girda.

36. Kad sulėpsnotų

Tik smilkti vėžnas pagalys
Togali be lėpsnos.
Sudėk į krūvą šent kelis,
Tada jie sulėpsnos.

37. Jei avis stiprasnė būtų

Jei avis stiprasnė būtų
Ir aštrius nagus turėtų,
Vablogiau už patį liūtą
Ji dvaskyt mokėtų.

38. Tarp šunų

Nepamanykit, kad aš piktas
Arba nemandagus, kada
Įsiutusių šunų apniktas,
Nuo jų ginuos lazda.

39. Klastingi šunes

Yra šunų, kurie nelinkę
Dantis parodyti pirm laiko.
Bet patylom artyn prislinkę,
Blauzdon įkrebti tiko.

40. Peraukštai

Pallubėj tašinėjai
Kvapia katinmiškanėi.
Nužiopsočiau, jei tiktai
Jie nebūtų taip aukštai.

41. Peranksti

Stirna dar po miškų šuolioja,
O jau puodas jai užkaistas.

×

Kol dar šernas parausty,
Puodas kaisti peranksti.

×

Kas kad puodai jau užvirę,
Briedis vaikšto dar po girę.

42. Neišskok-toli

Jei kas iš kišenės dingo,
Rėkdamas baldų nevartyk.
Bet pirmiausiai atpeštirkgai
Kišenes sau išvartyk.

43. Kad nešlubuotų

Cigono patarimas
Teigia tau arklys šlubuoja,
Tai išmušk jam antrą kojų.

44. Prisipažinimas

Atleisiu išpažinti vėžį:
Nors ir kliūnu mylėt prūsą,
Bet negaliu mylėt pleišto
Kai jį man perpiaut gerklę tyko.

45. Įspėjimas

Neleiskit kvailių į bažnyčią,
Nors jis atrodytų tylus;
Kai jį spiesty žuspaių netyčia,
Jis vigun iš tų bažnyčių
Bet pat miršas išplėš.

46. Perdaug mandagiems

Jūs šio dėsnio mandagumo
Tik nepaiškitę į gurnų,
Kuriuo kiekvienas, kas nori,
Tampyt kaip tinkamas galės.

47. Nevienodas matas

Cicero antrą laikotą kaltu
Ir pykstatės. O man taip matos:
Kų kaltas jis, kų kaltas tu,
Jeigu matavimui daiktų
Toks nevienodas jūsų matas.

48. Tokia jau gimus

Girk kiaulei ežero vilnis
Ir vandenis šaltinio gryno,-
Ji to tikrausiai nemainys
Į vonių dvokiančio purvyno.

49. Mandagumo reikalynai

Tegu! Jūs mandagumo likit.
Aš pirmas produkį einu.
Jūs nugalėjot šitą sykį
Gracingo lankstymos menu.

50. Asketams ir Cėbauer

Jei pagal asketų mintį
Smsi kūną sau marinuot,
Suvėlavinsi gražį, pintį
Nebtik kūną, bet ir mintį.

O ji sekdama Epikūrą,
Smsi lepinti matūrą
Tau pernakt pernakt bus girtas pro tau,
Ei per dieną pagiriotas,
O po oryne, mano mylas,
Reiks tau lakt ir karčios mulės.

Tau tik prisiminti parodyt,
Kokis yra tikrosios žodis,
Tąj minti) klūrojo žiaurį!
Ir į laimę ir į gėrį
Kasi kelią tu tikriausią,
Jei savy jo valią jausi.

Iš Goethe's lyrikos

Vertimai

1948-1949

I DAINOS

1. Pjūvių šunes

Miškais laukais klajoti
Dainelę širdį pinioti
Kapdiegi kelio kitu.
Ir vėtas aplink kunda
Ir vilga kas sujunda
Suliž dainos taktu.

Aš vos galiu nustygti,
Kai vilna gelės dygsti
Ir medžiai stiebiasi žiedus,
O kai žiema atsina
Vėl traukiu naują dainą.
Apie džiaugsmus širdies.

Apie laukų slėnumą
Ir grožį ir skaistumą
Šaltų žiemos gėlių.
Kai tik žiedai jau sprinta,
Naujų džiaugsmai vėl šviesta
Ant auksinių želių.

Tenai pas lėkštą žalią
Jaunuomenės pulkelį
Sujudimu daina.
Vaikinų ir mergina
Svaigina ir šokina
Pjovėjų mana.

Ji apsnarnuoja radą,
Per kalnus klonius vada
Į mylimos namus...
O muzos jūs auksinės,
Kada pjaut prie krūtinės
Išsižados aš ramus.

2. Linai

Pjūvėjoj, jai skaistybė
Kada nors tu šias esi,
Tai pakelki virš klavišų
Kaip tada rankas dailias.

Ir jautriai į juos sudėki
Pirm nei žvelgsi į lapus,
Neskaityki! Tik dainuoki
Tai tie lapai tavo bus.

Dainos knygoj tai vien saldės,
Baltumoj žiedlai prasti.
Tik iš lūpų jos tau aidės
Taip, jog gali plyšt širdis.

3. Pjūvėjo artuma

Jaunu tavę kai saulė jūroj žąsi
Virš mėlynų gelmių
Ir kai mėnulis, spindulius pabėręs,
Sumirga ant vandenių.

Jaučiau tavę vos dulkės tik pakyla
Ant tolimų kalių,
Ant siauro Lipsto naktį gūdžią tylią
Virš prasijų gilių.

Širdžių tavę kada vilnis pakyla,
Gyvulėlį suoždama
Linu dažnai pasiklausyt į šilą,
Kai spengia tyluma.

Aš su tavim, nors tu esi už marių
Yra visada kartu.
Nusėda saulė. Žvaigždės šviesą šeria.
O kad čia būtum tu.

4. Tyrų rožė

Ir pamatė vaikas rožę,
Rožę tyrumų,
Skaisčią, tarkim ryto grožis,
Žiedo pažiūrėti rožės
Žvalgė su džiaugsmu.
Rožė, rožė raudonoji,
Rožė tyrumų.

Vaikas tarė: Tave skinsiu,
Rože tyrumų!
Rožė tarė: Apsigįnsiu
Tik gilėsi tau įskaudinsiu
Dygliu aštrumu!
Rožė, rožė raudonoji,
Rožė tyrumų.

Ir tas vaikas nusiskynė
Rožę tyrumų.
Rožė dėrė jam ir gynės
Ir dejavo nusiminus,
Stundės likimu.
Rožė, rožė raudonoji,
Rožė tyrumų.

5. Atrasta

Ši šiaip sau kartę
Miškan ejau,
Ieškoti nieko
Ten nemaniau.

Žiūriu gėlytė
Stai pavasy,
Tartum žvaigždelė
Skaisti, šviesi.

Gal skint? Bet tarsi
Balsu tylėti.
- Argi tu vogsi,
Ar taip tirtiu?

Tat su šak nelem
Žiūrėsi ir
Namo parnešiu,
Savam sodne

Pasodinau ją,
Ir man širdy
Lapoja žydi
Gražiai ir ramiai.

6. Buksakalio mokinys

Kaimynė manę, iš tiesų,
Išjudavus mergužėlę.
Vos tik dirbtuvėje esu,
Žiūriu jos krautuvėlėn.

Ir aš kalu dailiai tada
Grandinę ar žiedelį
Ir vis mąstau, mąstau tada
Koks žiedas bus katrolai.

Vos ji langelį atdarys,
Eja rankdis mėstoliu,
Ir klega margas žiukuras
Ir perka pas langelį.

Ir aš kalu, kalu tada
Ir perdaužiu žiedelį,
Ir murma meistras: kalta
Čia esanti mergelė.

Pirkyba bargus, ji linksma
Pasiima ratoliu.
Žinau, ką mąsto varpdama,
Tai vilias mergelė.

Ratelį pudesiu spalvėlių
Vis mišna jos kojelė.
Mėnuo ai kojinių raiščius,
Kuriuos daviau mergelei.

Prie savo kupų raudonų
Ji pakelia žiulelį.
Kad būčiau vėtoj tų kojų,
Buvo-čiau; vai, mergele.

7. Džiaugsmas ir karčia

Žvejas, marių žvejys jaunas,
Bi pakrantėj žuklavau.
Dovanas, kurios apgauna
Jūron mesdams dažnavau.
O žuvelė suko vingiais,
Trauki meškerė mėsta.
Dainos linksmos ir klastingos
Ir žuvelė pagauta.

Vai, nuo kranto pėdas kojų
Dirvom ir daubom skiau,
Kol tamsiąj gelmėj šilojų
Pizmenaitę sutikau.
Ir akis žavingas nuneriau
Ir kalbėjau ir klupau.
Ji už garbanų man stvėrė
Ir pagautas aš tapau.

Oi, vargas žin, su kuo ji rauja
Laikėsi laiką ji linksma,
O aš jūron ištekėjau,
Kai ji siaučia audringa.
Kai žuvelių daugel tiesiog
Iškelia tinklai šlapi,
Aš norėčiau būt visuomet,
Visada tik jos gelbėtoj.

8. Su išdaižtu kasyniu

Ant kasyno ružavo,
Žaizdanti ore lenyvai,
Daug mažų žiedelių karsto
Vyšnaitės dievaitės.

Ant jų ant sparnų zefyrai,
Tai jos rūbus nusagstė.
Tai prie vaidrodi sustoja
Ji linksmutė ir skaisti.

Tai savo tarp rožių mato
Tartum rožė ji jauna!
Jam gyvenime, o mielas,
Ligi nebuvaizdo to gana.

Duok laisvai man savo ranką!
Ką jaučiu, jūk tu žinai.
Tai mus jungs rezgys tvirtesnis,
Nei tie rožių kasynai.

9. Kovas

Štai miegas vėl iškrito,
Nė laikas dar kolkas,
Kad mišlosios gėlytės,
Kad mielosios gėlytės
Smarginty lankas.

Saulutė mus mylinoja
Apgaunančia lėpsna
Ir krūmėliai dar melnoja,
Ir krūmėliai dar melnoja.
Kodėl? Ji tik vizna.

Kaip linksmas būt galėčiau,
Tai aš dar vienas tiš.
Bet kai mes būsim dviese,
Bet kai mes būsim dviese,
Tuoj vasara prašvis.

10. Atkalioji

Pizmenaitė ryta eja
Ir dainavo sau linksma,
Bet staiabjo ir aidėjo
Nuo jos balso tolumoj.
Lia-lia, lio-rat lia...

Už balselį ji žadėjo
Tyrzis du tris eriukus,
Pasiaipsi ji pažiūrėjo
Ir vėl traukė savo juoku
Olia-lia, lio-ra-lia...

Kasynus ji siūlė kitai,
Sntras širdi lig mirtiej.
Bet tik juokės ji iš širdies
Kasyniu ir iš širdies,
Olia-lia, lio-ra-lia...

11. Užburtoji

Vakaro žarom žiežuojant,
Aš ejau tylėdi šilu.
Damonas-ten fleitą groja
Nėt ardėjo nuo uolų.
Olia-lia...

Jis mane pasisodino
Ir bučiavo taip saldžiai.
-Būk tolčiau!-prašiau vaikino
Ir vėl prieš jį skardžiai.
O-lia-lia...

Giedesys man slegia širdį
Jau ramybė prarasta.
Dusyse dabar man girdis
Amžinai tik fleita ta...
O-lia-lia, lio-ra-lia...

12. Vasara

Lanka visa
Taip spindi rasa!
Lyg sidabrės pėdai,
Aplink augalai.
O po miškus
Toks vėjas lakus!

Skaisčiam saulutės spinduly
Siūsmė paukštelio taip mieli!

Tenai tačiau,
Kur mielą miačiau,
Namely tam
Mažam, žmonių
Ir uždaram,
Nuo saulių paslėptam,
Kur dingo žemės platuma,
Kur dingo pasios puikumas!

13. Šokio daina

Atsijungiesi

Eik čia, mieloji, su manim pašokti,
Šokiai papuošia puikiausias dienas.
Jei tu ne mano - gali mano tapti,
O jei nebūsi - pašokime šiąnt.
Eik čia, mieloji, su manim pašokti
Šokiai papuošia puikiausias dienas.

Jautriejį

O mylimoji, kas būtų šios šventės,
Kas būtų šis šokis, brangi, be tavęs?
Mano nebūtum - aš šokt negaliočiau,
Būsi visuomet - bus šventė gyvent.
O mylimoji, kas būtų šios šventės,
Kas būtų šis šokis, brangi, be tavęs?

Atsijungiesi

Jei tu sau myli, o mes pašokim!
Myliki kankinant, juk šokt persunku.
Šokime draugiškai, sukime ratą
Jei tu sau myli, o mes pašokim!
Myliki kankinant, juk šokt persunku.

Jautriejį

Jei tu sau šoki, o mes vaikštinėkim!
Myliki vaikštynė - tai šokis lengvas.

Girdi Arūnas tenai juos pakviečiant
Vieną kart kęsys, jis kęsys jiems grįžt.
Jei tu sau ruoši, o mes vaikštinėkim!
Myliki vaikštynė - tai šokis lengvas.

14. Gražioji naktis

Aš paliksiu tą trobelę,
Kur gyvena mylima,
Atsargiai skiniuos sau kelią
Tylaus miško tankuma.
Dvelktelį švelnus zefyras,
Mėnuo žvilgis pro lapus.
O berods, žemyn pasviręs,
Šiunėsis jam saldžius kvapus.

O kaip vešumu sraigina
Tos tu nė mano - gali mano tapti,
O jei nebūsi - pašokime šiąnt.
Ir kokią gražią naktį gryną
Jaučia vienumoj širdis!
Stebuklinga! Bet oj vieną
Tikstanti tokių naktų
Atiduočiau, jei šiąnt vieną
O brangi, man skirtum tu!

15. Prisimenant

Kai vėl vynuogės prazipta,
Bosuose sujunda vynas
Rožių kvapas kai paskleis
Važiuoju, kas daro man.

Aš aros per kruostus ritas
Tokios tyros, tokios gryros.
Ilgesys neapsakytas
Degina krūtinę man,

Ir sakau aš sau galiausiai
Viską, viską prisimenęs:
Tai tokiom dienom gražiausiom
Kadais Dorį degiau man.

16. Trūdesys

Saldžios rožės, jūs jau vystat!
Aš nesipuošiau jumis,
Tai žydėkit, ak, kai plyšta
Man iš sidabro širdis.

Tas dienas minėt man lyg,
Kaip buvai brangi, mąstyt.
Pirmo prisipažinimo tykot
Šodan aš ėjau anksti.

Ir žirdus ir vaišius, mielą,
Surinkau po kojų tau,
Ir tavim pažvelgęs, mielioj
Viltį skrodančią jutau.

Saldžios rožės, jūs jau vystat!
Aš nesipuošiau jumis.
Tai žydėkit, ak, kai plyšta
Man iš sidabro širdis.

17. Prie upės

Tekėkit, mielosios dainužės,
Į jūrą užmarštis liūdnos.
Tai joks vaikinas pas gegužy
Nei mergaitė nedainuos.

Vien malūno meilę jūs minėjot.
Bet ji nelaiko pažadų.
Raičiau aš jos vandens srovėje,
Tai jos ir trūnėsiu vandeny.

18. Nutolusiajai

Ar jau ištikro, mylimoji,
Tu man prarasta esi.

Kiekvienas žodis dar kartojas
Ir nuolat skamba man ausy.

Taip kaip keleivis ryto metą
Tik valtį žvilgos į erdvę,
Bet oyturio aukštai nematęs
Nors girdi giedant viršy savęs,

Taip ir man žvilgsnį valtį traukia
Laukų ir pievų tolumą
Ir visos dainos tavo šaukia
Sugrįžk, sugrįžk, o mylima!

19. Pasigonėjai

Viršum lygumos ir upės
Jau vėjelis saulės supas.
Ak tai kyla ji aklidin tais
Taip, kaip tavo, mano skausmas,
Anas jausmas,
Kelias visada nytais.

Nakti pasišnekam mes vienkart,
Mes šapnai per miegą lankos
Tokią niūrią visadą.
Taip jaučiu aš galią skausmo
Šito jausmo
Veikiančią tylėj slapta.

Ten žemai jau mėtų metais
Daug laivų ant upės matos,
Jie nuplaukia. Tik, deja,
Nuolatinis mano skausmas,
Anas jausmas
Nenuplaukia srovėje.

Reikia man dailiai dabinti
Rūbais, išimtais iš spintos,
Nes šiandien šventa diena.

Niekas nejaučia, kad iš skausmo
Dėlto jausmo
Ak, širdis man kruvina.

Nors viešnam man rink raudoti,
Eilėmis aš galiu vaizduoti,
Irt atrodyt raudonai.
Kad galėčiau mirt iš skausmo
Dėl to jausmo
Būčiau jau kapuose seniai.

20. Belindai

Kam mane tu traukei taip galingai
Į prabangą tą?
Ir ramus jaunuolis nelaimingas
Ir buvau tada?

Savo kambarėly užsisklendęs,
Svajonių tyklus,
Mėnesio šviesoj šviesoj paskendęs
Leidaus į miegus.

Man sapnavos valandos nuostabios
Džiūgesio skaistus.
Tavo mielą atvaizdą krūtinėj
Taip gilėi jutau.

Ar vėdar tai, kuri ant stalo
Tarp švieson laikai?
Prisėsas veidus atgaivus be galo
Nuolatos statai?

Kažkoks žiedais jau nesidžiovi
Stala kaip tada.
Kur tu, gaivale, tos džiaugsmas, geros,
Ilgesio ir gamta.

21. Krišnutė

Blogiausiai ūpas gali būt
Ir nuotaika liūdna.
Bet kai aš pas tave, Krišnut.
Man viso ko gana.
Matau tave ir šen ir ten
Ir nežinau, brangi,
Kodėl ir kaip ir ko tu man
Be galo patinki.

Akytės šelmiška juoda
Ir antakiai puoši.
Tave ramačius, vizada
Nušvinta man širdy.
Norasi būvy jūs taktų,
Veidų taip apvalių.
Ak, žvalgdamas tavin akių
Pasotint negaliu.

Kai tavo šokių artimai
Sau prie širdies glaudžiu
Sukios smagiai, sukios linksmai
Savęs nebejaučiu.
Kai įma svaigti tau galva
Aš judesiu tvirtu
Šypsi tavo ranka sava,-
Man karalystė tu!

Kai tu ir meilės lyg rapne
Galia manęs jautrią
Ir prisiglaudęs krūtinėn,
Bučiuoji iš širdies,
Man kūnu bėga šiurpulys
Ligi kulnų pačių
Širdy galia ir alpulys
Džiaugiuosi ir kenčiu!

Kad taip perdien bučiuotum tu,
Nebūtų man ilgu.
O naktį su tavim kartu
Ne trupučio baugu.
Aš atsilyginti pažadėjau
Aš daug turiu viltės.
Ir ji kanėja ta nesiliaus,
Nil mirt tau prie širdies.

22. Susitikimas ir atsisveikinimas

Širdis man muši: tavoj i balną!
Ant žirgo sėdau skubomis.
Tamsa bakarė dengė kalnus,
O žemė klostės rūdgolmis.
Lyg miškinai ūkalos šnypšė,
Lyg baisiai skundės gūnuolis,
Siūbavo iš tamsos ir miško
Tamsa šimtais akių aklių.

Virš kalno debesų spindėjo
Ir nuėjo pro ūkų liūdnai,
(Plink duris) man plakei vėjo
Raudingai užėjusių sparnai.
Laidavokliai rodėsi ant tako.
Bet buvo man jėgų gana.
Tokia ugnis man gyslom taka!
Tokia krūtinėje liepsna!

Tave mačiau ir džiaugsmą tyrą
Iš tavo žvilgsnių paėmiau,
O rūdą į tave taip myriop,
Kažkuo žmogų atdūsiu tik tau!
Lyg rožinio lengvučio vėjo
Aš tu apsupta buvai.
Ir koks šūkalnumas! Netikėjau,
Kad aš to vertas, o dievai!

Bet skirtis, ak, koks buvo skausmas,
Su saule rytmečio skaisčia
Koks pabučiavimas! Koks jausmas!
Kokią tau akyse kanėja!
Aš nejėjau, o tu stovėti
Likai į žemę žvelgdama,
Ak, laimė didelė mylėti
Ir mylimam būt palaima.

23. Laimė iš tolo

Gerk per dieną, o jaunuoli,
Laimę iš akių gražuolės
Ir sapnuok ją naktį tu.
Mylimėjam gėrau nėr nieko,
Bet didesnė laimė dieva
Būt nuo mylimos atstu.

Tau ir laikas ir tolybė,
Kaip žvaigždžių slapta galybė
Karalyą užliūliuot gadės.
Tavo mintis taps skaidresnė,
O širdis kažkam švitresnė,
Laimė gi tiktai didės.

Jos nepamirštu per dieną,
Bet esu ramus už save,
Man taip linksma širdyje.
Pasaka, kuriuos aš dainuoju
Šarbiniuose virsta meilė,
Šeisman gi- širdis svajo.

Džiaugtis saulėj paskaleis
Pats Lenovaučius debesėlis
Tarp neplaukia erdvėje.
Kaip širdis ramybėj laimėj,
Perlydi pavydų, baimę,
Amžinai užmiršiu aš ją!

24. Atsisveikinimas

Leiskit akim sudie tau tarti,
Jei lūpom negaliu.
Sudie, sudie! nors šiaip išvarti
Viską vyriškai galiu.

Dabar kelias vien tik skausmą
Tas, sužinojęs kada:
Pabučiuoji taip be jausmo
Ranką duodi taip šaltai.

Tas malonus šalies smulkutis –
Kaip jį džiugino tada
Taip tadžiugina žibutė,
Kovo rytą nuskinta.

Bet neskinsiu jau žibutės,
Anei jokios tolesnės tau,
Ši pavasarį Dranutės,
Rudenį aš prajutau.

25. Stalo daina

Nežinau, kas taip mane
Keistuoliškai svaigina,
Skristi net ligi žvaigždžių
Man sparnus augina.
Bet geriau aš užsiu čia,
Sukant trejas gryna,
Ji to džiugesmo mušt stalan
Prie dainos ir vyno.

Nenustebkite, draugai,
Kad aš taip šnekistauju.
Tai yra jūs ir trejas,
Žemėje geriausia,
Ir tegul prieš kiekį šlai
Su širdim gryniausią!

Nepaliksiu jūsų aš
Niekur nekalbėsiu.

Kai dabar visi kartu
Mes linksmai puotaujam,
Pagal dainą šią stiklai
Tai skambėt nelinkuja,
Siūlau mylių pas draugus
Draugas atkeliauja.
Susidūskime! Stiklai
Tai skambėt nelinkuja!

Kas gyvenimą tikrai
Kuria – tie gyvuoja!
Mūs karalius tegu bus
Pagirtas pirmuoju!
Mūsų krašto drąsiai jis
Šiąnt nuo priešių stoja,
Apie labą mūs visų
Nuolatos galvoja.

O dabar tebus už jį
Pagal madą senąją!
Tai kiekvienas sudaįsk
Riterišką mena!
Tai gražuolė mato tai:
Tai šis stiklas mano!
Tai laimingai vėžiada
Mylima gyvena!

Kelkim dovon ar trim draugam
Trečią bokalą!
Tiem, kur džiugesio dienom
Visi mes mūs stalo,
O naktim tamsiom, liūdnom
Skausmą pamalo,
Tiem, seniem arba naujiem
Trečią bokalą.

Plakas vis slaptyn sunkiai
Širdup neskaitytos.
Dabar gerkim už draugus
Mūsų puotos šitos,
Tuos, kur drąsiai ir tvirtai
Stoja vienas už kitą
Sutrečiant laimei spindulėliam
Ar nelaimei kritus.

Daug kas linkmina kitus
Kaip mes prie šio stalo,
Tai linksmai ir prie visi
Kelia tau sokalą
Nuo vaikystės lig pat žilos
Daug malūnų malė.
Tai laimingas žemės tas
Nuo pradžios lig galo.

II. BALADĖS

26. Bijnon

Žinai tą šalį, kur citrinos žydi,
Kur apelsinai tamsiuos lapuos žiba,
Lengvai švelnus, iš dangaus atklydęs,
Tylėdamas, miršta, aukštą laurą lyti.
Ar tu žinai?

O mylimasis, su tavim
Norėčiau traukt tenai, tenai!

Žinai tą rūmą? Arti šulų jis kyla,
Žėruoja kambariai, ir spindi šalė,
Ir žvilgsniais klausia marmuro statulos:
Kas tuskėnauti tave, vargšė, vaikė?
Ar tu žinai?

Grynėjau mano, su tavim
Norėčiau traukt tenai, tenai!

Žinai tą kalną ir jo tako vingius?
Ten mulas debesyse žirklėmis kelio
Ieško per gyvaną šlibiną baisingą,
Alsuos akmenėja krintantys upeliai.
Ar tu žinai?

Ten vedą kelias mūs! Oleik
Pum, tėve, eikt tenai, tenai!

27. Tulėj karalius

Tai buvo Tulėj karalius
Širdikingos širdies,
Turėjo taurę auksinę
Ypatingai gražią.

Ir jos, lyg niekur nieko,
Jis gerti nuotoje
Tik ašaros jam trykšte,
Kai tuštino jis ją.

Kai jam mirtis artėjo,
Visų turtų tada
Paliko savo sūnums,
O sau tik taurę tą.

Jis sakėsi sėdėjo
Didžiomenėj būry.
Ten ant pat jūrų krašto
Aukštai stovi pilis.

Ir paskutinį kartą
Gyvenimo ugnies
Ažerį, metė taurę
Į šiukšlių vežimą.

Ver mate, kaip jo taurę
Skandino vandenai,
Ir akys užsimerkę ±
Karaliui amžinai.

28. Dainių

-Ką tai už varčių aš girdžiu,
Kas drumsčia rūmų tylą?
Tai aidas tų dainų skardžių
Jus salėje prabylą!-
Karalius tarė tai oriai,
O. prašas greitai ir vikriai
Tiesė dainiams kvietį.

-O ponas, svaikinu aš jį!
O svaikas darnos kilnios,
Kol žvaigždėtų šviesių jūrių
Žvaigždžių šviesių pilnas!
Kaip žiūri saulė dieviškai!
Tačiau ne laikas man čionai
Stebėti ir giriatį. -

Suvirpo lankliai užgauti,
Pilnai suskambo tonai.
Ir klausės ritiškiai rinti
Ir gražios kuklios ponios,
Ir dužavėtas jo dainų
Karalius liepė dovanų
Jam duot grandinę aukso.

-Karaliau, man nereikia jos!
Duok ritieriams už regėtą. -
Vien nuo jų šviesos marių
Tuk prigėsė ietys plyšia!
Ta savo kanclerėliui duok tu
Ir leisk jam prie kitų rašių
Šią naštą dar prisidėti.

Tarkim paukštelis dvit sakos,
Aš taip dainas dainuoju,
Nerūpi man kitos algos,
Daina - alga manoji.
Prašysiu vyno aš tiktai:
Geriausio vyno sklidinai
Pripilt man auksо taurę. -

Ir gerią taurę jį lėtai.
-O koks gaivus šis vynas!
Laimingi tie namai, kur tai
Tik mažmožiu vadinas.
Tai laimę jum ištikimas nes,
Dažokit Dievui taip, kaip aš
Už taurę jum dėkoju.

29. Žvejys

Putojo vandens, vandens tvino,
Sėdėjo ten žvejys.
Ramus žiūrėjo, kaip kabinos
Jo meškerėn žuvis,
Taip jam besėdint, taip bežiūrint
Prasiskirsta vilnis.
Žuvys iš gilybių žiūron
Grožuolė mergelė.

Ji jam kalbėjo, jam dainavo:
-Kam tu mažas žuvis
Kranton vilioji pinklėm savo,
Kur laukia tį mirtis.
Kad tu žinotumei, kaip gera
Povelei čia dugne
Pamirštum patį ir gelmę marių,
Gyvenimą kaip sapne.

Ar saulė jūron nepasyra
Ir mėnuo vandenyj?
Ar ši bangų pė vėl nekyla
Dvi sykius gražesni?

Argi gilių dangus netraukia
Spindėt vaiskiai vilnyj?
Ir tavo atvaizdas nešaukia
Ištvirdęs vandenyj? -

Putojo vandens, vandens tvino,
Jam kojas plaudami,
Ir meilės ilgesiu patvino
Širdis lig tol vėmi.
Ji jam kalbėjo, jam dainavo,
Ir taip pražuvo jis:
Pas jį ten nuolė, jį pagavo
Ir nunešė vilnis.

30. Numirėlių šokis

Kai bokšto sargas nakties vidury
Šaukšto i kapines žiūri,
Pajunkio šviesa stai sužimba skaisčiai,
Ir kapinės šviesta pasiūra.
Sujunda kapai vaizdamiai, vėrdamiai,
Ir vyrai ir moterys, ir jų keldamiai,
Ilgais marškiniais pasirodo.

Ir tuoj pasišokti smagiai geisdami,
Skelbtai i ratą rikiuojas:
Turtuoliai ir vargšai seni ir jauni,
Bet pirmas jam marškoma kojon.
Kadangi gedos jį nežino seniai,
Tai pasipurto, ir jų marškiniai
Baltuoja rytkiai ant kalnelio.

Ir kraipo jį kojas ir šviesto rankas,
Ėia mostų matyti vijokių,
Ir tarška ir barška tuo tarpu kaulai,
Kyš muzikantas taktą jų šokiui.
Pabargui puokingi tą šokiai vėsi,
Pitoji pagunda jam kuždą esmį:
-Tu eik ir paimk vienų marškų!

Kaip tarė-padarė! Ir bėga jis
Dabar už paišiantiškų dulmų
Pajautęs dar vis tebės vėčia skaisčia
Ir graučių besočiai burti.
Bet vėnas po kito šiai sklaidos jau
Ir savo marškas užsimetę, tuojau
Pranyksta visi po veleną.

Tik trepsi ir graibos paviršių ilgai
Dar vieno numinėlis graučias.
Gal bus jį nužeidę besočiai draugai?
Bet ne! Savo marškų jis jaučia.
I bokšto duris ima belstis pirštai,
Bet kryžiai metalo vis durų aukšti
Žeriuoja bokšto sargio laimei.

Bet marškų jam reikia dėjaut pagal
Ir kaitro jis nirdamas nerias,
Ir stveras už gotiškų papuošalų
Į viršų per stibrias karias.
Dabar vargšas sargas tikai jau
Į dideliojo vėjai panašus kerauzui
Varduoklis jau kuojos viršūnėj.

Ir sargas suvirpa, išlyksta staiga.
Praldi atiduotę jį marškų.
Nebuvo sekundė dar tokia ilga
Jau gražuoliai viršūnėje barška!
Bet merkis minulio šviesa geidas
O bokšto galingai vaidi pirma,
Ir griaučiai ant žemės nudvėsta.

31. Lobių kasėjas

Be skatiko ir be upės
Jam taip dingo kaip dingo.
Vargas prakeiktinas vėjas!
Bet turtingam - tai žuvu!
Taip mane jis gundyt šiupo.

Ir ejau tąsyt tokio ašen,
Pagal sutartį užrašyt,
Siėlę kraują savo.

Prižiūrau ratą, šalia rab
Stebuklingą ugnį kūrinu.
Kaulus ir žoles užburiau,
Burtus atlikau visus.
Ir maniau šikšt bematant
Užkeiktųjų lobių krūvą,
O naktį audringa buvo,
Siuto vilkolas baisus.

Bet iš tolo pastebėjau:
Mušant dobilioką nuožėrą,
Ugnį sliukt iš tolybės
Ence žiburys skaistus.
Burtai nieko nepadėjo:
Nušviete greit naktį niaurią,
Nešdamas laisvinąją taurę,
Jaunikaitis toks gražutis.

Žvelgė akys švietusios žavios
Po tirštais gelių vainikais.
Tamsumėj naktos pranykus,
Įžengė ratan jisai.
O taurės man gerti davė,
Tiko man švietusių vynas,
Aš galvojau: tas vaikinas
Bus neblogas su visai.

- Gerk tvirtybę, gerki drąsą!
Ir ką rasiši tai, sluoratas,
Šiltus savo burtų metęs,
Eis daugiau nebeit miškuos.
Tik kvailiai, kur lobį kasa!
Linkiu dirbt! Būk išvaizdingas! -Laikykis, otėve, ranka tvirtesne,

O po darbo švelt laimingas!
Tik šiam burtui tu tikėk.

32. Alksnių karalius

Kas joja vėlyvą naktį laiku?
Tai tėvas nešinas savo vaiku.
Jis laiko vaiką rankose tvirtai
Ir globia ir glaudžia mažytį šiltai.

- Sūneli, kam savo veidelį dangsti?
- Ar alksnių karalių tu, tėve, matai?
Eina jo karūna, riga uodega...
- Sūneli, tai ūkanų skraistė pilka.

„Vaikuti mieliausi, tu eik su manim,
Gražiai pasižaisim mes su tavim.
Galiu aš tau duoti margųjų gėlių
Ir spindinčių auksu drabužių dailių.

- Tėveli tėveli, sakyk, ar klausai,
Ką kalba karalius, ką žada jisai?
- Nuramink, vaikeli, ir būki tylus,
Tai vėjas šiušena sausus lapelius.

„Ateiki, vaikuti, aš laukiu senai,
Priimsi mano dukros tave malonia.
Jos šoka per naktį gražiai ratelių,
Užšups jos tave, užmiegdys, užliūliuos.

- Tėveli tėveli, ar tu nemati:
Tai žaidžia karaliaus dukrelės ant kalno
- Sūneli, sūneli, matau aš gerai,
Tai linkčioja vėjuje krūmų šakai.

„Tu man gražus, ir tave aš myliu.
Nenori ateit - tai pagrobti galiu!"
Jau karalius, kur lobį kasa!
Jau kvailiai dirbt! Būk išvaizdingas! -Laikykis, otėve, ranka tvirtesne,
Tai alksnių karalius jau grobia mane.

Tėvas greit joja, jam darosi baugu.
O rankose vaikas nebeturi jėgų.
Pasiekia namus po audringos nakties,
Bet vaikas jau miršta ramybėj miškio.

33. Vaikščiojant) vakaras

Eglėno vaikas kurs labai
Pažinojėsi eit nemėgo
Ir vos sekmadienio sulauks,
Lakstyt laukuosna bėgo.

Mama jam sakė: -Melsti) bėk,
Vos vakarui suskambėjus,
Jei neklausysi - nubinėi
Tave jis pats atėjęs.

Bet vaikas mąsto: jau aukštai
Tas varpas bokštą karo,
Ir nepaklausęs, kaip matai,
Laukuosna vingį laro.

O varpas, varpas tyli jau.
Bet gal mama melavo...
Tik kas per siaubas iš paskos?!
Tai varpas atsibudo.

Jis lekia nesuvaldomas greit,
Vaikelį gi įnubalės
Krypuoja, blaškos kaip sapne:
Apdožt jį varpas gali!

Bet nesiprantą pagalbon
Ir link tik lekiančio jojas
Par krūmus, pievas ir laukus
Tiesiog koplyčion bėga.

Dabar šventadieniais visad,
Tą siaubą prisiminęs,

Tuskambus varpui, bėga jis
Koplyčėlėn pirmasnis.

34. Jaunuolis ir malūno upelis

Jaunuolis
Kur tu, upeli, per laukus
Srovę kriščiolo
Toks tyras, linksmas ir maigus
Plauki iš tolo?
Ko bėgi tu išlakščiai
Man pakuždėki paslapčia.

Upelis
Buvau aš laisvas kūdikis,
Kol srovę travią
Ir nukrypsiu vaga kita,
Tave pagavę,
Iš pro malūną bėgt turiu
Ir sukti jį sriautu stipriu.

Jaunuolis
Skubi tau uždanas tylias
Tu į malūną
Ir nežinai, kas man giliai
Krūtinėj kūną.
Malūninkaitė ten jauna
Gal žvelgs tavim su šypsena?

Upelis
Kas rytą skuba ji anksti
Pasirūpint srauniu
Ir ten žaizingą ir skaistį
Sau vaidą. Plauna.
Krūtinė jos pilna balta,
Aš net gardžiuot imu tada.

Jaunuolis
Jei meilė gali net šaltam
Širdutę užgimti,
Kaip kraujui degančiam, karštam
Gal jos nutirpti.

Tik vieną kart pamačiau jį,
Jo vaizdas lieka širdyje.

Upelis

Tada ant rato aš krantų
Smarkus, ištižęs
Ir nuo sukilusių srovių
Malūnas užšėlo.
Kai ji supurdina mane,
Verždinos jėga aš didesnė.

Šaltuolis

Tur būt, tau nežkada skausmų
Kentėt neteko.
Ar juokdamos, balsu linksmu
Keliauk - tau sako.
Ar gali sulaikyt tavo
Ši meilės ypatinga žavia?

Upelis

Žiūrėk man būna, ak, sunku
Tolyn toketi,
Taip nenoromis rangaus lauku
Ir taip iš lėto.
Jei nuomanes paraitų tai,
Atgal nugrįžčiau, kaip matai.

Šaltuolis

Draugužėli, tų pačių skausmų,
Man skirtis reikia,
Bet aš tikiuos: gal su džiaugsmu
Mane ūsi vaikai.
Tu bėk ir parakyki jai,
Ko trokštu ir vyliuos tylėdi.

Tai imsiu taip šį akmenį bučiuoti,
Kol tu, mane nuojo kuriai atide-
Pradėsi glaust su meile prie krūtinės.

36. Augimas

Dar maža vaikas tu tuomi įpra
Bėt tu mano pavasarį į pievas,
Tokrai dulkėtai kaip šiolaikinės
Nemusai bučiau laiminda[illegible]
O kai pasaulį tu ėmei atrasti
Namų ruoša tavęs džiaugsmus da
Tokia senio! Gyvenu aš užsidarę
Ak, kaip galėjau tau tai patikėt.

Dabar esi nuaugusi mergaitė,
Man meilė staugėta širdyje užsiro
Gal apleisi! Palengvinti kančią ilsiu

Bet, ak, atrodai tu kaip karalaitė
Ir stovi pasikėlus taip didingai,
Jog tavo žvilgsniui nesiteikti reikia.

37. Įspėjimas

Kai žemėj paskutinis tėsmo dienas
Pradės trimitai plyšauti ir spiegti,
Tada turėsim susėdę patiktį
Už žodį, veltui ištartą, kiekvieną.

Kas bus tada su žodžiais meilingiausiais,
Ir kuriuos pyniau tau ovilinę dailią,
Laimėti trokšdamas jais tavo meilę,
Jei veltui leisi prospro savo ausį.

Tadet apsigalvok, mažla mergytė,
Atmink, kiek daug aš tau jau prikalbėjau,
Kad nerizikuotų žemei skausmo kęsti,

Nes jei už viską taip atsiskaityti,
Aš be naudos aš tiktai plepėjau,
Ar dirna tėsmo gali matais tąstis.

38. Aplankymas

Mylimą norėjau aplankyti,
Bet jos durys buvo užrakintos
Tačiau raktą aš turiu kišenėj,
Ir jos miegos durys atsidarė.

Saliėje nebuvo mylimosios,
Jos nebuvo nė gyvenamajam,
Tik tyliai jos kambarį prižvejai,
Aš dailiai imigusią radau tėn,
Apsirengusią ant sofos gulint.

Buvo ji bedirbdama užmigus:
Nežginys su virbalais ilsėjos
Tarp dailiai sudėtų prieš rankų,
Salia jos tenai aš atsisėdau

Ir svarsčiau, ar verta man jį žadinti.

Aš stebėjau nuostabią ramybę
Antis jos blakstienų besišilsint,
Lūpose šviesi ištikimybė,
Skruostuose tokiai meilumai matės,
Ir širdies geruės nekaltybė
Toinkčiojo jos šviesioj krūtinėj,
O kiekvienas zigzagas gulėjo
Taip dailiai nuo mažo atsiteisės.
Draugiškai, šviesiai į ją žiūrėdamas,
Pajutau kaskart mažėjant norą
Savo mylėją iš miego kelti.

O mylėjo, aš mąsčiau, net mirgas,
Netikrųjų bruožų išdavikas,
Tavyje negali atidengti
Niekо, kas man nuoširdų gadintų.

Štai užmerktos tavo mylios akys,
Kurios atviros mane taip žavi,
Nejuda tos šviesios tavo-lūpos
Žodžiui ainei bučiniui saldžiajam
Atsiteisėt burtų pasrečiai - raiteliai,
Kuriomis mane dažnai apjuosi,
Nejuda pirštelei taip mielai
Jautriai glostyti ir glamonėti.

Jei apie tave galvodamas klystu,
Jei iš meilės kartais apsigaunu,
Tai pajust turėčiau, tai žinočiau,
Prie manęs dabar be raitelių stovi.

Aš ilgai sėdėjau ir džiaugiausi
Jos verta, savim ir savo meile
Mįslingai pirmai man taip pasitikėjo
Jog aš nutariau jos nebežadinti.

35. Mergaitė kalba

Tu, toks tylus, o mano mylimasis,
Tu panašus į marmuro stovylą,
Kurioj jokia gyvybė neprabyla,
Tu dar nušaltesnis, nei akmuo šaltasis.

Už skydo slėptis - tai jau prigijo gimtai,
Bet drąsiai turi kaktą atidengti.
Tavęs aš ieškau, tu - manęs išvengti.
Bet pastovus kaip šis akmeninis laukas.

Kuri iš jų man reiktų pamylėti,
Ir šalti kaip iš abiejų tureisiu,
(Ha) vienas gyvas, antras - akmeninis.

Ir padėjęs prorą apelsiną
Ir dvi rožes ant jos stalelio,
Išėjau iš tambario atsargiai.

Kai atvers akis gerietė mano,
Pamatys ta dovanas spalvingas
Ir stebėsis: durys užrakintos,
Kas atnešė tai draugiškai galėjo?

Kai šią naktį sutinku ją vėliau,
Džiaugias ji ir dorybai atmoka
Man už šitą jautrios meilės audą
Vidurnakti.

39. Vidurnakti

Vidurnakti ejau dar mažu vaikas
Į tiro, pasiklausau, namuos baukščiojai
Pro kaminą: o tų žvaigždžių beraštė!
Padangėj dėgė net perdaug skaisčiai;
Vidurnakti.

O kai vėliau kitais takais skubėjau,
Kai mano širdį trauke mylima,
Džiaugių pasvaistę ir žvaigždės regėjau,
Ir jų į stiklą lašėjo palaima;
Vidurnakti, –

Kol prieblandoj gabiausiai patekėjo
Sostosi, skaistį menulio prisiminti,
Ir greit, mislingai ir klusniai apskriejo
Ir praeiti ir ateitį minėti;
Vidurnakti.

40. Sužadetinis

Vidurnakti miegojau, o širdyje,
Lyg kitą dieną, jos vaidai man rodės,
O tai diena su saule iš ateitos,
Man rodės šaukia tenai mane,

Mes traukė jos, ir aš dėl jos pakilau
Dienos vargus po saule taip kaitrią,
Tačiau kaip svajonė po to buvo viskas
Ją sutikt vėsiajam vakare.

Už rankų susiėmę, mes regėjom
Nuriedant saulę nuo dangaus skliauto,
Akysna akys žvelgdamos kalbėjo:
Tiktai, ji vėliai kelsis iš rytų!

Vidurnakti! Sapną žvaigždžių lydėtas
Atsisiu prie jos durų paklabent.
Kad būt ir man paruošta ten ilsėtis!
Kaip ten bebūtų, o gražu gyvent.

41. Amžinai

Dėl to, kad viską, ko mano galėtų
Vadinti laimės dievaitės vaidu:
Draugystę, santarmę, štai regėtą,
Gimtumą ir šventumą pažadų,
Ją sordės, kur išminėjai ir poetai
Vien įkvėpimo patirią metu –
Kai mano širdį trauke mylima, ji viską tai jaute atrast galėjau
Džiaugių pasvaistę ir žvaigždės regėjau, ir valandom geriausiom sau lai-
Ir jų į stiklą lašėjo palaima; rinkau
Vidurnakti, –

42. Tau rė

Puikiai praustinėtą pilną taurę
Kėliau aš prie lūpų abiem rankom
Ir jos saldų vyną godžiai gėriau,
Ir varsus ir rupiscius uemirsdams.

Ir atėjo pas mane Amūras
Ir pasiūlęs įnoksi raitkiningai,
Lyg nesusipratėlio gailėdams.

– Draugę, aš žinau gyvasnį indą,
Vertą, kad jin stiklą paskandintum.
Ką žadėsi, jėgia tau pavaišie
Ji, pripildyta nektaro kito?

kaip draugiškai jis žodį laikė,
u palankiu mu tave, o Lida,
lan taip išsiilgusiam perkirdamo.

avo mielą kūną apkabindamo,
išlikimuosiu tavo lūpų
ygrą meilei balzamą ragaudamo,
u palaima aš galiu sakyti:

Ne dar tokio indo be Amūro
uko Lidžių čigūtė nėra turėjus.
kių formų neiškalo Vulkanas
avo nuostabiais dailraižiais kūjais,
ent kalnų žalių jų pats Lyejus
u senduosiais ir gudriausiais šauna
linktines kelės sau gali spausti,
Paslaptingą raugą tau įdėti
okio gėrimo nepagamins jis niekad.

43. Lidai

Lida, vienintėlė, kurią tu mylėt gali,
kuri, iš tiesų, tau vienai priklausyti.
Ir jis priklauso vien tik tau,
uo to laiko, kai aš tavo
lan atrodo greitojo gyvenimo
nreikšmingas įkvėpimas
Tik lengvas žvilgsnis, pro kurį

Ši tavo vėl lyg debesyse matau.
Tu šypsiesi man draugiškai ir stikinai
Kaip pro šiaurės šaltuosius spindulius
Smėlynuose žvaigždės misiją.

44. Su tavim

Ugštas skelbia apie tave!
Šviesinta puikioji saule
Tikiu tavoj išvaizd ir šviesoje.

Kai tu įžengi į sodą,
Esi, kaip rožių rožė
Ir kaip lelijų lelija.

Kada tu šokinėji sukiais,
Sukasi visi žvaigždynai
Su tavim ir aplink tave.

Naktis! Tebūtų tai naktis!
Bet ko pavydėti mėnulio
Valandų, meilių žibėjimą.

Nyksta ir nuostabi esi,
Ir gelbėt, mėnuo ir žvaigždės
Lenkiasi, saule, tik tau.

Saule! tai būki tu man
Kuri ja gražesnių dienų.
Puiki, ramiai nybė su tavim.

IV. FILOSOFINĖS MINTIES EILĖRAŠČIAI

45. Proemion

Garbė To, Kurs Pakai Savo sutvėrės
Nuo amžių vis naują kūrybą vėrė,
Kurs kuria jėgą ir vaizduotę
Tikėjimą ir meilę ir troškimą,
Kuriais vaizdu taip nuolatos vedinas, ir ta
Esmėj visuomet Gėlo nepažinta!

Ištempk kiek nori akį arba minti
Randi tik tai, kas gali ją priimti
Ir dvasios rėkiu, kylančiam lopšy
To prim[illegible] vaizde to garsa
[illegible], nėra tai tolo,